

1
2

Fra partilagene i Bergen

Innsendte politiske forslag

Styrebehandles 7. februar kl.
18:00

Stig Morten Frøiland

Innhold

3		
4	1.Krav til oppdrettsnæringen	9
5	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	10
6	2.Rovdyr i Norge	10
7	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	11
8	3.Førdefjorden og fjorddeponier	11
9	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	12
10	3B.Bort med Velferdsprofitørene	12
11	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	12
12	4.Videregående skole RM fag	12
13	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	13
14	5.Sivilt ansatte i forsvaret	13
15	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	13
16	6.Heldagsskolen – redusere reproduksjonen av ulikheter	13
17	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	14
18	7.Bevar forsvarsmusikken	14
19	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	14
20	8.Øke antall lærlingplasser i offentlig sektor	14
21	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	15
22	9.Asyl og innvandringspolitikk	15
23	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	15
24	10.Rettferdige handelsavtaler	15
25	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	16
26	11.Samferdselsuttalelse	16
27	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	16
28	12.Samferdsel	17
29	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	17
30	13.Ny sosial boligpolitikk og boligtilbud for eldre	17
31	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	18
32	14.Forsvarsbudsjettet	18
33	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	18
34	15.Merking av oppdrettslaks	19
35	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	19
36	16.Kraftregulering	19
37	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	19

38	17.Gruvedrift må underlegges strengere miljøkrav.....	19
39	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	20
40	18.Sterkere operativ overvåking og tilstedeværelse på verdenshavene	20
41	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	20
42	19.Tiltak mot plastforsøpling av verdenshavene	21
43	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	21
44	20.Boligpolitikk	21
45	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	22
46	21.Olje og gassindustri – nøkkel til fortsatt velferd	22
47	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	23
48	22.Bærekraftig vekst i havbruksnæringen.....	23
49	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	24
50	23.Veien inn i boligmarkedet	24
51	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	24
52	24.Nei til nullkontrakter	25
53	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	25
54	25.Norske sjøfolk fortjener gode lønns- og arbeidsvilkår!	25
55	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	26
56	26.Tilpasset opplæring for elever med stort læringspotensiale.....	26
57	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	26
58	27.E39 nord i Åsane, nå kan vi ikke vente lenger	27
59	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	27
60	28.Grønt skifte i skipstransportsektoren.....	27
61	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	29
62	29.Klima	29
63	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	29
64	30.Redusere ulikheter	29
65	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	30
66	31.Finansiell ubalanse	30
67	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	31
68	32.Organdonasjon	31
69	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	31
70	33.Høyhastighetsbane.....	31
71	Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	32
72	34.Finansiell ubalanse	32

73	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	32
74	35.Byutvikling, grønt skifte og klimamål	33
75	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	33
76	36.Med kultur for utvikling	34
77	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	34
78	37.Bedre rammebetingelser for de regionale kraftselskapene	34
79	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	35
80	38.Ingen sterk Vestlandsregion uten at både Rogaland og Hordaland er med!	35
81	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	35
82	39.Norsk forsvarspolitik	35
83	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	35
84	40.Eablering av karbonbehandlingsanlegg	35
85	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	36
86	41.En ny giv for kulturfagene – og en litterær og kulturell kanon for skoleverket.....	36
87	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	37
88	42.Bedre tilgang til boligmarkedet for unge og lavtlønte.....	38
89	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	38
90	43.Videre utvikling av Bybanen og finansiering av denne	38
91	Forslag til vedtak. Oversendes redaksjonskomiteen.	38
92	44.Lofoten, Vesterålen og Senja	38
93	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	39
94	45.Organdonasjon	39
95	Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.....	39
96	46.Trafikksituasjonen i Sandviken	39
97	Partistyreets innstilling: Intensjonene støttes, oversendes bystyregruppen.....	40
98	47.Soneparkering fjellsidens søre og øvre del	40
99	Partistyreets innstilling: Intensjonene støttes, oversendes bystyregruppen.....	40
100	48.Fritidsklubber og åpne møteplasser for ungdom.....	40
101	Partistyreets innstilling: Intensjonene støttes. Oversendes bystyregruppen.....	41
102	49.En innsats mot forurensende vedovner	41
103	Partistyreets innstilling: Intensjonen om raskere utskiftning støttes. Oversendes	
104	bystyregruppen.	42
105	50.Kulturhus i Fyllingsdalen	42
106	Partistyreets innstilling: Intensjonene støttes. Oversendes bystyregruppen.....	42
107	51.Bydelsrom til Åsane.....	43
108	Partistyreets innstilling: Intensjonene i forslaget støttes. Oversendes bystyregruppen. .	43

109	52.Lysløype i Åsane	43
110	Partistyrets innstilling: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes bystyregruppen. ...	43
111	53.Aktivitetspunkter, utendørs.....	43
112	Partistyrets innstilling: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes bystyregruppen. ...	43
113	54.Sykling i Åsane	44
114	Partistyrets innstilling: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes bystyregruppen. ...	44
115	55.Sykehjemsplasser	44
116	Partistyrets innstilling: Intensjonene i forslaget støttes. Forslaget er delvis fulgt opp i	
117	forbindelse med behandling av omsorgsplanen. I budsjettet for 2017 ble det vedtatt økt	
118	bemannings på alle korttidsavdelingene. Oversendes bystyregruppen.	45
119	56.Bærekraftig cruisetrafikk – turistskatt for cruiseturister.....	45
120	Partistyrets innstilling: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes bystyregruppen. ...	45
121	57.Kulturhus i Fyllingsdalen	45
122	Partistyrets innstilling: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes bystyregruppen. ...	46
123	58.Lehmkuhlplanen	46
124	Partistyrets innstilling: Oversendes bystyregruppen.	46
125	58B.Bybane til Åsane	46
126	Partistyrets innstilling: Oversendes bystyregruppen.	47
127	59.Hurtigbane til Laksevåg videre til Sotra	47
128	Partistyrets innstilling: Oversendes bystyregruppen.	47
129	60.Byutvikling i Arna.....	47
130	Partistyrets innstilling: Oversendes bystyregruppen.	47
131	61.Kulturskoletilbud	48
132	Partistyrets innstilling: Oversendes bystyregruppen.	48
133	62.Parkeringsnorm i nye boligprosjekter	48
134	Partistyrets innstilling: Oversendes bystyregruppen.	48
135	63.Byfjellsgrensen.....	49
136	Partistyrets innstilling: Byfjellene i Bergen er også viktige for friluftsliv og trening. Vi vil	
137	derfor ha en byfjellsgrense som lager en naturlig avgrensing mellom bebyggelse og	
138	naturen, og som sikrer byfjellene også for fremtidige generasjoner. Oversendes	
139	bystyregruppen.	49
140	64.Elbilfordeler tilknyttet boligsoneparkering må reduseres.....	49
141	Partistyrets innstilling: Oversendes bystyregruppen.	50
142	65.Grønne byrom.....	50
143	Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes bystyregruppen.	50
144	66.Demens og under-behandling.....	50
145	Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes bystyregruppen.	50

146	67.Trafikksikringstiltak i krysset Orfallet/Gaupåsvegen	51
147	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes bystyregruppen.	51
148	68.Kommunalt utstyrslager	51
149	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes bystyregruppen.	51
150	69.Lekeplasser for barn i Bergen sentrum	52
151	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes bystyregruppen.	52
152	70.«Jobbe hjemme» som miljøtiltak mot høy luftforurensing i Bergen sentrum.	52
153	Partistyreets innstilling: Intensjonene støttes. Oversendes bystyregruppen og	
154	fylkestingsgruppen.	53
155	71.Psykisk helse for barn og unge	53
156	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes bystyregruppen og	
157	fylkestingsgruppen.	53
158	72.Bybanen og tilrettelegging for å reise kollektivt	54
159	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes bystyregruppen og	
160	fylkestingsgruppen.	54
161	73.Matebusser inn til innfartsparkeringer i alle bydeler knyttet til bussterminaler og	
162	bybane	54
163	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes bystyregruppen og	
164	fylkestingsgruppen.	54
165	74.Innfartsparkering ved Skarphaugen i Fyllingsdalen	54
166	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes bystyregruppen og	
167	fylkestingsgruppen.	54
168	75.Espeland fangeleir	55
169	Partistyreets innstilling: Støtter intensjonen i forslaget og ber stiftelsen søke om å bli	
170	konsolidert med et av de konsoliderte museene i regionen. Oversendes bystyregruppen	
171	og fylkestingsgruppen.	55
172	76.Praktiske bybaneutforming	55
173	Partistyreets innstilling: Oversendes fylkestingsgruppen.	56
174	77.11 mnd. studiestøtte og utbygging av studentboliger	56
175	Partistyreets innstilling: Forslagets 3 første kulepunkt vedtas, det siste avvises.	
176	Oversendes årsmøtet i HAP.	57
177	78.Miljøkrav til kraftregulanter	57
178	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.	57
179	79.Forbud mot aggressiv lånereklame	58
180	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.	58
181	80.Alle studenter skal ha tilgang på studentombud	58
182	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.	59
183	81.Gjøre "Students at Risk" om til en permanent ordning	59

184	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.....	60
185	82.Kronisk syke må få støtte til fysioterapi	60
186	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.....	60
187	83.Krav om forhandlingsrett for pensjonister	60
188	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.....	61
189	84.Raus offentlig finansiering av Den norske Kirke og andre tros- og livssynssamfunn. .	61
190	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.....	61
191	85.Reversering av endringer i Arbeidsmiljøloven gjort 1. Juli 2015	62
192	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.....	62
193	86.Selektiv mutisme - angstlidelse som i hovedsak rammer barn	62
194	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.....	63
195	87.Forslag vedr. alderstesting av enslige mindreårige asylsøkere	63
196	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.....	63
197	88.Etablere et maritimt utvalg i Hordaland Arbeiderparti.	63
198	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.....	64
199	89.Bistand til U-land på fiskeriforvaltning.....	64
200	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.....	64
201	90.Bærekraftig forvaltning av havrommet.....	64
202	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.....	65
203	91.Fremtidens blodgivning.....	65
204	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.....	65
205	92.Varig tilrettelagt arbeid- VTA	65
206	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.....	66
207	93.HPV-vaksine til alle	66
208	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.....	67
209	94.HPV-vaksine til alle	67
210	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.....	68
211	95.Sosialpedagoger i skolen	68
212	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.....	68
213	96.Endring av ligningsverdi på sekundærbolig	68
214	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.....	69
215	97.Endring av kompetansekravet i matematikk for inntak til lærerstudier	69
216	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.....	69
217	98.Eksamensavgift for å ta videregående eksamen som privatist	69
218	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.....	70

219	99.Gjeninnfør fri rett til fysioterapibehandling for mennesker med kroniske lidelser	70
220	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.....	70
221	100.Hele landet må tas i bruk for å øke konkurransekraften og bedre tjenestene	70
222	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.....	71
223	101.Griegakademiet må fysisk samlokaliseres i Møllendal	71
224	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.....	71
225	102.Musikkterapi må bli tilgjengelig for flere for å sikre t likeverdig helsetilbud.	71
226	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.....	72
227	102B.Høyere utdanning kan øke kvaliteten med kompetansen til forskningsinstituttene	
228		72
229	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.....	73
230	103.Lokalisering av protonbehandlingsanlegg	73
231	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.....	74
232	104.Vedrørende demokratisk behandling av viktige saker	74
233	Partistyreets innstilling: Intensjonen støttes, oversendes det nye styret	74
234	105.Sykkeltog Arna - Bergen	74
235	Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes Stortingsgruppen.	74
236	106.Etablere et eget Maritimt Utvalg	74
237	Partistyreets innstilling: Intensjonene i forslaget støttes, men dette eksisterer allerede i	
238	dag. Maritimt forum er en slik arena, og bør derfor benyttes slik forslagsstiller beskriver.	
239		75
240	107.Enhetstakst, forstadsbane, nattog	75
241	Partistyreets innstilling: Forslaget er i varetatt i tidligere vedtatt politikk. Avvises	75
242	108.Fastsette trasé og stoppesteder for Bybane til Åsane	75
243	Partistyreets innstilling: Forslaget avvises. Dette er allerede ivaretatt i vedtatt politikk..	76
244	110.Ja til dobbelt statsborgerskap.....	76
245	Partistyreets innstilling: Avvises, allerede ivaretatt politikk.....	76
246	112.Barnehage	76
247	Partistyreets innstilling: Intensjonen i forslaget er veldig bra, men den økonomiske	
248	kostnaden ved dette gjør det vanskelig å kunne støtte. Forslaget avvises.	77
249	114.Nasjonalt brannmuseum i Bergen	77
250	Partistyreets innstilling: Forslaget avvises da dette er allerede ivaretatt i eksisterende	
251	politikk.	77
252	115.En fullverdig linje 4 tilbake til Varden.....	77
253	Partistyreets innstilling: Forslaget avvises. Forslaget er ivaretatt i tidligere vedtak	
254	(årsmøtet i 2016).....	78
255	116.Servicelinje for transport av eldre og bevegelseshemmede i Fyllingsdalen bydel	78

256	Partistyreets innstilling: Forslaget avvises. Forslaget er ivarettatt i tidligere vedtak	
257	(årsmøtet i 2016).....	79
258	117.Redusere eller fjerne moms på reparasjonsjobber	79
259	Partistyreets innstilling: Intensjonen om bærekraftig forbruk støttes, men virkemidlene	
260	som her foreslås avvises.....	79
261	118.Ta tilbake arveavgiften	79
262	Partistyreets innstilling: Forslaget avvises.	80
263	119.Forbud mot vedfyring i ikke-rentbrennende vedovner	80
264	Partistyreets innstilling: Forslaget avvises. Viser til vedtak i forslag 49.....	81
265	120.Hvitvasking av penger	81
266	Partistyreets innstilling: Forslaget avvises.	81
267	121.Seniorgruppen – tiltredende medlem til styret i Arbeiderpartiet i Bergen	81
268	Partistyreets innstilling: Forslaget avvises. Dette forslaget ble behandlet på forrige	
269	årsmøte og ble avvist. Alle medlemmer, uavhengig av alder kan stille til verv i styret i	
270	AiB.....	81
271	122.Differensierte skjenketider	82
272	Partistyreets innstilling: Forslaget avvises.	82
273		
274		

275 **Forslagstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

276 **1.Krav til oppdrettsnæringen**

277

278 Havbruksnæringen er en viktig næring for Norge. Den sysselsetter rundt 4000 mennesker, og
279 skaper arbeidsplasser i områder som sliter med fraflytting. Norsk oppdrettsfisk er blitt en
280 norsk merkevare, til tross for at det fremdeles er en relativ ung næring.

281

282 En av faktorene som bidro til havbruksnæringen sin enorme vekst var stammer av norsk
283 atlantehavslaks. Disse stammene er sårbare og har mange faktorer som påvirker dens vilkår
284 for overlevelse. Det er derfor svært viktig at det i fortsettelsen gjennomføres bærekraftig
285 forvaltning av disse stammene.

286

287 Merking av oppdrettsfisk

288 Hele 65 prosent av 125 undersøkte lakseelver i Norge var genetisk påvirket av
289 oppdrettsgener. I hver fjerde av disse var den genetiske innblandingen så sterk at stammen
290 ble sett på som svært dårlig.

291

292 All laks som oppdrettes bør være triploid - (bruke en mer beskrivende benevnelse) laks, da
293 den ikke kan formere seg, hvis det forekommer rømming.

294

295 Fettfinneklipping er en enkel måte å merke all oppdrettsfisk på, og er gjort i over 150 år
296 innen forskning og kultivering. Det bør derfor innføres krav om at dette skal gjelde all
297 oppdrettsfisk.

298

299 Lukkede anlegg

300 Lukkede anlegg i sjø har mange positive effekter for både det lokale miljøet rundt anlegget,
301 fiskevelferden, kvalitet på fisk og smitte fra anlegg til anlegg.

302

303 Det er ikke nok at den fremtidige veksten i oppdrettsnæringen foregår i lukkede anlegg.
304 Også mye av biomassen som står i fjordene våre i dag bør overføres til lukkede, tette anlegg.

305

306 Tapsprosenten på oppdrettet fisk med dagens teknologi ligger på mellom 15 og 20 prosent
307 fra yngel til slakt. I lukkede forsøksanlegg var denne tapsprosenten nede i 1 prosent. Man
308 fikk ingen lus og dermed mindre stress for fisken ved avlusning.

309

310 Grunnlovens §112 slår fast at «*Enhver har rett til et miljø som sikrer helsen, og til en natur
311 der produksjonsevne og mangfold bevares. Naturens ressurser skal disponeres ut fra en
312 langsiktig og allsidig betraktning som ivaretar denne rett også for etterslekten.*

313 *Borgerne har rett til kunnskap om naturmiljøets tilstand og om virkningene av planlagte og
314 iverksatte inngrep i naturen, slik at de kan ivareta den rett de har etter foregående ledd.*

315 *Statens myndigheter skal iverksette tiltak som gjennomfører disse grunnsetninger.»*

316

317 En slik formulering i grunnloven forplikter, og den må få konsekvenser for forvaltningen av
318 våre marine ressurser.

319

I Norges forpliktelser innen EUs vanndirektiv har myndighetene tatt ut miljøutfordringene påført av oppdrettsnæringen. Dette bør Arbeiderpartiet innføre i målsetningene. At man ikke ansvarliggjør viktige næringer er dårlig politikk.

<https://www.sabima.no/norges-laksejuks/>

Havbruk og miljø skal gå hånd i hånd, og arbeiderpartiet bør her ha en tydelig politikk på dette.

Arbeiderpartiet mener at:

- All oppdrettsfisk, herunder laks og ørret, bør merkes. Dette kan enten skje ved fettfinneklipping eller ved hjelp av annen teknologi som gjør det enkelt å skille ut rømt fisk i elver og vassdrag.
- Innføre triploid fisk som standard i åpne oppdrettsanlegg, da disse ikke kan forplante seg etter rømming.
- Fremtidig vekst innen oppdrettsnæringen bør foregå i lukkede anlegg. Eksisterende oppdrettsvolum bør i størst mulig grad overføres til lukkede anlegg i sjø.
- FoU-søknader knyttet til oppdrettsnæringen bør gis høyere prioritet, slik at behandlingstiden blir kortere og dermed bidrar til at viktig kunnskap blir raskere tilgjengelig.
- De nasjonale laksefjordene bør bevares blant annet gjennom strenge krav til oppdrettsnæringen.
- Oppdrettsnæringen sin miljøpåvirkning bør tas inn i EUs vanndirektiv.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagstiller: Bergenhus Arbeiderparti

2.Rovdyr i Norge

Arbeiderpartiet gikk inn i et stortingsforlik med tanke på forvaltning av ulv.

I dette forliket inngår det hvor ulven kan oppholde seg og hvor mange ulv vi ønsker i landet vårt.

Fra nå og ut på vinteren foregår en stor nedslaktning av 1/3 av ulvene som oppholder seg i Norge. Alle disse ulvene tilhører en skandinavisk stamme.

Det har vekket debatter både innad i Norge, men også langt utover våre landegrenser.

Et av argumentene som blir brukt er at den er en trussel mot sauenæringen.

Men dette stemmer ikke. Ulven tar ca. 2000 av 120.000 sau som går tapt hvert år i sauenæringen.

Gaupa er det eneste ville kattedyret her til lands, både vakkert og elegant, som lenge har vært utrydningstruet. De siste årene har den gått fra å være en sårbar dyreart til å bli sterkt truet. Bestanden av gaupe er i dag på ca 350 dyr (2015) spredt ut over hele landet. Den regnes nå som sterkt truet på gjeldene rødliste.

Gaupa får status som «sterkt truet» på den nye rødlisten over arter som er truet i Norge. På den forrige rødlisten var Norges eneste ville kattedyr klassifisert som «sårbar», men nå er situasjonen mer kritisk.

Arbeiderpartiet bør kunne ha en bedre rovdyrforvaltning enn dagens. Norge er forpliktet av en europeisk avtale, Bernkonvensjonen, som sier at alle land har et selvstendig ansvar for å bevare ulv, gaupe og andre ville dyr.

Arbeiderpartiet vil endre dagens rovdyrforvaltning, slik at våre forpliktelser gjennom Bernkonvensjonen ivaretas med god og bærekraftig margin.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagstiller: Bergenhus Arbeiderparti

3.Førdefjorden og fjorddeponier

Norge har som et av svært få land fremdeles fjorddeponier som en legitim måte og kvitte seg med gruveavfall. Vedtakene som ble gjort i Førdefjordsaken vekket stor debatt og motstand. Det største tilfellet av sivil ulydighet siden Alta-aksjonen ble virkelighet.

Flere sentrale instanser som har med havet å gjøre (Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet) gikk imot løyve til deponi, men ansvarlige myndigheter valgte å gå imot disse rådene og det ble gitt utsleppsløyve. Havbruk og fiskeri er sterkt kritisk til at man skal bruke vår felles allmenning til å dumpe gruveavfall, da dette kan ha uante konsekvenser for økosystemet i deponiområder.

Arbeiderpartiet bør være et fyrtårn når det gjelder «industri og miljø hånd i hånd.» Ikke minst når man alltid skal ha grunnlovens paragraf 112 i bakhodet når man fatter vedtak. Sitat § 112??

Hordaland Arbeiderparti vil arbeide for at avgangsmassane fra Engebøfjellet blir utnyttet framfor at det blir dumpet, dersom prosjektet realiseres. Dette for å sette en standard for hvordan fremtidig gruvedrift skal foregå. Arbeiderpartiet har uttalt at mineralnæringen er noe vi skal satse på i fremtiden, da må man sette standarder for hvordan dette skal driftes. Det innebærer at man utreder bruksområder for avgangsmasser framfor å se på massene som avfall. Dette vil gi fler arbeidsplasser, mindre forurensing og kanskje føre til en lengre driftstid for gruvedrift i Engebøfjellet, men også fremtidige prosjekt.

Nordic Mining har av regjeringen fått et løyve som reduserer de regionale mulighetene for maksimal og bærekraftig utnyttelse av ressursene fra Engebøfjellet og ikke minst fra Førdefjorden. Kun 3-4 % av ressursen i Engebøfjellet vil bli brukt til framstilling av pigmentstoffet TiO₂.

Ved å sette krav om bruk av avgangsmasser, vil det øke verdikjeden gjennom flere arbeidsplasser og et bedre miljø. En mulighet for bruk av massene er eksport til Nederland.

Havnivået i Nederland stiger med 6 mm for kvart år. For å kompensere for havstiging og erosjon blir det brukt 50 millioner tonn sediment fra havbunnen til dikebygging pr år. Dette foregår i stor grad ved å pumpe opp massene fra havbunnen, noe som gir store CO2- utslipp. Massene fra Engebøfeltet, som er ca 5 millioner tonn årlig i 50 år, kan bli et stort bidrag i dette perspektivet. Avgangsmasser fra Rutil fremstillingen vil ha høy egenvekt, noe som er en god egenskap for dette eksempelet. Ressursene ligger tilknyttet kai og alt ligger dermed til rette for utskiping. Sintef antyder kr 40/ tonn i kostnad for transport til Nederland (Tschudi Shipping 2013), noe som gjør massen økonomisk interessant for dikebygging. Arbeiderpartiet ber om full utredning om muligheter for avgangsmasser som blir betegnet som avfall. Hvordan kan disse massene utnyttes bedre i dagens og fremtidens gruvedrift.

Arbeiderpartiet reverserer innvilga utsleppsløyve for deponering av gruveavfall i Førdefjorden.

Arbeiderpartiet vil avslå fremtidige søknader om å deponere gruveavfall i sjø.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagstiller: Bergenhus Arbeiderparti

3B.Bort med Velferdsprofitørene

Velferdsprofitørene tjener grovt på samfunnsoppgaver det offentlige kan utføre like godt eller bedre enn private foretak. Det offentlige, sammen med humanitære- og frivillige organisasjoner, kan utføre mange av de samfunnsoppgavene som i dag er satt ut til private aktører. Dette gjelder både barnevernstjenester og helse- og omsorgstjenester mm. Det er viktig at samfunnet får kontroll over utgifter og kvaliteten i disse tjenestene. Der kommunene har tatt tilbake oppgaver som tidligere har vært overlatt til private aktører, ser man at tjenestene blir levert til en like god, eller bedre kvalitet enn det private aktører gjør.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagstiller: Laksevåg Arbeidersamfunn

4.Videregående skole RM fag

Skole med stor yrkesrettet studieretning innen restaurant- og matfag.

Skolen består av:

- Kokk- og servitørfaget
- Baker- og konditorfaget
- Matfag har også fordypning innen
- Fiskehandlerfaget
- Industriell matproduksjon
- Skolen har en visjon om at elevene skal oppleve et aktivt læringsmiljø.

Skolehverdagen en visjon?

Gjennom skolehverdagen skal man som elev oppleve en tverrfaglig læring. På yrkesfag er læringen rundt samarbeid en viktig læringsstrategi. Kokk- og servitørfaget innbyr også til at elevene skal ha god forståelse for den estetiske profilen som yrket krever.

Forslag: Disse fagene utvides til også å omfatte 3 år på skole og 1 år i bedrift, hvorav siste år går til fordypning i det faget elevene vil satse på.

Med dette kan ungdommene være mer kompetente til oppgaver i det praktiske arbeidsliv.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagstiller: Laksevåg Arbeidersamfunn

5.Sivilt ansatte i forsvaret

Regjeringen svikter de sivilt ansatte i Forsvaret.

I LTP (Langtidsplanen) for Forsvaret som nylig er vedtatt i Stortinget legges det opp til utstrakt privatisering og konkurranseutsetting innen logistikk, dvs at forsynings -, vedlikeholds –og verkstedtjenester i langt større grad enn i dag skal baseres med bruk av sivile leverandører og innleie. Det er allerede i dag en utstrakt bruk av innleie, outsourcing og konsulenter i Forsvaret, noe som utgjør en betydelig utgift for Forsvaret.

(Privatiseringen av Forsvaret er allerede begynt ved at de faste ansatte renholdere i Forsvarsbygg er sagt opp og eksterne renholdsbyråer har overtatt).

Dette vil, etter Laksevåg Arbeidersamfund sin mening, gå ut over de sivilt ansatte i Forsvaret og sterkt svekke Forsvarets evne til å understøtte operative enheter ved at Forsvarets egen kompetanse vil forvitte og Forsvaret vil miste dyktige fagfolk. I tillegg vil en slik privatisering av logistikken i Forsvaret bli mye dyrere å drifte enn å bruke egne ansatte og sikkerheten i Forsvaret vil svekkes. Erfaringer viser at konkurranseutsetting og privatisering er kostnadsdrivende, reduserer leveringssikkerheten, gir kompetansetap og reduserer fleksibiliteten.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagstiller: Laksevåg Arbeidersamfunn

6.Heldagsskolen – redusere reproduksjonen av ulikheter

Arbeiderpartiet i Bergen mener at innføringen av heldagsskolen vil være det viktigste tiltaket i kampen mot reproduksjonen av fattigdom. Gjennom heldagsskolen vil alle barn kunne motta samme type opplæring og leksehjelp. Barnas opplæring og kunnskapsutvikling vil ikke være avhengig av foreldrenes mulighet til å gi god leksehjelp. Spesielt vil dette ha betydning for barn med innvandrerbakgrunn. Heldagsskolen vil gi barn like muligheter til å lykkes i utdanningssystemet og på den måten bidra til å redusere reproduksjon av fattigdom.

Forslag: Laksevåg Arbeidersamfund ønsker at Arbeiderpartiet i Bergen i løpet av neste Stortingsperiode jobber for innføringen av heldagsskolen.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagstiller: A-Stud

7. Bevar forsvarsmusikken

AP vil tilrettelegge for en levedyktig forsvarsmusikk over en langtidsperiode ved hjelp av tilstrekkelige økonomiske midler som skal benyttes til å opprettholde dagens fem korps, som er i Oslo, Bergen, Trondheim, Harstad og Horten slik at deres kunstuttrykk fortsatt kan formidles over hele landet.

Forsvarsmusikken tilbyr sikre arbeidsplasser for musikere, et felt der det per i dag finnes få. Slike arbeidsplasser er sentrale for å ivareta den større frivillige delen av musikken som mange av oss nyter daglig. AP mener at forsvarsmusikken er en viktig institusjon i det norske kulturlivet som både bidrar til musikers utvikling, samtidig som det norske kulturlivet har bruk for en musikk institusjon som gir arbeidsmuligheter til nyutdannede musikere.

Arbeiderpartiet ønsker

- Å legge til rette for økonomisk sikkerhet til forsvarsmusikken i en 15-årsperiode
- å sikre at alle korps opprettholdes, og bevare regionaliseringen av Forsvarskorpene
- å øke forsvarsmusikkens ansvar knyttet til å ansettelse av nyutdannede musikere når korpset mister medlemmer

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagstiller: A-Stud

8. Øke antall lærlingplasser i offentlig sektor

Totalt er det 37 469 lærlinger i hele arbeidslivet (Utdanningsdirektoratet 2014), og ca. 968 av disse lærlingene er i staten (Statens tjenestemannsregister 2014). Muligheten til å få lærlingeplass kan være avgjørende for om man kommer inn i arbeidslivet eller om man blir stående utenfor. Det er skremmende at én av tre elever ikke får læreplass.

Arbeiderpartiets studentlag i Bergen mener at morgendagens utfordringer må tas på alvor. Innen 2030 kommer Norge til å mangle 130 000 fagarbeidere. Det er en skremmende utvikling som vil gjøre det vanskelig å bygge Norge for fremtiden. Mange elever som står uten lærlingplass risikerer både å ha en nytteløs utdanning, og å bli stående utenfor arbeidslivet.

Arbeiderpartiet ønsker

- Å øke antall lærlingplasser innenfor offentlig sektor
- Å styrke yrkesfaglige studenters innpass i arbeidslivet.

- At 30 % av alle lærlingplasser skal være i offentlig sektor

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagstiller: Fyllingsdalen Arbeiderparti

9. Asyl og innvandringspolitikk

Flyktningssituasjonen i verden er dramatisk og Norges regjering skryter av at vi, den humanistiske nasjonen Norge, er best i klassen til å skremme flyktningene fra å komme til Norge. Og vi er best i verden i å returnere asylsøkere, enslige mindreårige ikke unntatt. Vi kvir oss ikke for å bryte internasjonale konvensjoner, som vi har undertegnet og er forpliktet på, for å nå disse målene. Det er til tider flaut å være norsk.

Arbeiderpartiet kan aldri være med på å bryte menneskerettigheter, internasjonale konvensjoner som barnekonvensjonen og vi må alltid ha barnas beste som utgangspunkt. Ellers er vi ikke et parti med solidaritet som en av våre kjerneverdier. Så får det heller være at noen flere får bli. De fleste av dem vil være verdifulle ressurser som vil bidra med god arbeidskraft. Vi må bare gi dem muligheter til dette, altså bedre integrering.

Fyllingsdalen Arbeiderparti vil at Arbeiderpartiet skal føre en asyl- og innvandringspolitikk som er rettferdig. Norge skal selvsagt etterleve alle våre internasjonale forpliktelser og følge alle vedtatte konvensjoner. Barnas beste skal være førende når det er barn inne i bildet og er det tvil, skal den komme barna til gode. Vi skal også bruke ressurser på god integrering, noe som også innebærer at det stilles krav til de som kommer om å tilpasse seg, lære seg norsk osv.

Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagstiller: Fyllingsdalen Arbeiderparti

10. Rettferdige handelsavtaler

Som en liten og åpen økonomi, er gode handelspartnere viktig for den norske velferden og Arbeiderpartiet er grunnleggende for gode og rettferdige handelsavtaler. Internasjonal handel er med på å skape verdier, men ulempen så langt har vært at merverdien i hovedsak har tilfalt de aller rikeste.

I utkastene til nye avtaler, som TISA og TTIP, ser vi også noen trender som er ytterst betenkelige. Det gjelder ikke minst de foreslåtte tvisteløsningene. Disse vil flytte tvister fra nasjonale rettsinstanser og nasjonale lover til internasjonale arbitrasje-instanser, som i stor grad er kontrollert av de store internasjonale selskapene. De kan der saksøke nasjoner som endrer politikk som kan tenkes å påvirke selskapenes inntjening. Det være seg miljøkrav, helsekrav, matsikkerhet osv. Råderett over dette flyttes da fra politiske og valgte organer til de store internasjonale selskapene. Vi har alt sett mange søksmål med dommer på milliarder i kompensasjon for mulig tapt fortjeneste i lang tid fremover.

Et annet poeng er at avtalene og forhandlingene må være åpne og transparente og gi allmennheten innsyn. I dagens forhandlinger er dette ikke tilfelle og det jobbes hardt for å holde mest mulig skult. I Norge er ikke engang forhandlernes mandat offentlig. Det åpner for sterk innflytelse fra lobbyister, noe vi også ser skje. Men uten at det er demokratisk kontroll på prosessen.

Fyllingsdalen Arbeiderparti er for rettferdige handelsavtaler, men vil stille følgende krav:

- Avtalene må være rettferdige for alle handelspartnere
- Det må være norsk rett som gjelder og tvistemålsregler må tilpasses dette.
- Land må kunne endre politikk uten å være redd for å bli saksøkt.
- Vi skal unne andre land samme muligheter som vi selv har, noe som også vil bidra utjevning og utvikling.
- Prosessene og forhandlingene må være åpne og gjenstand for demokratisk kontroll

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagstiller: Fyllingsdalen Arbeiderparti

11.Samferdselsuttalelse

Bergen og Hordaland har et stort oppsamlet behov for investeringer i infrastruktur for samferdsel. Dette er investeringer som på kort sikt vil avhjelpe den sterkt økende arbeidsledigheten, på lengre sikt gi bedret konkurransekraft og ikke minst tryggere ferdsel. Det er viktig at vi prioriterer mellom de mange prosjektene og Arbeiderpartiet i Bergen vil gi følgende innspill:

- Sterk satsing på jernbane og utvikling av Bergensbanen til å bruke 4 timer til Oslo.
- Ny E-16 til Voss i kombinasjon med ny jernbanetrase
- 70% statlig finansiering av bybanen i Bergen som bygges ut videre til alle bydeler.
- Bro over Bjørnefjorden utsettes inntil vi har en egnet og sikker teknologi og dermed også bedre kontroll på kostnaden
- Fergefri E-39, eventuelt med en indre trase som kan kobles med en fremtidig Hordalands-diagonal som knytter Bergen med forbindelsen over Haukeli. Diagonalen er samfunnsøkonomisk lønnsom.
- Standard på videre vegbygging skal være tilstrekkelig, men skal samtidig ivareta at er av kommunikasjonen bør skje med jernbane og kollektiv.
- I Bergen skal fokus være på kollektiv og sykkel og tiltak for å redusere biltrafikk iverksettes, som rushtidsavgift, bilfrie soner, kollektivfelt, gjennomgående og gode sykkeltraseer.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagstiller: Arna Arbeiderparti

12.Samferdsel

Ringvei øst, mellom Arna og Hop-Fjøsanger, samt veien fra Vågsbotn mot Norhordalandsbroen, er prioriterte vegprosjekter i den politiske plattformen til byrådet i Bergen. Arna Arbeiderpartilag mener det er viktig å forsere arbeidet med å realisere E39 / E16 utenom Bergen sentrum.

Begrunnelse:

I NTP som skal behandles i Stortinget i inneværende år, vil ventelig vei og jernbaneprosjektet Arna-Stanghelle være prioritert. Dette vil slik det fremgår av siste planer bety at det kommer en firefelts vei fra Trengereid til Arnadalen, med utløp nær viadukten på Espeland.

I tillegg vil det innen få år bli fullført et veiprojekt fra Os til Svegakjønn i søndre bydel.

Videre kommer også Hordfast, og det planlegges også for en fremtidig Hordalandsdiagonal mot Bergen fra Indre Hardanger.

Samlet vil disse veiprojektene kunne bidra til vesentlig økning i trafikken inn mot Bergen i sør og fra øst mot Arnadalen. Det er derfor svært viktig at sambandet Ringvei øst og videre mot Norhordalandsbroen blir rigget for å kunne føre denne trafikken utenom Bergensdalen, og da på en måte hvor en ikke bare flytter problemet fra Bergensdalen inn i Arnadalen, men at Ringveien blir bygget på en slik måte at den ivaretar kravet til miljø og regularitet på en god måte.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagstiller: Arna Arbeiderpartilag

13.Ny sosial boligpolitikk og boligtilbud for eldre

Arbeiderpartiet i Bergen vil gjennom lokal og rikspolitisk satsing bryte med den stadig mer markedsdominerte og usosiale boligutviklingen som preger boligsituasjonen i våre større byer. Skattelette til de rikeste, for tiden lav boliglånsrente, subsidiering av huseiere i forhold til leietakere og økende press på boligmarkedet har ført til at de velhavende investerer i boliger til utleie og spekulasjon. Nye boligsosiale grep er nå nødvendige. Husbanken har mistet mye av sin rolle som boligbank, men er den eneste institusjonen som kan brukes for å sette inn målrettede tiltak for å møte ulempene ved det markedsdominerte boligmarkedet. Eiendomsmarkedet fanger ikke opp behov for ny boligpolitikk for eldre med fokus nærmiljøutvikling, trygghetsboliger og seniorbofelleskap. Her må Husbankens rolle styrkes og utvides.

Arbeiderpartiet vil aktivt prioritere følgende:

- Husbankens rolle må styrkes og dens økonomiske rammer økes
- Det må etableres et mer omfattende tilbud av ikke-kommersielle leieboliger organisert av boligbyggelagene eller som kommunale boliger.
- Husbanken må bidra til bygging av et økende antall student- og ungdomsboliger i de større byene.

- Husbankens rolle må utvides med økte tilskudd til og sterkere fokus på seniorboliger, inklusive ombygging av eksisterende botilbud.
- Bostøtteordningen i Husbanken må styrkes ved økte bevilgninger.
- Kommunen må i kommuneplanen og mer detaljerte planer avsette arealer til eldreaktiviteter og boligprosjekter for eldre i kollektive- og service-knutepunkter og med beboervennlige nærmiljø.
- Kommunen må gjennom sin planlegging sørge for et trygt og beboervennlig nærmiljø for alle aldersgrupper, inklusive bevegelseshemmede og rullestolbrukere. .
- Kommunen bør kartlegge kontorarealer o.l. i sentrumsbygg som kan omgjøres til boliger og stimulere til bruk av Husbankens midler til ombygging.
- Kommunen må sørge for bedre samordning av lokalisering og funksjonalitet i boliger tilpasset de ulike stadier i innbyggernes liv.
- Bergen kommune må utvikle et bolighandlingsprogram for yngre eldre med sikte på bygging av trygghetsboliger og seniorbofellesskap. Boliger for eldre må integreres i den vanlige boligmassen som gir kontakt med barn og yngre beboere.
- Det bør opprettes en sentrumsbusslinje som gjennom hyppige avganger binder sammen de ulike tilbud i Bergen sentrum.
- Bergen kommune bør opprette en veiledningstjeneste for eldre og andre som trenger en endring i sin bosituasjon.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagstiller: Fiskeri- og forskningsfaglig partilag

14.Forsvarsbudsjettet

Forslag: Arbeiderpartiet i regjering skal sikre at forsvarsbudsjettet når et nivå på minst 2 % av BNP fra budsjettåret 2020.

Begrunnelse

Sikkerhetssituasjonen er endret. Dagens norske forsvar baserer seg for mye på innsats fra andre land i alliansen. Norges handlefrihet kan derfor under gitte forutsetninger bli begrenset. Norge som det rikeste NATO land må levere på den forpliktelse en har til et forsvarsbudsjett på 2 % av BNP. Norge brukte tidligere 3 % av BNP til forsvar av landet i en helt annen og betydelig verre budsjett situasjon. I den betydelig endrede sikkerhetsmessig situasjon i Europa har Norge råd til å benytte minst 2 % av BNP. En slik investering vil gi betydelig bedre avskrekking, politisk handlefrihet og gjøre det norske forsvar betydelig bedre utholdenhet ved krig!

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagstiller: Fiskeri- og forskningsfaglig partilag

15.Merking av oppdrettslaks

Forslag: Arbeiderpartiet må innføre merking av oppdrettslaks.

Begrunnelse:

For mange rømninger fra oppdrettsnæringen blir ikke oppklart. Dette har konsekvenser for en hel næring. Men også for en rekke vassdrag. Genetikken i over 60% av norske vassdrag er påvirket av rømt oppdrettslaks.

Å merke oppdrettslaks er den enkleste måten å spore den rømte fisken, og å luke ut rømt fisk fra vassdrag med vill laks. Fettfinneklipping og snutemerking har en prislapp på rundt 10 øre kiloet slaktevekt. En lav kostnad for en sikrere forvaltning i elvene og sporing av de som har hatt ulykker.

Vi forutsetter at merkingen kan gjøres på en måte som er forsvarlig i forhold til dyrevelferd

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagstiller: Fiskeri- og forskningsfaglig partilag

16.Kraftregulering.

Forslag: Arbeiderpartiet må sette strengere miljøkrav til kraftregulanter.

Begrunnelse

Stor effektkjøring og mangel på minstevannføring i regulerte vassdrag har negativ effekt på biologisk mangfold. Alle vassdrag som skal reguleres for uttak av kraft må ha en bærekraftig forankring. Man vet at heftig effektkjøring og mangel på minstevannføring har stor negativ effekt på det biologiske livet i vassdraget. For å bevare de stedegne økosystemene og sørge for fri vandring av anadrom og stedegen fisk, må man ha tydelige og riktige nivåer av minstevannføring. Det må heller ikke effektkjøres, men ha en mer stabil form for uttak av vannet slik at livet i elven bevares. Store endringer i elvenes vannføring påvirker også livet i fjordene, og kan blant annet påvirke lakselussituasjonen negativt.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagstiller: Fiskeri- og forskningsfaglig partilag

17.Gruvedrift må underlegges strengere miljøkrav.

Forslag: Arbeiderpartiet må sørge for at gruvedrift underlegges miljøkrav på linje med offshore- og akvakulturnæringene. Undersjøiske deponier for avfall bør begrenses kraftig.

778 Begrunnelse

779 Det er et sterkt press for å utvikle norsk gruveindustri. Det er i utgangspunktet positivt, men
780 medfører betydelige miljøutfordringer. Dette er særlig knyttet til undersjøiske deponier. Det
781 dreier seg om svært store mengder med masse, og også om bruk av kjemikalier med
782 alvorlige miljøvirkninger. Det er uakseptabelt at gruveindustrien ikke er underlagt
783 tilsvarende miljøkrav som offshore- og akvakulturnæringene.

784

785 Offshorenæringen er underlagt strenge miljø- og dokumentasjonskrav for alle kjemikalier
786 som benyttes. Tilsvarende krav gjelder ikke for gruveindustrien, Det er meningsløst at
787 kjemikalier som er forbudt offshore kan deponeres undersjøisk langs kysten.

788

789 Akvakulturnæringen er underlagt strenge krav med hensyn til påvirkning på bunnfauna. Selv
790 om det er lokale miljøvirkninger av oppdrettsanlegg dreier det seg ikke om utslettelse av liv.
791 Nettoeffekten på bunnfaunaen er økt biodiversitet og økt biomasse. Undersjøiske deponier
792 fra gruvedrift ødelegger bunnfauna i store områder. Dette er ødeleggende for muligheter for
793 andre næringer, som fiskeri- og akvakultur. Det blir meningsløst å verne fjorder og vassdrag
794 mot lakseoppdrett når de samme fjordene til dels tas i bruk som avfallsplasser for
795 gruveindustrien.

796

797 **Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

798

799

800 **Forslagstiller: Fiskeri- og forskningsfaglig partilag**

801 **18.Sterkere operativ overvåking og tilstedeværelse på verdenshavene**

802

803 Verdenshavene -"the worlds biggest Crime scene"- hevdes det fra enkelte miljøer og NGO'er.
804 Verden trenger et internasjonalt organ som er operativt og overvåker verdenshavene på en
805 helt ny måte - rettet mot kriminalitet - som slaveri, tvangsarbeid, miljøforurensning,
806 ressurskriminalitet, fiskerikriminalitet/ ulovlig og urapportert, uregistrert fiske, smugling,
807 m.m. Mange gode tiltak iverksettes internasjonalt på ulike områder for å skape en bedre
808 tilstand, men en glemmer lett å etablere operative kapasiteter som kan overvåke, undersøke
809 og rapportere til landene om uønsket aktivitet for å sikre at de implementerte tiltak faktisk
810 virker! Norge har utviklet et sivilt overvåkningssystem via ressursene bevilget til Barents
811 Watch som baserer seg på ulike tilgjengelige sensorer! Dette kan være et verktøy som kan
812 benyttes mot alle typer havaktiviteter og transporter knyttet til ulike former for kriminalitet -
813 innen fiskeri, miljø og forurensning, transport av ulovlige varer, ulovlig avvirket skog osv. Et
814 sterkere internasjonal satsning på dette vil kunne gi ny kunnskap og evne til å avdekke for å
815 rapportere til landene.

816

817 Begrunnelse: De økonomiske soner kontrolleres til en viss grad av landene, men på ulike
818 nivåer. I internasjonalt farvann er det lite eller ingen myndighets tilstedeværelse annet enn
819 ved nasjoners maritime sjøstridskrefter. På ressurs og miljøsidene er det imidlertid ubetydelig
820 tilstedeværelse av myndigheter. Det er svak samhandling mellom nasjoner og friferdsel og
821 minst mulig regulering som er fellesnevneren.

822

823 **Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

824

Forslagstiller: Fiskeri- og forskningsfaglig partilag

19. Tiltak mot plastforsøpling av verdenshavene

Forslag: Arbeiderpartiet skal arbeide for å etablere et internasjonalt fond for resirkulering av plast med spesielt fokus på utviklingsland og stater med lite utviklet resirkulering av plast. Hovedinnretningen skal være å gjøre plastinnsamling i den tredje verden til butikk for den fattige del av befolkningen.

Begrunnelse: Plastforurensningen i verdenshavene er blitt en alvorlig trussel som trenger alvorlige tiltak. Norge er Havlandet. Norge lever av havet. Norge har kapasitet, evne og motivasjon for å ta et slikt initiativ som andre land inviteres inn i. Det kan også være et tiltak for næringsutvikling i u-land. Norge må være ledende på dette tiltak for beskyttelse av verdenshavene.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagstiller: Fyllingsdalen Arbeiderparti

20. Boligpolitikk

Boligprisene i Norge har de siste årene steget kraftig, og forutsetter å stige til tross for at økonomien ellers er svakere. Unge sliter med å komme seg inn på boligmarkedet, uten hjelp fra foreldre er det nesten håpløst. Samtidig ser det ut for at kommunene også bidrar til prispresset ved å skulle kjøpe kommunale boliger i det samme markedet.

Unge personer i etableringsfasen har lite å stille opp med i budrunder mot kommuner som skal kjøpe bolig til vanskeligstilte og trengende. Et tiltak for å bedre situasjonen kan være å tilrettelegge for bygging av lavterskelboliger for unge og nyetablerere.

- Kommunene bør i større grad bygge boligene selv. I tillegg vil det være viktig at kommunen benytter seg av samarbeidet med boligbyggelagene og inngår avtaler om kjøp/leie av boliger i nybygg. På den måten skaffer kommunen seg moderne leiligheter samtidig som man gjør det enklere for utbyggere å få igangsatt nye boligprosjekter.
- Fyllingsdalen Arbeiderparti mener at Bergen Kommune må være bevisst sin egen posisjon i markedet. Som en stor og økonomisk sterk aktør kan kommunen ende opp som en prisdriver i et allerede presset marked. Bergen Kommunens praksis synes dog å være sunn sammenliknet med andre kommuner og bør fortsette å være sunn slik at prispress fra kommunens side ikke oppstår. Viser her til <http://www.hegnar.no/Nyheter/Eiendom/2016/04/Oslo-kommune-har-kjoept-boliger-for-270-millioner>
- Bolig skal være et hjem, ikke et investeringsobjekt.

Det blir stadig iverksatt nye politiske tiltak for å forsøke og dempe boligprisveksten. Flere opplever at disse går sterkest utover førstegangskjøpere. Dette er med på å skape et stadig tydeligere skillet i markedet, mellom dem som har og dem som ikke har økonomiske midler.

Fyllingsdalen Arbeiderparti mener man må søke andre løsninger som har et langt mer sosialt preg. Vi foreslår å endre skattefordeler ved bolig til og kun gjelde primærbolig. Videre kan det vurderes om man skal øke skattesatsen for utleie av sekundærbolig(er). Vi mener at et slikt tiltak vil bidra til å gi flere muligheten til å eie egen bolig, og å gjøre boliger til et mindre attraktivt investeringsobjekt.

Samtidig bør dagens lov om at man må ha bodd i sekundærboligen i minst ett år før man kan selge den videre skattefritt revurderes og økes ytterligere.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagsstiller: Fagbevegelsens partilag

21.Olje og gassindustri – nøkkel til fortsatt velferd

Nær tre år etter at oljeprisen falt med over 60% kan vi slå fast at regjeringen ikke har klart å ta de grep som var nødvendig for å skjerme sør- og Vestlandet for virkningene av krisen i landets største og mest inntektsbringende næring. I stedet for å bruke sitt økonomiske handlingsrom målrettet inn mot de kriserammete næringer og regioner har regjeringen valgt å kutte skatter for de rikeste og svekke fellesskapet. Arbeidsledigheten har steget til rekordnivå, langtidsledigheten biter seg fast, yrkesdeltakelsen i samfunnet synker og det skapes ikke nye arbeidsplasser. I Bergen og Hordaland merkes dette sterkt, bruttoledighet i desember 2016 viser en økning på nærmere 20% fra 2015.

På samme måte som at Stoltenberg-regjeringen ikke kunne lastes for finanskrisen i 2008-09 kan ikke H/FrP-regjeringen klandres for fallet i oljeprisen, men enhver regjering må måles på hvordan man håndterer en økonomisk krise. Stoltenberg-regjeringen fikk Norge gjennom finanskrisen med Europas laveste ledighet fordi arbeid til alle er jobb nummer en for Arbeiderpartiet. H/FrP-regjeringen har skattekutt som sin jobb nummer en og resultatene blir deretter.

Arbeiderpartiet er et folkeparti. Vi må derfor ha en bred kontakt med organisasjonslivet for å fange opp bekymringer og innspill fra berørte parter. Vi er også et kunnskapsparti vi skal derfor innhente fakta som grunnlag for vår politikktutvikling. Ved å bygge politikk på fakta om samfunnet og fremtidshåpet til vanlige folk bygger vi morgendagens politiske løsninger.

Siden sommeren 2014 har Arbeiderpartiet på Stortinget lansert en rekke forslag til tiltak for å dempe virkningene av oljeprisfallet, men har ikke fått flertall. Dette har vært tiltak for å styrke vedlikehold, plugge forlatte brønner, styrke leverandørindustriens konkurranseevne og for å stimulerer til kompetanseoverføring fra olje- og gassindustrien til annen industri. Dette er i tråd med Arbeiderpartiets grunnleggende politikk for petroleumsnæringen: vi vil ha et høyt og jevnt aktivitetsnivå, olje- og gassutvinning til havs skal gi aktivitet på land og virksomheten skal komme hele landet til gode.

Årene som kommer byr på en rekke utfordringer for Norge som olje- og gassproduserende land. I tråd med klimaavtalen som ble inngått i paris i 2015 skal vi kutte egne utslipp og bidra sterkt til globale klimagassutslipp. Økning i globalt energiforbruk må dekkes av fornybare

energikilder og fossil energi må gradvis fases ut. Innenfor disse rammene skal vi videreutvikle en olje- og gassnæring som i tiår fremover fortsatt vil være vår viktigste kilde til inntekt og arbeid over hele landet, men særlig i vår region. Gjennom forskning og utvikling må vi redusere utslipp fra næringen med minst 2,5 millioner tonn årlig innen 2030 og videre kutt frem mot 2050. Vi må sikre gode og likeverdige konkurranseforhold for norsk leverandørindustri for å holde arbeidsplasser i Norge.

Konsekvensutredning av uåpnede områder skal ta høyde for at det ikke skal åpnes for petroleumsaktivitet som utgjør hinder for kystfiske, fare for fiskebestand, fortrenger annen fornybar næring som havbruk eller som kan true natur og miljø i sårbare områder. Mer enn 50 års god sameksistens mellom oljeindustri og fiskeri viser at det er fullt mulig å ivareta alle parter interesser. Grundige konsekvensutredninger er avgjørende for å få kunnskap om ressursgrunnlag og andre forhold for å vurdere hvordan vi best forvalter samfunnets ressurser fremover. Vi må bidra til at teknologi og kompetanse fra næringen overføres til annen industri og skaper nye varige og lønnsomme arbeidsplasser. All erfaring viser at det meste nytt blir skapt på skuldrene av det bestående. Teknologi og kompetanse i oljeindustrien vil danne basis for utvikling av nye næringer, slik vi allerede har mange eksempler på. Man må ikke ta livet av det ene for å skape det andre.

Skal vi lykkes med en ansvarlig politikk for fremtiden må vi i dag sørge for at det finnes kapasitet og kompetanse i næringen.

Fagbevegelsens partilag forstår behovet for å finne gode løsninger i fastlåste posisjoner vedrørende spørsmålet om konsekvensutredning. Kompromissforslaget fra AP sitt sentralstyre fremstår for oss som det absolutte minimum og kan ikke bli gjenstand for ytterligere svekkelse.

Fagbevegelsens Partilag mener derfor at:

- Det må derfor utarbeides en handlingsplan i samarbeid med partene i arbeidslivet for å sikre at nødvendig vedlikehold utføres
- Redusere sikkerhetskritisk vedlikeholdsetterslep og sikre en høy HMS-standard på all aktivitet som foregår på norsk sokkel.
- Handlingsplanen må også ha en strategi for å gjennomføre permanent plugging av brønner på norsk sokkel, og slik dra nytte av ledig kapasitet i riggmarkedet.
- Konsekvensutredning er aldri feil, da kunnskap gir beslutningsgrunnlag.
- Arbeiderpartiet må jobbe hardt inn mot regjeringens industrimelding for å få støtte for disse tiltakene.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagsstiller: Fagbevegelsens partilag

22.Bærekraftig vekst i havbruksnæringen

Fagbevegelsens Partilag mener det er viktig at vi satser på havbruksnæringen, men samtidig sikrer at denne tar sine utfordringer på alvor og gis muligheter til å ta del i utviklingen av morgendagens løsninger.

Derfor mener vi:

- at havbruksnæringen sikres en forutsigbar vekst gjennom omforente kriterier som definerer et akseptabelt bærekraftig fotavtrykk. Med lang produksjonstid og store investeringer er det nødvendig med forutsigbarhet for å sikre matproduksjonen på land og i sjø. Det må settes av tilstrekkelig med arealer for sjømatproduksjon i fjordene, kystnært og lengre til havs.
- at sjømatareal sikres for fremtidig matproduksjon, på samme måte som en sikrer areal på landjorda for matproduksjon. Tilgang på gode sjølokaliteter og nødvendig landareal for blant annet settefiskproduksjon er en forutsetning for at produksjonen har liten miljøpåvirkning og sikrer en god dyrevelferd.
- at mer av offentlige FoU-midler skal øremerkes prosjekter som legger til rette for videre utvikling og kommersialisering av biologiske og tekniske løsninger som sikrer bærekraftig vekst i næringen. Videreutvikling av dagens teknologiplattform må stå sentralt i arbeidet sammen med utvikling av nye løsninger. Kravene myndighetene stiller til næringen skal være teknologinøytrale.
- at det legges til rette for at vår høyteknologiske og innovative fôr- og
- legemiddelindustrien skal ha rammevilkår som fremmer norsk produksjon, og som har forsknings- og utviklingsinstitusjoner her i landet. Norge er i dag verdensledende på flere områder innenfor utvikling av fôr til akvakultur og medisinsk forskning.
- forutsigbar vekst som sikrer nødvendig planlegging av kapasitet og investeringer for teknologi- og servicebedriftene. Denne delen av industrien sysselsetter flere tusen ansatte på kysten. Langsiktige og forutsigbare rammevilkår er nødvendig for å ta langsiktige investeringer, som vil videreutvikle havbruksklyngen.
- at havbruksnæringen får et reguleringsregime som gir mulighet for markedstilpasning for å kunne opprettholde stabilt uttak av fisk gjennom hele året.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagsstiller: Fagbevegelsens partilag

23.Veien inn i boligmarkedet

Vi har i dag et brennhett boligmarked hvor storbyene leder an i enorme kvadratmeterpriser, og unge boligkjøpere er sjanseløse. Flere store boliger blir gjort om til utleieobjekter og tjenester som AirBnB og andre kan være med på å drive prisene opp på ledige boliger. Eie til leie prosjekter fungerer slik at du kun kan kjøpe leilighet om du er førstegangskjøper, og har en lav pris i forhold til markedet. Når boligkjøperen selger vil de få sin del av den naturlige markedsøkningen og bruke dette i egenandelskravet til ordinær bolig. På den måten vil man unngå boligspekulanter, og gjøre unge bedre i stand til å møte det ordinære boligmarkedet.

Forslag: For at unge boligkjøpere skal komme inn på markedet uten hjelp av familie eller arv/formue, skal Arbeiderpartiet sørge for at det etableres flere leie-til-eie prosjekter sammen med private aktører.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

1012
1013
1014
1015
1016
1017
1018
1019
1020
1021
1022
1023
1024
1025
1026
1027
1028
1029
1030
1031
1032
1033
1034
1035
1036
1037
1038
1039
1040
1041
1042
1043
1044
1045
1046
1047
1048
1049
1050
1051
1052
1053
1054
1055
1056

Forslagsstiller: Fagbevegelsens partilag

24.Nei til nullkontrakter

New Zealand gjorde nullkontrakter ulovlig i 2016 og vi opplever et økende problem med dette i Norge i dag. Bemanningsbransjen vokser, og har en etablert praksis med at arbeidstakerne ikke får lønn mellom oppdrag.

Dette er ikke noe vi i fagbevegelsen kan stå inne for, og regjering og storting bør påvirkes til å gjøre praksisen ulovlig. Fast arbeid, med faste arbeidsplaner bidrar til arbeidstakere sin trygghet og yrkesstolthet og bygger opp under ønsket om rett til heltid som alle partier på stortinget sier skal være normen i norsk arbeidsliv.

Forslag: Nullkontrakter gjøres ulovlig i Norge

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagsstiller: Sosialdemokratisk forum

25.Norske sjøfolk fortjener gode lønns- og arbeidsvilkår!

Norske sjøfolk har et lønnsnivå som ikke skiller seg fra sammenlignbare yrker på land. Internasjonale sjømannelønninger er imidlertid så lave at det ikke går å leve av slik lønn i Norge. Rundt 30 000 norske arbeidsplasser om bord på fartøy i norske farvann utfordres nå av at redere flagger ut til andre land. I Bergen kommune alene er det bosatt rundt 1536 sjøfolk i følge Sjømannsorganisasjonene.

Norske havområder er et uregulert arbeidsmarked sammenlignet med fastlands Norge. Om det er mulig å i større grad å kunne stille krav til norske lønns- og arbeidsvilkår ved operasjoner i norske farvann, som enten er fast, eller av lengre varighet og/eller regelmessighet, er noe som det lenge har vært knyttet juridisk usikkerhet rundt. I dag bruker Norge omlag 1,1 mrd. av dagens nettolønnsordning på sokkelen for å utjevne den konkurranseulempen norske rederier og sjøfolk har i konkurransen med skip og mannskap fra nasjonaliteter med vilkår langt fra norske standarder. Et regulert arbeidsmarked på sokkelen for rederier og sjøfolk uavhengig av flagg og nasjonalitet vil kunne spare fellesskapet for store midler, samtidig som det ville sikret et ryddig og konkurransenøytralt arbeidsmarked på norsk sokkel.

Lenge har utflagging vært en realitet for internasjonal skipsfart, men mer ukjent er det at norske redere i stadig større omfang presses til å flagge ut båter som har all sin virksomhet i Norge. Dette er blant annet båter som er tilknyttet produksjonen av norsk olje og gass, frakter varer fra havn til havn langs norskekysten, eller er tilknyttet havbruksnæringen.

I alle andre bransjer i Norge er det krav om norske lønns- og arbeidsvilkår. Dette hindrer sosial dumping. Når et skip flagges ut kan lønnen reduseres ned mot 35 kroner timen.

Norske sjøfolk står i fare for å miste jobben og bli erstattet av billigere utenlandsk arbeidskraft. Konsekvensene for Bergen og våre stolte maritime tradisjoner kan bli store hvis så skjer, ved at arbeidsplasser og skatteinntekter forsvinner.

Norske sjøfolk sitter på verdifull kompetanse som er viktig for byen vår og nasjonen vår. En av de viktigste grunnene til at norsk maritim næring er verdensledende, er at den stadig blir tilført oppdatert erfaringsbasert kompetanse fra norske sjøfolk. Uten norske sjøfolk forsvinner kompetansen ut av landet. Bergen kommune står i fare for å miste verdifull kompetanse i en fremtidsrettet næring.

For å få lik konkurranse på norsk sokkel må det kunne stilles krav til aktørene om norske lønns- og arbeidsvilkår, slik myndighetene gjør i andre bransjer. Ved å gjøre dette sørger en for at Bergen og Norge i mange tiår fremover kan forsyne maritim industri med oppdatert, erfaringsbasert maritim kompetanse, samt opprettholdelse av viktige arbeidsplasser i Bergen.

Arbeiderpartiet i Bergen mener at det bør stilles krav om norske lønns- og arbeidsvilkår for skip som jobber på kontrakter av en viss varighet på norsk sokkel.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagsstiller: Åsane Arbeiderparti

26.Tilpasset opplæring for elever med stort læringspotensiale

Åsane Arbeiderparti vil at Bergensskolen og PPT får kompetanse i og ressurser til å identifisere elever med stort læringspotensial og tilpasse opplæringen for dem. Hvorfor

NOU: 14 «Mer å hente» sitt hovedbudskap:

- Grunnopplæringen gir ikke elever med stort læringspotensial en tilpasset opplæring som gjør det mulig for dem å realisere sitt læringspotensial
- Skolene utnytter ikke handlingsrommet for pedagogisk og organisatorisk differensiering
- Utdanningssystemet nasjonalt og lokalt har behov for et felles kunnskapsgrunnlag for å iverksette forbedringstiltak på kort og lang sikt

Åsane Arbeiderparti vil at Bergen kommune bør gjøre som Stavangerskolen – lage en egen veileder nå.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

1102 **Forslagsstiller: Åsane Arbeiderparti**

1103 **27.E39 nord i Åsane, nå kan vi ikke vente lenger**

1104

1105 Åsane AP mener Ringvei Øst på E39 Nord bør gå i tunnel med innslag etter lyskrysset på
1106 Haukås, og ut igjen ved Nordhordlandsbroen.

1107

1108 – Store deler av bydelen har vært båndlagt grunnet Nyborgstunellen. Nå er det på tide at det
1109 skjer noe i Åsane. Åsane AP fremhever at det i dag er en flaskehals fra Vågsbotn og videre
1110 nordover i Åsane. Det er virkelig på tide å få fart på planene.

1111

1112 Åsane AP er bekymret for å få dette igjennom i både NTP og budsjettene. I fylkeskommunen
1113 har vi fått dette inn som en av fire prioriterte veier. Likevel har vi ikke fått fastlagt en
1114 rekkefølge på de fire utvalgte strekningene, og vi vet hvor lang tid det tar å gjennomføre
1115 slike prosjekter. I utredningen konkluderer Statens vegvesen med at ved en etappevis
1116 utbygging av Ringvei Øst bør strekningen Arna-Vågsbotn prioriteres først. Dette
1117 prioriteringen er Åsane AP ikke enig i, vi må først prioritere dagens flaskehalser, og det
1118 Vågsbotn-Nordhordlandsbrua. Det er viktig å huske på at dette ikke er et nytt prosjekt. Det
1119 som skjer er egentlig at den planlagte Nyborgstunellen bare har flyttet litt på seg. Den har
1120 vi ventet på i over 20 år. Nå vil vi snart få på plass et nytt trasévalg og ny regulering for
1121 Ringvei Øst på E39 Nord. Da er det viktig at noe skjer raskt. Åsane kan ikke vente lenger.
1122 Åsane Ap kommer til å arbeide knallhardt for å få strekningen mellom Vågsbotn og
1123 Nordhordlandsbroen inn i den nye nasjonale transportplanen (NTP) som kommer til våren.

1124

1125 Arbeiderpartiet i Åsane vil at Vågsbotn-Nordhordlandsbrua må prioriteres først av etappene
1126 som er planlagt langs Ringvei Øst.

1127

1128 **Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1129

1130

1131 **Forslagsstiller: Åsane Arbeiderparti**

1132 **28.Grønt skifte i skipstransportsektoren**

1133

1134 Maritim virksomhet (skipsfart, verft, industri) stod for ca 90 milliarder av verdiskapingen på
1135 Vestlandet i 2012. Maritim virksomhet spiller en viktig rolle på Vestlandet, med virksomheter
1136 som leverer høyteknologiske produkt som avanserte framdriftsanlegg og ulike typer utstyr til
1137 skipsnæringa. RollsRoyce er den største av virksomhetene på Vestlandet innen denne
1138 næringer. Også de merker de trange tidene. De tilbyr nå alle ansatte sluttpakker. Skipsdesign
1139 og skipsbygging har og lange tradisjoner i vår region og sysselsetter mange langs kysten. På
1140 Vestlandet finner vi mange redere og mange norske sjøfolk kjem fra Vestlandet. Dette er en
1141 viktig forutsetning for videreutvikling av den maritime klyngen. Kompetansen som vert
1142 utviklet i de ulike delene av klynga gjer utslag i innovasjon og teknologiutvikling gjennom
1143 samhandling som har kjennetegnet klyngen historisk.

1144

1145 Skipsfart har ei viktig rolle å spille i arbeidet med å få ned klimagassutslepp. Globalt står
1146 skipsfart for 2,5% av utsleppa, i Norge står skipsfart og fiske for 5,4% av utsleppa. I tillegg til
1147 klimagassutslepp bidrar skipsfart også med ei rekke andre forurensende gasser og partikler
1148 gjennom forbrenning av sterkt forurensende drivstoff. Internasjonalt er det først og fremst

1149 krav til reduserte NOx-utslepp som driv fram arbeidet med utslippskutt. Norge ligger langt
 1150 framme i bruk av LNG som reduserer NOxutsleppa til nær null og CO2-utslipp med 25%.

1151

1152 I Norge har vi store muligheter til å få ned utslipp fra veitransport ved å føra gods over fra vei
 1153 til sjø. Skal dette realiseres, må vi også få en fornying av nærskipflåten. En slik fornyelse må
 1154 også føre til lavere utslipp fra skipstransporten ved at lav- og nullutsleppsteknologi vert tatt i
 1155 bruk. Her kan styresmaktene spille en viktig rolle, ved at vi planlegg CO2-avtrykk inn i
 1156 prosessen ved offentlige transportanbud. Om vi skal få til høyst nødvendig fornying av en
 1157 aldrende flåte som driv med transport langs kysten vår, må vi også ha dedikerte
 1158 støtteprogram for dette. Denne flåten er i stor grad kjennetegnet av en eierstruktur som ikke
 1159 har kapital til å gjøre store investeringer uten at det ligg en form for støtteordning fra det
 1160 offentlige.

1161

1162 Vi må leggja til rette for å skapa en flåte som er effektiv og miljøvennlig, helt eller delvis
 1163 driven av batteri, LNG eller andre miljøvennlige drivstoff, f.eks. bio og hydrogen eller
 1164 hybridløsninger. Vi må legge til rette for gode reguleringer og utbygging av infrastruktur for
 1165 bunkring og lading.

1166

1167 Anbudspolitikken må endres i grønn retning. Dette har styresmaktene ansvar for. Aktiv bruk
 1168 av Enova sine støtteprogram for å utvikle ny energi og klimavennlige løsninger, er viktig.
 1169 Investering i energieffektive løsninger, slik som varme, ventilasjon, ulike former for
 1170 energigjenvinning, samt batterihybrider og reine batterielektriske ferjer, er viktig. Et grønt
 1171 skifte i skipstransportsektoren må intensiveres. Det er mye ledig kapasitet i hele den
 1172 maritime klynga og vi må kjenna vår besøkestid. Dette vil også ligge til rette for styrking av
 1173 eksport frå næringa.

1174

1175 Arbeiderpartiet vil:

- 1176 • Legge til rette for en bærekraftig flåte.
- 1177 • Opprettholde den ledende posisjonen maritim sektor har, med
 1178 oppmerksomhet på en komplett klynge av rederlag, verft, produsenter av
 1179 utstyr ,tjenester og forskning og utvikling.
- 1180 • At alle offentlig finansierte fergestrekninger langs kysten blir fornyet av
 1181 nullutsleppsfartøy.
- 1182 • Stimulere til økt utbygging av infrastruktur for LNG/biogass/hydrogen i heile
 1183 landet, slik at det vert lettere å gå fra mer forurensende energi til renere gass.
- 1184 • Forsere utbygging av landstrø i norske havner.
- 1185 • Opprettholde og styrke netto- lønnsordningen, slik at vi fremdeles har norske
 1186 sjøfolk.
- 1187 • Igangsette et pilotprosjekt for nullutslepp urban sjøtransport som kan
 1188 stimulera til et nytt marked.
- 1189 • Satse på forskning på og utvikling av autonome skip.
- 1190 • Forenkla finansieringen av landstrøm gjennom t.d. Enova.
- 1191 • Gi kommunene hjemmel til å rette utslippskrav ved landlegge.
- 1192 • Arbeide for at kyst- og havnetjenester bidrar til at regelverk vert tilpasset slik
 1193 at rensing av skrog, ror og propeller igjen kan gå gjennomføres i havner under
 1194 regulære laste- og losseoperasjoner.

- 1195 • Gi statlige garantier for større industrielle investeringer som bidrar til ønsket
1196 teknologiutvikling.
1197 • Etablering av flere fiskerihavner på kysten.
1198 • Ha absolutte utslippskrav i offentlige anbud, dvs. at utslipp ikke bare blir et av
1199 flere moment i evalueringa.
1200 • Etablere statlige finansieringsordninger for framtidig fergeflåte.
1201 • Vurdere statlige finansieringsordninger for fornying av nærskipsfartsflåten.
1202 • Regjeringen må fremskynde arbeidet med de planlagte kystvakt fartøylene.
1203 Disse må utvikles og bygges i Norge.
1204 • Ved innkjøp fra virksomheter som er omfatta av lærefag, skal det kreves at
1205 virksomheten er godkjent som lærevirksomhet og har egne tilsette
1206 fagarbeidere og lærlinger. Ved store innkjøp, som for eksempel bygg, skal det
1207 være læringer på det konkrete oppdraget.
1208

1209 **Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1210
1211
1212 **Forslagsstiller: Åsane Arbeiderparti**

1213 29.Klima

1214
1215 Målet om maks 2 grader oppvarming av jorda nås bare hvis befolkningene slutter opp om
1216 dette. Slik er det ikke nå, tross at 99,3% av klimaforskerne er enige om at
1217 temperaturøkningen skyldes menneskelig aktivitet.
1218

1219 Reduserte utslipp av CO2 (+ metan m.m.) skjer neppe hvis de fattigste må ta regningen.
1220 EU har mål samt mekanismer for å oppnå 20% utslippsreduksjon innen 2020 (regnet mot
1221 utslipp i 2005), og 43% reduksjon innen 2030.
1222

1223 Åsane Arbeiderparti krever:

- 1224 • Norge må holde seg til EU-systemet for utslippsreduksjoner, og ikke
1225 iverksette tiltak med minimal utslippseffekt.
- 1226 • Hydrogen må utvikles som energibærer for transportsektoren i tillegg til
1227 batteridrift.
- 1228 • Karbonfangst og lagring (CCS- Carborn Catch and Storage) er helt nødvendig
1229 for at verden skal klare 2-graders målet. Norge må derfor bidra ved å utvikle
1230 slik CCS-teknologi. Kullkraftverk er hovedkilden til energi i store land som USA,
1231 India, Kina, Polen (90%), Tyskland (50%).
1232

1233 **Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1234
1235
1236 **Forslagsstiller: Åsane Arbeiderparti**

1237 30.Redusere ulikheter

1238
1239 Den sittende regjeringen har ført en politikk som medfører større ulikheter økonomisk og
1240 sosialt. De samme utviklingstrekkene ser vi i store deler av verden i større eller mindre grad,
1241 og er viktig årsak til økende utrygghet og sosial uro.

1242
1243
1244
1245
1246
1247
1248
1249
1250
1251
1252
1253
1254
1255
1256
1257
1258
1259
1260
1261
1262
1263
1264
1265
1266
1267
1268
1269
1270
1271
1272
1273
1274
1275
1276
1277
1278
1279
1280
1281
1282
1283
1284
1285
1286
1287
1288

Åsane Ap mener at Arbeiderpartiet i Bergen og AP nasjonalt må legge vekt på tiltak som reduserer ulikheter i Norge. Det er nå 40 000 barn under fattigdomsgrensen. Mange innvandrere har lav inntekt som følge av lav utdanning.

Åsane Arbeiderparti ønsker:

- Like muligheter til utdanning.
- Mer rettferdig skattesystem og avgiftspolitik.
- Arbeid for alle, med fast ansettelse som hovedprinsipp.
- Motarbeide nyliberalistiske prinsipper i organiseringen av samfunnet, som f.eks. privatisering av offentlig tjenestetilbud (offentlig finansierte). (Med tjenestetilbud forstås: utdanning, barnehager, elektrisitetsforsyning, helse/sykehus/eldreomsorg, transport/veier/jernbane, m.m.)

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagsstiller: Åsane Arbeiderparti

31.Finansiell ubalanse

På ti år har norske husholdningers gjeld økt fra under 1.500 milliarder kroner til 3.100 milliarder. Forbruksgjeld alene har nå nådd ca. 90 milliarder. Noe som fører til at stadig flere mennesker havner i alvorlige gjeldsproblemer. I 2016 vil namsmannen bli spurt 360.000 ganger om å tvangsinnkreve gjeld – noe som er en dobling på ti år.

Politidirektoratet og namsmannens sine tall viser at i 2007 fikk over 9000 bergensere namsmannen på døren. I 2016 var det ca. 16800, noe som gir en økning på 87%. Når tilgangen på kredittkort og forbrukslån er så stor at folk kan ta lån over hodet på seg, må det handles. For det er ikke til å stikke under stol at Bank Norwegian er mer verdt på børsen enn flyselskapet Norwegian.

Gjennom bankenes-sikringsfond garanterer staten alle bankinnskudd opp til kr to millioner. Dersom det blir forbrukslånskriser vil det være samfunnet og felleskapets midler som får milliardregningen.

Derfor er det underlig at vanlige bankers boliglån har strenge krav til sikkerhet, samt har høy egenkapital for å tåle tapt utlån og på den måten har en reguleringstrøye, mens den villeste delen av bransjen slipper unna og kan låne ut eksempelvis fire hundre tusen uten sikkerhet til skyhøy rente.

En av Norges fremste samfunnsøkonomer Steinar Holden, som blant annet har ledet Holdenutvalget en og to på vegne av staten, har også tatt til ordet for å sette maksrente på forbrukslån og kredittkort. Den økende kreditt- og forbrukslångjelden er grobunn for finansielle ubalanser. Det er derfor på høy tid at politikere tar tak i problemet.

Åsane AP vil derfor ha

- 1289 • Ha en utredning på en maksrente på kreditt- og forbrukslån.
1290 • Ha en utredning på hva som kan være maks lånebeløp uten sikkerhet.
1291 • Ha et offentlig gjeldsregister.

1292

1293 **Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1294

1295

1296 **Forslagsstiller: Åsane Arbeiderparti**

1297 **32.Organdonasjon**

1298

1299 I 2016 var det en nedgang i andelen som sa ja til organdonasjon i Norge, dette var også det
1300 første året den nye transplantasjonsloven var i kraft. Sett i lys av at de fleste mennesker vil si
1301 ja til å motta et organ, burde det vært en høyere andel som også sa ja til donasjon.
1302 Et eget register for organdonasjon er ikke uten problemer; anslag viser at hele 60-70% av
1303 befolkningen må være registrert der for at det skal være nyttig.

1304

1305 Åsane Arbeiderparti foreslår derfor at en slik registrering kan gjøres i forbindelse med
1306 innleveringen av selvangivelsen. En slik ordning vil raskt kunne få mange flere til å aktivt ta
1307 stilling til organdonasjon.

1308

1309 **Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1310

1311

1312 **Forslagsstiller: fra Fana Arbeiderparti**

1313 **33.Høyhastighetsbane**

1314

1315 Høyhastighetsbane i flerbrukskonsept for langdistanse- InterCity og godstrafikk er løsningen
1316 for framtidig transport mellom Vestlandet og Østlandet. Haukelibanen vil binde sammen
1317 Vest- og Østlandet med svært korte reisetider. Utredninger fra Jernbaneverket/Deutsche
1318 Bahn viser at reisetiden forventes å bli to og en halv time mellom Bergen og Oslo for
1319 persontrafikk. Samtidig skal banen danne et viktig interCity-nettverk på Vestlandet mellom
1320 Bergen-Haugesund og Stavanger.

1321

1322 Markedsgrunnlaget for banen er godt. Nordmenn flyr innenriks 10 ganger mer enn den
1323 jevne europeer. Det var i 2014 1,8 millioner flyreisende mellom Bergen og Oslo.

1324 Til sammenligning var det 730 000 reisende mellom Madrid og Sevilla og 940 000 mellom
1325 Paris og Lyon året før de åpnet høyhastighetsbane der. Internasjonale erfaringer viser at ca
1326 80 % velger tog framfor fly ved reisetid på to og en halv time eller bedre.

1327 Selv med et passasjertrafikkgrunnlag på 45% og billettinntekt kr 450 en vei, er
1328 Jernbaneverkets lyntogutredning kommet fram til at inntektene vil dekke drifts- og
1329 vedlikeholdsutgifter av tog og bane.

1330

1331 Banen , som vil bli dobbelsporet, vil oppfylle politiske mål om godstrafikk over fra vei til
1332 bane. I dag trafikkeres våre veier mellom vest og øst av omlag 1700 vogntog pr. dag
1333 Godstrafikken vil få en helt ny kapasitet, regularitet og konkurransedyktighet med en frakttid
1334 på fem-seks timer mellom Vest- og Østlandet, og under et døgn til kontinentet.

1335 Haukelibanen vil bidra til kraftige kutt i klimagassutslippene ved overgang fra dagens fossile
1336 brennstoff til framtidens elektrifiserte trafikk. Beregningene viser en reduksjon på 750 000
1337 tonn Co2-utslipp pr. år.

1338

1339 Forslag:

1340 I dag har de fleste land i Vest-Europa utviklet lyntognett. Nye baner planlegges og bygges i
1341 økende tempo både i Europa og resten av verden. EU vil tredoble sitt lyntognett innen 2030.
1342 Fana Arbeiderparti vil at arbeidet med en strategi for Haukelibanen skal legges fram som en
1343 helhetlig og framtidsrettet løsning for samfunn- og næringsutvikling, klima og miljø.

1344

1345 **Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1346

1347

1348 **Forslagstiller: Bergen AUF**

1349 **34.Finansiell ubalanse**

1350

1351 På ti år har norske husholdningers gjeld økt fra under 1.500 milliarder kroner til 3.100
1352 milliarder. Forbruksgjeld alene har nå nådd ca. 90 milliarder. Noe som fører til at stadig flere
1353 mennesker havner i alvorlige gjeldsproblemer. I 2016 vil namsmannen bli spurt 360.000
1354 ganger om å tvangsinnkreve gjeld – noe som er en dobling på ti år.

1355

1356 Politidirektoratet og namsmannens sine tall viser at i 2007 fikk over 9000 bergensere
1357 namsmannen på døren. I 2016 var det ca. 16800, noe som gir en økning på 87%. Når
1358 tilgangen på kredittkort og forbrukslån er så stor at folk kan ta lån over hodet på seg, må det
1359 handles. For det er ikke til å stikke under stol at Bank Norwegian er mer verdt på børsen enn
1360 flyselskapet Norwegian.

1361

1362 Gjennom bankenes-sikringsfond garanterer staten alle bankinnskudd opp til kr to millioner.
1363 Dersom det blir forbrukslånskriser vil det være samfunnet og felleskapets midler som får
1364 milliardregningen. Derfor er det underlig at vanlige bankers boliglån har strenge krav til
1365 sikkerhet, samt har høy egenkapital for å tåle tapte utlån og på den måten har en
1366 reguleringstrøye, mens den vilste delen av bransjen slipper unna og kan låne ut
1367 eksempelvis 4 hundre tusen uten sikkerhet til skyhøy rente.

1368

1369 En av Norges fremste samfunnsøkonomer Steinar Holden, som blant annet har ledet
1370 Holdenutvalget en og to på vegne av staten, har også tatt til ordet for å sette maksrente på
1371 forbrukslån og kredittkort. Den økende kreditt- og forbrukslångjelden er grobunn for
1372 finansielle ubalanser. Det er derfor på høy tid at politikere tar tak i problemet.

1373

1374 Bergen AUF vil derfor:

- 1375 • Ha en utredning på en maksgrense på kreditt- og forbrukslån.
- 1376 • Ha en utredning på hva som kan være maks lånebeløp uten sikkerhet.
- 1377 • Ha et offentlig gjeldsregister.

1378

1379 **Partistyreets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1380

1381

1382 **Forslagstiller: Universitetslaget**

1383 **35.Byutvikling, grønt skifte og klimamål**

1384

1385 Paris-avtalen forplikter. Klimautfordringene er vår generasjons største politiske utfordring.

1386 Arbeiderpartiet må eie det grønne skiftet, og vise vei mot det fossilfrie samfunn. Dette

1387 gjelder innenfor arealpolitikken, by- og tettstedsutvikling, distriktspolitikken, samferdsel,

1388 næring og økonomi. Forpliktelsen på et grønt skifte synliggjør målkonflikter og valg. Et grønt

1389 skifte krever at målet om klima- og miljøhensyn overordnes de andre målene.

1390

1391 Flere flytter til byene. I byene kommer over 50 % av utslippene fra transport. Den bilbaserte

1392 tenkningen har skapt utflytende, arealkrevende byer. Byene skal ha en stram

1393 arealforvaltning med fortetting rundt kollektivtraseer og sentra. Personbiltrafikken må

1394 reduseres og både persontrafikk og gods må over fra vei til bane og sjø. Dimensjoner for

1395 trygge og effektive veger basert på nedgang i trafikkprognoser må utredes. Arbeiderpartiet

1396 vil prioritere midler til kollektiv, gange og sykkel. I de store byene skal staten finansiere minst

1397 70 % av infrastruktur til kollektive trafikkløsninger, og statlige midler til drift skal økes

1398 betraktelig.

1399

1400 Det er dyrt å bygge tett, og byutvikling med fortetting krever offentlige virkemidler.

1401 Arbeiderpartiet vil identifisere hvilke virkemidler vi mangler og hvilke nye virkemidler som

1402 må etableres for å gi byene muskler til å lykkes med det grønne skiftet. Virkemidlene er

1403 økonomiske, juridiske og organisatoriske, eksempelvis bør Husbankens rolle som statlig

1404 virkemiddel for allmenn boligbygging og stedsutvikling reetableres. Det settes ned et utvalg

1405 for å utrede nødvendige virkemidler for å sikre en klimavennlig byutvikling.

1406

1407 Et grønt skifte krever kvalitet og omtanke i utviklingen av våre fysiske omgivelser. Når folk

1408 skal bo tett, kreves god tilgang til friarealer og blågrønne lunger. Det er viktig å etablere

1409 sammenhengende blågrønne strukturer i fortettingsområdene. Materialbruken må være

1410 tilnærmet klimanøytral, likeledes må det legges vekt på CO2-fangst i avfallshåndtering. Avfall

1411 må i størst mulig grad reduseres og behandles som en ressurs i et kretsløp med ny bruk.

1412 Håndtering av overvann og rasfare blir viktigere enn før.

1413

1414 Byutvikling i Norge må inn på et nytt spor som kombinerer folkehelse, lokalt miljø,

1415 rettferdige levekår og innsats mot farlige, globale klimaendringer. Folk må i større grad

1416 kunne gå, sykle og ta kollektivtrafikk til sine daglige gjøremål. Mer bevegelse i hverdagen gir

1417 bedre folkehelse og lavere utslipp, mens bilkø fører til livsstilssykdommer, frustrasjon og

1418 forurensning. Vi trenger nasjonale virkemidler som gjør det mulig for byene å investere i

1419 sunne områder som er tilgjengelige for alle.

1420

1421 De fysiske omgivelsene skaper rammene for menneskenes sosiale liv, helse og trivsel.

1422 Bærekraftige løsninger krever kvalitet når det gjelder offentlige planer, arkitektur og

1423 menneskevennlige material- og energiløsninger. Arbeiderpartiet vil gjenreise den statlige

1424 arkitekturpolitikken og koble miljø og kulturpolitiske perspektiv i utviklingen av våre steder

1425 og byer.

1426

1427 **Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1428

1429
1430
1431
1432
1433
1434
1435
1436
1437
1438
1439
1440
1441
1442
1443
1444
1445
1446
1447
1448
1449
1450
1451
1452
1453
1454
1455
1456
1457
1458
1459
1460
1461
1462
1463
1464
1465
1466
1467
1468
1469
1470
1471
1472
1473
1474
1475

Forslagstiller: Universitetslaget

36.Med kultur for utvikling

Gjennom to kulturløft nær doblet Arbeiderpartiet det statlige kulturbudsjettet. I perioden 2001-2013 ble statlige kulturbevilgninger øket fra 5 til 9.95 milliarder kroner, fra 0.8 til 0.96% av statsbudsjettet. Under Solbergregjeringen er kulturandelen på rask veg nedover. Arbeiderpartiet vil at minst 1% av BNP skal gå til kultur. Arbeiderpartiet bør ta gevinsten fra satsingen på kulturløftene og ta lederskapet i utviklingen av den nasjonale kulturpolitikken.

En offensiv nasjonal kulturpolitikk må satse på flere nasjonale kraftsentra på kulturfeltet. Sterke kulturregioner er viktig for mangfold og kvalitet i profilering nasjonalt og internasjonalt.

Kultur har sin klare egenverdi, samtidig som kultur er en grunnleggende utviklingskraft i samfunnet, i skjæringsfeltet mellom kultur og næring og kultur og stedsutvikling. Dette gjør urbanisering og stedsutvikling, arkitektur, design og infrastrukturutvikling til viktige områder for kulturpolitikken. Arbeiderpartiet vil satse både på det profesjonelle kunstfeltet og amatørkultur. Grunnleggende for kulturpolitikken er satsning på bibliotek og barn og unges opplæring og deltaking.

Innstilling:

Arbeiderpartiet vil at minst 1% av BNP skal gå til kultur, og gi landet et nytt kulturløft.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagstiller: Universitetslaget

37.Bedre rammebetingelser for de regionale kraftselskapene

Den regulerbare vannkraften er ryggraden i det norske energisystemet og gir oss et robust, pålitelig og klimavennlig energisystem. Vannmagasinene våre er Europas største batterier. Som nasjon er vi derfor i en unik situasjon sammenlignet med resten av verden når det gjelder fornybar energi. Den norske vannkraften spiller også en viktig rolle i det grønne skiftet hos våre europeiske naboer.

Det er i dag krav til at det offentlige skal eie minst 2/3 av aksjene i kraftselskapene. Dette er viktig for å sikre at verdiene som skapes med utgangspunkt i en felles naturressurs også tilfaller fellesskapet. Samtidig er kraftselskapene interessante investeringsobjekter for eiere som ønsker en stabil og langvarig avkastning, så som pensjonsfond.

De største eierne i vannkraftsektoren er i dag det offentlige gjennom kommuner, fylkeskommuner og Statkraft. Nye myndighetskrav og behov for økt konkurransekraft vil i løpet av de nærmeste årene føre til strukturendringer i bransjen. Kommuner og fylkeskommuner vil i mindre grad ha muligheter til å kapitalisere dette. Offentlige pensjonsfond har kapital og søker sikker og langsiktig avkastning som kraftselskapene kan tilby.

1476
1477 Innstilling:
1478 - Endringer i mandatet til Statens Pensjonsfond Norge (Folketrygdfondet) som gjør det mulig
1479 for fondet å investere i vannkraftsektoren og samtidig bli klassifisert som offentlig eier.
1480 - Åpne for at kommunenes og fylkeskommunenes gjensidig eide pensjonsforsikringsselskap,
1481 KLP, regnes som en offentlig eier med adgang til å eie en større andel av kraftselskaper enn i
1482 dag.

1483
1484 **Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1485
1486
1487 **Forslagstiller: Universitetslaget**

1488 **38.Ingen sterk Vestlandsregion uten at både Rogaland og Hordaland er med!**

1489
1490 Landet trenger at hovedstaden blir utfordret av sterke regioner for å skape en ønsket
1491 dynamikk for videre utvikling. Det er Vestlandet som har det største potensial til å ta denne
1492 positive utfordrer rollen, men da må både Rogaland og Hordaland være en del av en ny
1493 region.

1494
1495 Innstilling:
1496 Universitetslaget mener Hordaland må gjenoppta dialogen med Rogaland.

1497
1498 **Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1499
1500
1501 **Forslagstiller: Universitetslaget**

1502 **39.Norsk forsvarspolitik**

1503
1504 Universitetslaget ser med uro på den glidning i norsk forsvars- og utenrikspolitikk som vi nå
1505 er vitne til, i retning av å opptre stadig mer underdanig i forhold til nordamerikanske
1506 ønskemål og strategiske planar, og det i ei tid då det er god grunn til å stille spørsmål ved
1507 klokskapen i amerikansk politikk.

1508
1509 **Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1510
1511
1512 **Forslagstiller: Universitetslaget**

1513 **40.Etablering av karbonbehandlingsanlegg**

1514
1515 For noen pasienter vil behandling med karbonpartikler være det beste alternativet. Dette
1516 gjelder spesielt de mest utfordrende tumortypene som viser dårlig respons på annen
1517 behandling. I grove drag kan man si at fysiske interaksjoner er den største fordel mellom
1518 stråle- og protonterapi, men for karbonterapi kommer det også en biologisk fordel. Denne
1519 behandlingen muliggjør til og med en kortere behandlingstid, 3 behandlinger mot over 30
1520 for stråleterapi, noe som har svært positiv innvirkning på livskvaliteten til pasientene og er
1521 helseøkonomisk fordelaktig. Investeringen i et karbonanlegg er så stor at der per i dag

eksisterer svært få anlegg. En annen konsekvens av investeringskostnaden, er at i et kost-
nytte perspektiv bør der være et befolkningsgrunnlag i størrelsesorden 25 millioner
mennesker. Det vil si at der er rom for ett nordisk anlegg. Universitetslaget mener at Norge
bør påta seg kostnadene ved å etablere et karbonbehandlingsanlegg tilknyttet Helse Bergen.
Helseforetaket har i dag samarbeid i karbonbehandling med National Institute of
Radiological Sciences i Chiba, Japan, og har også sendt pasienter til protonbehandling ved
anlegget i Heidelberg og også har muligheten for karbonterapi. Tomten som er satt av til
partikkelbehandling kan også huse et karbonpartikkelanlegg i tillegg til protonstråleanlegg.
Fagmiljøet har også ekspertisen og kontaktene som skal til å støtte behandling med
karbonpartikler.

Innstilling: Helse Bergen skal gis mandat til å planlegge et karbonanlegg for de nordiske
landene.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Forslagstiller: Universitetslaget

41.En ny giv for kulturfagene – og en litterær og kulturell kanon for skoleverket

Kulturfagene er på vikende front ved norske universiteter og i alle nivåer av skoleverket. I de
utøvende kunstfagene musikk og sløyd er norsk skole nær bunnen på timetall i Europa.
Historiefaget i den videregående skolen er kraftig bygget ned i timetall de siste tiårene, og
fått redusert betydning med én avgangskarakter. Samtlige kulturfag har opplevd en hurtig
vekst av læringsmål som forstyrrer og svekker fokus i undervisningen. Litteraturandelen er
kraftig redusert i norskfaget og de øvrige språkfagene, fortrinnsvis til fordel for
grunnleggende ferdigheter – «lese, skrive, regne». Ved universitetene er kultur- og
språkfagene bygget ned både som undervisnings- og forskningsfag. Viktige kunnskapsfelt er
derfor ikke forvaltet på tilfredsstillende måte, og den videregående skolen har stigende
utfordringer med å rekruttere de nødvendige lærekreftene i språk- og litteraturfagene.

Forskningsresultater fra de siste tyve årene viser at oppøvingen av kognitive ferdigheter lider
dersom kunstfagene er svake i grunnskolen. Norge kommer her særskilt svakt ut
internasjonalt, både globalt og i den industrialiserte verden. Skoleverket må gi en innføring i
viktige kulturtrekk hos både majoritetsbefolkningen og ulike minoriteter for vellykket
integreringsarbeid. Samfunnets omstillingsevne og den demokratiske deltagelsen i Norge
forutsetter felles antagelser, kilder og kunnskap. Et felles språk, felles litterære
referansepunkter og felles historieforståelse er nødvendig for samhold og kunnskapsbasert
meningsbrytning og refleksjon i samfunnet. I masse migrasjonens og klimaendringenes
tidsalder er behovet for en opplyst offentlighet, tillit til fellesskapet og dyp kulturkunnskap
større enn noen gang tidligere, og det gjør kulturfagene om mulig viktigere enn før. Norsk
skole må derfor få en fornyet fokus på kulturfagene, med bevisstgjøring av norsk historie, tro
og tanke som formål.

En kortfattet, felles litterær og kulturell kanon for skoleverket er et nyttig redskap for å sikre
et korpus av felles tekster, styrke en felles historieforståelse, og gi stilistiske forbilder for
norske skoleelever. En kanon bestående av litteratur og kunstverk som er formativ for den

norske tankemåten kan gi en enklere og mer oversiktlig innføring i sentrale trekk ved norsk kultur, fremelske grunnleggende ferdigheter og tjene som stilistisk forbilde for elevene, være en praktisk hjelp for lærere i oppbyggingen av undervisningen, og styrke den allmenne kultur- og språkbevisstheten i samfunnet. Samtidig vil kanon nødvendigvis bestå av komplekse tekster som gir godt grunnlag for mangefasettert undervisning. En sammensatt undervisning fra kanoniske tekster kan derfor bidra til å avhjelpe «målstyringsideologiens» pedagogiske skyggesider.

En kanon kan ikke bli endelig eller uttømmende. Sammensettingen av en eventuell kanon vekker allerede diskusjon i fagmiljøer i Norge. En faglig diskusjon om sammensettingen av kanon er et formål i seg selv. Forskningsdebatten vil skape en ny giv i studiet av linjene i norsk kultur, historie og mentalitet. Diskusjonen kan også bidra til å synliggjøre betydningen av kulturfagene i forvaltningen og i samfunnet mer allment.

En forutsetning for å lykkes med å lage en velfungerende kanon er at den bevisst settes sammen som et redskap for skoleverket. Pedagogiske kriterier bør derfor komme i tillegg til kunsthaglige og litterære.

Målet om å avspeile den norske tankemåten gjør at kanon vanskelig kan avgrenses til forfattere født i Norge. En grunnleggende innføring i den kristne og klassiske humanistiske arven bør derfor få større plass i skoleverket enn i dag.

Nytenkningen og fornyingen av kulturfagene forutsetter sterke akademiske fagmiljøer, og en pågående debatt om den norske kulturen slik den populariseres og formidles gjennom skoleverket som knytter sammen akademiske fagmiljøer med skoleverket og den bredere samfunnsdebatten. Det er viktigere enn noen gang i informasjonsteknologiens og masse migrasjonens tidsalder. Innføringen av en kanon for skoleverket bør derfor ledsages av en styrket forskningsinnsats i språk- og kulturfagene.

Innstilling:

- En gjennomgående styrking av kulturfagene i skolen, både i timetall og i karaktervektning.
- Utarbeidelsen av en norsk litterær kanon for skoleverket.
- En fornyet satsning på forskning innen de sentrale kulturfagene nordisk, historie og de europeiske kulturspråkene.

Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Litteraturhenvisning: *Helge Jordheim, Tore Rem et al., Hva skal vi med humaniora? Oslo: 2014.*

http://www.frittord.no/images/uploads/files/Hva_skal_vi_med_humaniora_final.pdf

2 Se f.eks. Ove Skarpenes og Ann Christin Nilsen, «Making up pupils», og Kaare Skagen, «Digitalisering som statlig avdidaktisering av klasserommet» i *Norsk pedagogisk tidsskrift* nr. 6: 2014

1617 **Forslagstiller: Universitetslaget**

1618 **42.Bedre tilgang til boligmarkedet for unge og lavtlønte**

1619

1620 Arbeiderpartiet i Bergen går inn for at det iverksettes statlige tiltak for å sikre ungdom og
1621 lavtlønte bedre tilgang til boligmarkedet. Vi ser for oss at dette kan sikres etter ulike
1622 modeller, både når det gjelder satsing på offentlige boligbygging og gjennom forskjellige
1623 finansieringsordninger for ungdommer og lavtlønte i Husbanken.

1624

1625 I en offentlig satsing på boligbygging bør et offentlig boligselskap, som aktivt kjøper opp
1626 tomter og bygger ut, skape konkurranse til de kommersielle aktørene i markedet. Økt
1627 offentlig satsing på boligbygging bør ha som profil å bidra til en lavere terskel for de som
1628 ennå er ikke kommet inn på boligmarkedet.

1629

1630 Det bør videre utredes virkningen av statlig garanti for egenkapitalkravet for kommersielle
1631 boliglån for unge i etableringsfasen. Hvis det kan gjennomføres på en måte som ikke er
1632 ytterligere prisdrivende, vil dette kunne være en god løsning.

1633

1634 I pressområder som Oslo og Bergen bør videre satsing på utbygging av studentboliger inngå
1635 som et viktig middel for å presse ned prisnivået på utleiemarkedet for disse gruppene.

1636

1637 **Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1638

1639

1640 **Forslagstiller: Universitetslaget**

1641 **43.Videre utvikling av Bybanen og finansiering av denne**

1642

1643 Gjennom mediedebatten i de siste måneder har det vært økt oppmerksomhet rundt
1644 finansieringsgrunnlaget for Bybanen, spesielt med henblikk på bompengereordningen og
1645 rammevilkår knyttet til statlig finansiering. I lys av at statlig finansiering har vært uforsvarlig
1646 lav og mye lavere enn f.eks. til skinnegående transport på Østlandet, bør Arbeiderpartiet
1647 jobbe enda hardere for å få gjennomslag for en 70% statlig finansiering av Bybanen.

1648

1649 Bompenger for utbygging av kollektivtrafikk bør i prinsippet være begrenset fordi målet om
1650 trafikkreduksjon kommer i strid med behovet for finansiering. Det er også nødvendig å
1651 reformere bompengeringen med henblikk bl.a. på belastningen som næringslivet påføres og
1652 på byrdefordelingen blant forskjellige deler av stor-Bergen.

1653

1654 **Forslag til vedtak. Oversendes redaksjonskomiteen.**

1655

1656

1657 **Forslagstiller: Universitetslaget**

1658 **44.Lofoten, Vesterålen og Senja**

1659

1660 Klimakrisen er en av de største utfordringene vi står overfor og tiltak for å bidra til å nå
1661 målene som ligger i Paris-avtalen er det viktig at vi prioriterer. Dette må også få
1662 konsekvenser for vår oljepolitikk. Oljeindustrien har vært og vil være en viktig bidragsyter,

1663 men den må gradvis reduseres om vi skal nå klimamålene. Verden og Norge må redusere sitt
1664 forbruk av fossilt brensel, så vi må bidra til at etterspørselen også gradvis reduseres.

1665
1666 Den positive vinklingen er å satse hardt på det grønne skiftet og bygge opp nye industrier
1667 som gradvis kan ta over for det som må bygges ned i oljeindustrien. Dette er det mest
1668 konstruktive bidrag vi kan gjøre. Det gir bidrag både til klimakrisen og nye arbeidsplasser og
1669 dermed norsk økonomi. Her bør kunnskapen og teknologien fra oljebransjen kunne spille en
1670 viktig rolle.

1671
1672 Samtidig må det være en styrt nedbygging av oljeindustrien. Da virker det helt feil å starte
1673 konsekvensutredning av nye sårbare områder som Lofoten, Vesterålen og Senja og
1674 Barentshavet. Ressursene her bør få ligge i fred. Konsekvensen av uhell er for stor og
1675 behovet for oljen for lite."

1676
1677 **Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1678
1679
1680 **Forslagstiller: Universitetslaget**
1681 [45.Organdonasjon](#)

1682
1683 Der er stor mangel på organdonorer i Norge. Dette er direkte knyttet til at man i Norge må
1684 aktivt si ja til å donere organer. Forskning og erfaring fra Østerrike viser at en av grunnene til
1685 at så få velger ikke å donere organer er fordi dette er en stor beslutning og derfor faller de
1686 fleste tilbake til det ståstedet hvor de ikke tar aktiv stilling til spørsmålet, nemlig at man ikke
1687 donerer organene sine. Universitetslaget mener derfor at man må snu utgangspunktet, og at
1688 det passive valget er å donere sine organer

1689
1690 **Partistyrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1691
1692
1693 **Forslagstiller: Bergenhus Arbeiderparti**
1694 [46.Trafikksituasjonen i Sandviken](#)

1695
1696 I området Sandviksveien, Måseskjærveien og Sjøgaten begynner trafikkforholdene å bli
1697 uholdbare og uoversiktlige. Både for gående, syklende og kjørende.

1698
1699 I krysset Sjøgaten/Sandviksveien, ved Gjensidigegården, er antallet kjøretøy økende og
1700 krysset er uoversiktlig. I rushtiden morgen og kveld er det problemer for syklende og gående
1701 når kjøretøy både skal krysse sykkelfelt og gangfelt. Farlige situasjoner oppstår og det har
1702 vært for mange ulykker der sykkel er involvert.

1703
1704 Området rundt Coop Måseskjæret/Sats Sandviken er preget av det reneste parkeringsanarki.
1705 Fremmedparkeringen er massiv og det skapes mange farlige situasjoner. Parkering forbudt
1706 skiltene blir ignorert. I et område med mange pensjonister og barnefamilier mangler det helt
1707 gangfelt. Fremmedparkerte biler sperrer for tungtrafikken fra Saltkompaniet og tvinger
1708 fotgjengere ut i kjørebanelen der de sloss om plassen med anleggstrafikk, brøytebiler og
1709 annen nyttetransport.

1710
1711
1712
1713
1714
1715
1716
1717
1718
1719
1720
1721
1722
1723
1724
1725
1726
1727
1728
1729
1730
1731
1732
1733
1734
1735
1736
1737
1738
1739
1740
1741
1742
1743
1744
1745
1746
1747
1748
1749
1750
1751
1752
1753
1754
1755

Sykeltraseen i Sjøgaten er svært ofte gjort ufremkommelig fordi biler står parkert i sykkelfeltet. Farlige situasjoner oppstår når syklistene må styre unna feilparkerte biler.

I et område preget av utbygging og fortetting må trafikkforholdene bedres.

Arbeiderpartiet i Bergen vil:

- Det må etableres stopp forbudt soner og fotgjengerfelt i Sandviksveien og i Måseskjærveien. Fremmedparkeringen må fjernes ved hjelp av soneparkering. Sykkelfeltet i Sjøgaten må gjøres fremkommelig for syklistene.

Partistyrets innstilling: Intensjonene støttes, oversendes bystyregruppen.

Forslagstiller: Bergenhus Arbeiderparti

47.Soneparkering fjellsidens søre og øvre del

Bergenhus Arbeiderparti foreslår:

At der innføres soneparkering på fjellsidens søre og øvre del, fra Skansebakken til Skanselien og hele Starefossen ned imot Fjellveien i søre enden.

Vi ber om at det utredes parkeringsplasser og parkometer for turgåere til skansemyren idrettsplass og til Fløyen. Det må tilrettelegges for parkeringsplasser i Ole Irgens veis øvre del, nedenfor og på langs av idrettsanlegget. Dette vil lette på parkeringsmulighetene for både turgåere, beboere og de som skal benytte idrettsanlegget.

Partistyrets innstilling: Intensjonene støttes, oversendes bystyregruppen.

Forslagstiller: Laksevåg Arbeidersamfunn

48.Fritidsklubber og åpne møteplasser for ungdom

I følge tall fra SSB var det i perioden 2010-2015 15% som avsluttet videregående opplæring før den var fullført, og 7% som fullførte uten bestått innenfor normert tid (5 år). Tallene viser samtidig at antall grunnskolepoeng elevene har, og foreldrenes utdanning har mye å si for hvorvidt elever fullfører videregående opplæring eller ikke.

Barn og unges sosio-økonomiske bakgrunn skal ikke være utslagsgivende for hvorvidt den enkelte fullfører videregående opplæring. Dette er for høye tall, og viser et problem med å nå enkelte grupper av unge mennesker.

NAV sine tall viser at det pr 1. Juli 2016 var 707 unge under 25 år bosatt innen Bergen Kommune som er utenfor skole eller arbeid. Samtidig som analyser anslår mørketallene til så mye som 2000 unge i denne kategorien bosatt i kommunen. Det er de unge bak mørketallene som er spesielt vanskelig å nå. Det er de som ikke allerede er i kontakt med NAV eller andre instanser. Hvordan når vi de utilgjengelige unge?

1756 For å drive reelt forebyggende arbeid blant barn og unge, er det essensielt å jobbe
1757 tverrfaglig og med et helhetlig oppvekstperspektiv, snarere enn stykkevis og delt.
1758 Innsatsen må koordineres, for å sikre at alle relevante instanser har felles fokus, og drar
1759 nytte av andres kompetanse og innspill.

1760
1761 Barn og unge må ha tilgang til aktiviteter og trygge, kompetente voksne gjennom hele
1762 oppveksten. Fra barnehagen, gjennom grunnskolen og fremover i ungdomstiden. De må
1763 møtes med tilbud som bygger dem opp, gir variert kompetanse og erfaring, mestringsfølelse
1764 og opplevelsen av å bli sett.

1765
1766 Ikke minst må unge læres og motiveres til å påvirke egen fremtid og egen situasjon. Her har
1767 den uformelle læringssituasjonen en stor rolle. Der hvor en kan lære om seg selv, utforske
1768 meningsbryting, lære om demokrati -og medvirkning, oppdage interesser og utvikle egne
1769 talent.

1770
1771 Unge må tilbys en åpen arena, som ikke krever en forhåndsinteresse eller allerede utviklet
1772 talent eller kulturell kompetanse. En åpen møteplass hvor en fritt kan utvikle interesser på
1773 egne premisser og i selvbestemt tempo.

1774
1775 Forslag:
1776 Laksevåg Arbeidersamfund ønsker tilstrekkelig med kommunalt drevne åpne møteplasser i
1777 alle bydeler for ungdom opp til 18 år. Møteplassene skal drives av fast ansatte voksne, med
1778 ungdomsfaglig kompetanse.

1779
1780 **Partistyrets innstilling: Intensjonene støttes. Oversendes bystyregruppen.**

1781
1782
1783 **Forslagstiller: A-Stud**

1784 **49.En innsats mot forurensende vedovner**

1785
1786 Vedfyring står for om lag 1/3 av utslippene av helseskadelig svevestøv. Det er fyring med ved
1787 i gamle vedovner og koksovner som gjør vedfyring til et lokalt forurensingsproblem.

1788
1789 Det finnes en panteordning for vedovner, der personer kan søke om tilskudd på kr. 5000,-
1790 for å erstatte forurensende ildsteder med rentbrennende vedovner. Med forurensende
1791 ildsteder menes åpne peiser, oljefyrte ildsteder og vedovner installert før 1998.

1792
1793 Potten er på to millioner kroner, noe som betyr at 400 ovner kan pantes per år. Det er
1794 estimert at det er 20.000 gamle vedovner/forurensende ildsteder igjen i Bergen. Med denne
1795 ordningen vil det ta 50 år, og en antagelse om at folk frivillig bytter sine ovner, før vi har
1796 byttet ut en miljøversting. Subsidiene er heller ikke spesielt målrettet mot de mest kritiske
1797 områdene.

1798
1799 Siden dette er et alvorlig problem, bør tiltaket revideres. Vi foreslår en årlig avgift på de mest
1800 forurensende ovnene. Dette må signaliseres i god nok tid i forveien, slik at folk rekker å bytte
1801 ut ovnene sine. For eksempel kan starttidspunktet settes til 2020. Vi ønsker samtidig at
1802 panteordningen skal bestå som i dag, men at ordningen skal være behovsprøvd og

1803 forbeholdt personer med inntekt under en gitt sum. For å få ned tiden det vil ta å bytte ut
1804 ovnene, samt at ordningen kan fordeles mellom flest mulig, mener vi også at den årlige
1805 potten må økes samtidig som vi foreslår at tilskuddet per ovn reduseres.

1806

1807 Arbeiderpartiets studentlag i Bergen ønsker

- 1808 • at Bergen kommune innfører en avgift på for eksempel 5000 kr. årlig for svært
- 1809 forurensende vedovner, med oppstart i 2020
- 1810 • At panteordningen består som i dag, men at ordningen er forbeholdt personer
- 1811 med inntekt under en gitt sum.
- 1812 • Å øke potten
- 1813 • Å reduser potten man mottar i tilskudd til 3000,- kr. per ovn

1814

1815 **Partistyrets innstilling: Intensjonen om raskere utskiftning støttes. Oversendes**
1816 **bystyregruppen.**

1817 Bystyrets vedtak desember 2016.: Bystyret ber byrådet om å innrette panteordningen for
1818 forurensende ildsteder, oljefyrte ildsteder og vedovner installert før 1998 til også å kunne erstatte
1819 disse med røykfri oppvarming.

1820

1821

1822 **Forslagstiller: Fyllingsdalen Arbeiderparti**

1823 **50.Kulturhus i Fyllingsdalen**

1824

1825 Fyllingsdalen, med sine 30.000 innbyggere, er den eneste bydelen i Bergen uten eget
1826 kulturhus. I mer enn 40 år har bydelens ildsjeler arbeidet for å skaffe bydelen et kulturhus. I
1827 2009 ble Fyllingsdalen Kulturråd stiftet for å få fart i planene. Kulturrådet har i dag 43 lag og
1828 organisasjoner som medlemmer.

1829

1830 Rekruttering, miljø og utvikling av ferdigheter, uavhengig av aktivitet, er avhengig av god
1831 tilrettelegging og attraktive omgivelser. En bydel uten kulturarena vil streve med å tiltrekke
1832 seg kulturinteressert ungdom og skape et levende og kreativt miljø.

1833

1834 Konsekvensene av manglende kulturarena er synlige og målbare. Fire skolekorps er lagt ned.
1835 Fyllingsdalen har ingen amatørkorps. Bydelen har et par gode kor, som ofte må holde sine
1836 konserter utenfor bydelen. Det er svært lenge siden det var en populærkulturell bølge i
1837 Fyllingsdalen. Og det er ikke rart, ettersom bydelen mangler både øvingslokaler og
1838 konsertscener.

1839

1840 Forslag: For å vise innbyggerne i Fyllingsdalen og for å ha drahjelp inn i den viktige
1841 Stortingsvalgkampen ber årsmøtet i Arbeiderpartiet byrådet om snarest å lage en konkret og
1842 tidfestet plan for bygging av Fyllingsdalen kulturhus.

1843 Det må føres opp investeringsmidler for kulturhus i Fyllingsdalen i budsjettet for 2018, med
1844 sikte på utbygging innen utgangen av 2020.

1845

1846 **Partistyrets innstilling: Intensjonene støttes. Oversendes bystyregruppen.**

1847

1848

1849

1850 **Forslagstiller: Åsane Arbeiderparti**

1851 **51.Bydelsrom til Åsane**

1852

1853 I dag har vi ingen definert bykjerne. Vi trenger å skape en felles identitet for Åsane, en egen
1854 profil. I dag preges bykjernen av næring og handel. Kombinert med næring trenger vi en
1855 bykjerne som inviterer barn, unge og eldre ut i bysentrum av Åsane.

1856

1857 Åsane Arbeiderparti vil bygge en bykjerne i Åsane der barn, unge og eldre inviteres ut i
1858 byrommet.

1859

1860 **Partistyrets innstilling: Intensjonene i forslaget støttes. Oversendes bystyregruppen.**

1861

1862

1863 **Forslagsstiller: Åsane Arbeiderparti**

1864 **52.Lysløype i Åsane**

1865

1866 Åsane Ap mener at det må etableres en lysløype i bydelen - lysløypen på Hjortland må rustet
1867 opp, eventuelt anlegge en lysløype et annet egnet sted i Åsane. Bergen Kommune viser til at
1868 løypen på Hjortland ligger på privateid grunn, og skikretsen i Hordaland har gjort det klart de
1869 vil prioritere Fana, en bydel som allerede har to lysløyper.

1870

1871 Løypen på Hjortland gjengrodd, underlaget er dårlig, mange lys har ikke strøm. Det er
1872 underlig at skikretsen fortsetter å prioritere Fana, det er dårlig at kommunen ikke kan gripe
1873 inn grunnet tomten lysløypen ligger på.

1874

1875 Åsane Ap innser at kommunen ikke kan ta alt ansvar når det gjelder tilrettelegging og
1876 bearbeiding av områder til rekreasjon, særlig kan det være utfordrende når områdene er
1877 private.

1878

1879 Arbeiderpartiet i Åsane vil at det må tilrettelegges for en skikkelig lysløype i Åsane.

1880

1881 **Partistyrets innstilling: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes bystyregruppen.**

1882

1883

1884 **Forslagsstiller: Åsane Arbeiderparti**

1885 **53.Aktivitetspunkter, utendørs**

1886

1887 Arbeiderpartiet i Åsane ønsker at det anlegges flere utendørs aktivitetspunkter i bydelen.
1888 Formålet er treffsted med ulike aktiviteter ved hjelp av utendørs trimutstyr, benk m/halvtak
1889 for å spille sjakk o.l eller ta en prat, grilling, m.m.

1890

1891 Åsane Arbeiderparti krever:

1892 At det anlegges flere utendørs aktivitetspunkter.

1893

1894 **Partistyrets innstilling: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes bystyregruppen.**

1895

1896
1897
1898
1899
1900
1901
1902
1903
1904
1905
1906
1907
1908
1909
1910
1911
1912
1913
1914
1915
1916
1917
1918
1919
1920
1921
1922
1923
1924
1925
1926
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940
1941
1942

Forslagsstiller: Åsane Arbeiderparti

54.Sykling i Åsane

I "Sykkelstrategi for Bergen 2010 – 2019" kan man lese blant annet følgende:
"Sykkelvegnettet kan bestå av sykkelfelt, kollektivfelt, sykkelgater, separate sykkelveger, gang- og sykkelveger eller sykling i kjørebanen blandet med annen trafikk. Utforming av sykkelanlegg må baseres på gjeldende regelverk." "Bydelsrutene kan variere fra snarveier gjennom boligområder til å gå langs 4-felts bilveger. Dette gjør at hvilke løsninger som bør velges vil variere mye, og må i større grad avklares for den enkelte strekning."

"Sykkelstrategi for Bergen 2010-2019" har mange gode forslag som vil kunne bedre sikkerheten ved sykling, blant annet i Åsane.

Det er 27 km sykkelsti i Åsane, i hovedsak på strekningen Vågsbotten – Hordvik, og Vågsbotten – Blindheim. I strid med nasjonale føringer om miljøvennlig transport og om godt bymiljø, er det derimot ikke lagt til rette for sykling i øvrige delen av Åsane.

Åsane Arbeiderparti krever

- at tilretteliggning for sykling i Åsane får økt prioritet.
- at det i 2017/2018 gjøres strakstiltak for å redusere risiko ved sykling i Åsane. Det foreslås å identifisere kritiske punkter hvor utbedringer vil gi særlig stor effekt i samarbeid med syklistenes organisasjoner og sykkelsjef i Bergen (Einar Johan Grieg)
- at sykkelruter blir tydelig skiltet i Åsane.

Partistyrets innstilling: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes bystyregruppen.

Forslagsstiller: Fana Arbeiderparti

55.Sykehjemsplasser

En god eldreomsorg i Bergen betinger at en har det riktige antall sykehjemsplasser.

Tall viser at vi i dag har en venteliste på å få en fast sykehjemsplass på ca. 150 personer. Ventelisten kommer frem på følgende måte: Det ligger ca. 100 personer på korttidsavdelinger som er for syk til å bli sendt hjem. Ett eksempel: I september var 16 av 22 korttidsplasser på et sykehjem opptatt av pasienter som ventet på fast plass. En hadde ventet siden april, en annen siden mai. Tall som dette går igjen på flere korttidsavdelinger. I tillegg er det ca. 60 personer som får mer en 30 timer hjelp og stell i hjemmet pr uke. 30 timer er kostnadsgrensen der det blir like dyrt med pleie hjemme som å bo på sykehjem. En går ut fra at de fleste av disse 60 ønsker en sykehjemsplass. Disse 60 pasientene krever store ressurser fra hjemmesykepleien.

Når så mange ligger på korttidsplass og venter på fast, plass går det utover dem som burde fått tilbud på avlastning på korttidsplass. Vi får en rekke som starter med for få sykehjemsplasser, som gjør at korttidsplasser blir opptatt av venteliste-pasienter, at

- 1943 hjemmeboende eldre ikke får avlastning, at verdighetsgarantien brytes og at
 1944 hjemmesykepleien får uforholdsmessig store belastninger både personellmessig og
 1945 budsjettmessig. Og alt dette uten at vi i har nevnt eller tatt med i beregningen økningen av
 1946 eldre på 85+ vi står overfor fra 2025.
- 1947
- 1948 Forslag: Fana Arbeiderparti foreslår at antall sykehjemsplasser i Bergen bringes i
 1949 overenstemmelse med det reelle behovet., jfr. tiltredelseserklæringen til byrådet.
- 1950
- 1951 **Partistyreets innstilling: Intensjonene i forslaget støttes. Forslaget er delvis fulgt opp i**
 1952 **forbindelse med behandling av omsorgsplanen. I budsjettet for 2017 ble det vedtatt økt**
 1953 **bemannning på alle korttidsavdelingene. Oversendes bystyregruppen.**
- 1954
- 1955
- 1956 **Forslagsstiller: Universitetslaget**
- 1957 **56.Bærekraftig cruisetrafikk – turistskatt for cruiseturister.**
- 1958
- 1959 Turistnæringen er voksende. Norge er et blitt mer attraktivt og vi det er behov for en bevisst
 1960 politikk for å sikre bærekraft og utvikling av norske arbeidsplasser.
- 1961 Cruiseturistene har et lavere forbruk pr. reise enn de landbaserte når det ses på den delen av
 1962 forbruket som forventes å tilfalle norsk næringsliv, og forskning viser til at cruiseturister
 1963 kommer tilbake som cruiseturister, landturister kommer tilbake som landturister. Således
 1964 bidrar cruiseturistene relativt sett lite til verdiskapning.
- 1965
- 1966 Fremfor å stenge Bryggen for publikum bør det settes en turistavgift for cruiseturister som
 1967 skal brukes til å vedlikeholde turistattraksjonene.
- 1968
- 1969 Innstilling: For å bidra til en bærekraftig turistnæring i Bergen bør landturister og norske
 1970 arbeidsplasser prioriteres på bekostning av cruiseturister. Det bør innføres en dagsats for
 1971 cruiseturister som besøker Bergen som skal gå til vedlikehold av lokale turistattraksjoner.
- 1972
- 1973 **Partistyreets innstilling: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes bystyregruppen.**
- 1974
- 1975
- 1976 **Forslagsstiller: Universitetslaget**
- 1977 **57.Kulturhus i Fyllingsdalen**
- 1978
- 1979 Fyllingsdalen med sine 30 000 innbyggere er den eneste bydelen uten eget kulturhus. I mer
 1980 enn 40 år har bydelens ildsjeler arbeidet for å skaffe bydelen et kulturhus. I 2009 ble
 1981 Fyllingsdalens Kulturråd stiftet for å få fart i planene, kulturrådet har i dag 43 lag og
 1982 organisasjoner som medlemmer.
- 1983
- 1984 Rekruttering miljø og utvikling av ferdigheter, uavhengig av aktivitet, er avhengig av god
 1985 tilrettelegging og attraktive omgivelser. En bydel uten kulturarena vil streve med å tiltrekke
 1986 seg kulturinteressert ungdom og skape et levende og kreativt miljø.
- 1987
- 1988 Konsekvensene av manglende kulturarena er synlige og målbare. Fire skolekorps er lagt ned.
 1989 Fyllingsdalen har ingen amatørkorps. Bydelen har et par gode kor, som ofte må holde sine

1990 konserter utenfor bydelen. Det er svært lenge siden det var en populærkulturell bølge i
 1991 Fyllingsdalen. Og det er ikke rart, ettersom bydelen mangler både øvingslokaler og
 1992 konsertscener.

1993

1994 Innstilling: For å vise støtte til innbyggerne i Fyllingsdalen og for å ha drahjelp inn i den
 1995 viktige Stortingsvalgkampen, ber årsmøtet i Arbeiderpartiet Byrådet snarest lage en konkret
 1996 og tidfestet plan for bygging av Fyllingsdalen kulturhus.

1997

1998 Det må føres opp investeringsmidler for kulturhus i Fyllingsdalen i budsjettet for 2018 med
 1999 sikte på utbygging innen utgangen av 2020.

2000

2001 **Partistyrets innstilling: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes bystyregruppen.**

2002

2003

2004 **Forslagstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

2005 **58.Lehmkuhlplanen**

2006

2007 Det er planlagt utfylling i sjø i det verneverdige området i Sandviken. Tiltakshaver
 2008 Lehmkuhlstranden AS planlegger 450 boliger på sjøfylling utenfor Saltkompaniet i
 2009 Sandviksbukten. Utfyllingen vil strekke seg rundt Sandviken Brygge og planområdet er på 73
 2010 da. Byggehøyden vil være på åtte/ni etasjer. Det planlegges 90 prosent boliger og 10 prosent
 2011 næring i byggene. Sammen med andre utbyggingsplaner/prosjekter i området er
 2012 fortettingen massiv. Strandsonen blir nå ikke eksisterende og nærhet til sjø forsvinner for
 2013 alle beboerne i Sandviken. Utbyggerne hevder de vil åpne opp området med badestrender
 2014 og kanaler, men med en så massiv utbygging vil området framstå som privat og ikke
 2015 offentlig.

2016

2017 Trafikksituasjonen i området er prekær. Krysset Sandviksveien/Sjøgaten er uoversiktlig og
 2018 det er ikke plass til flere kjøretøy i dette krysset.

2019

2020 Opus informerer om en støyøkning på mer enn 2 desibel. I seg selv høres dette ikke mye ut,
 2021 men i et område som fra før er omkranset av trafikk vil dette få store konsekvenser.

2022 Arbeiderpartiet i Bergen kan ikke tillate en slik massiv fortetting i et verneverdig
 2023 kulturområde. Arbeiderpartiet i Bergen støtter ikke en slik massiv utfylling i sjø som
 2024 Lehmkuhlstranden AS legger opp til i sitt planforslag.

2025

2026 **Partistyrets innstilling: Oversendes bystyregruppen.**

2027

2028

2029 **Forslagstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

2030 **58B.Bybane til Åsane**

2031

2032 Bergenhus Arbeiderparti ser det som svært viktig at bybanetraseen til Åsane ikke blir lagt til
 2033 Sjøgaten og Sandviksveien. Bergenhus Arbeiderparti ser som det beste alternativet for en
 2034 framtidig trasse til Åsane at traseen går fra Sandbrogaten og så i tunell videre til Amalie
 2035 Skrams vei, og derfra videre i en dagløsning i Helleveien til NHH. Et nytt stort veikryss ved

2036 Sandviken sykehus, som skal all trafikken fra Åsane og Sandviksbukten vil medføre et nytt
2037 overgrep av bomiljøet i bydelen.

2038
2039 **Partistyrets innstilling: Oversendes bystyregruppen.**

2040
2041
2042 **Forslagstiller: Laksevåg Arbeidersamfunn**

2043 **59.Hurtigbane til Laksevåg videre til Sotra**

2044
2045 Byrådet jobber med å utarbeide bybane-prosjekt til Laksevåg langt fram i tid.
2046 Vi må ha større ambisjoner enn det. Med et innbyggertall på nesten 40000 i Laksevåg, og
2047 med en forventet befolkningsvekst både på Sotra og Askøy er det naturlig å samarbeide om
2048 en hurtigbane.

2049
2050 Forslag: Arbeiderpartiet i Bergen åpner for å vurdere etablering av en hurtiggående bane
2051 som veksler mellom tunnel og åpent landskap, med stopp blant annet på Laksevåg Sentrum,
2052 Nygård, Vestkanten, Storavatnet og med en trasé til Sotra og Askøy. Det viktigste er at
2053 Laksevåg bydel blir sett og tatt med i utviklingen av transportnettet i Bergen.

2054
2055 **Partistyrets innstilling: Oversendes bystyregruppen.**

2056
2057
2058 **Forslagstiller: Arna Arbeiderpartilag**

2059 **60.Byutvikling i Arna**

2060
2061 Arna Arbeiderpartilag mener det er på høy tid at man realiserer utbygging i de arealer som
2062 har ligget i Bergen Kommunes arealplan i flere tiår. Et av de områdene er det som er omtalt
2063 som B47 –«Vårheia» i KPA for Bergen Kommune. Det er også svært viktig at en forserer
2064 arbeidet med KDP Indre Arna.

2065
2066 Begrunnelse: Arna Bydel er den bydelen i Bergen, som har hatt den laveste
2067 befolkningsutviklingen siden kommunesammenslåingen i 1972. Dette til tross for at vi i hele
2068 denne perioden har hatt en av de mest fremtidsrettede og miljøriktige kollektivløsningene i
2069 Bergen. Dette setter infrastrukturen i bydelen, og muligheten for opprettholdelse av
2070 servicetilbud under betydelig press.

2071 I de nærmeste årene vil en fullføre arbeidet med dobbeltspor fra Bergen Stasjon til Arna og
2072 etter hvert videre til Stanghelle og Voss. Dette gir store muligheter for en miljøriktig utvikling
2073 av bydelen, som i sum vil bidra positivt, til målene i Bergen Kommune, om reduserte
2074 klimautslipp fra transportsektoren og nullvekstmålet for personbiltrafikk.

2075 En utvikling av Vårheia hvor en bygger ut områdene nærmest jernbanestasjonen først, for så
2076 å bygge seg inn i området over tid, samtidig som en tilrettelegger for miljøriktig transport,
2077 gjennom gange/sykkel, bildeleordninger, kollektivlinje til jernbanestasjonen m.m, vil kunne
2078 være viktige bidrag til måloppnåelse i Bergen.

2079
2080 **Partistyrets innstilling: Oversendes bystyregruppen.**

2081

2082
2083
2084
2085
2086
2087
2088
2089
2090
2091
2092
2093
2094
2095
2096
2097
2098
2099
2100
2101
2102
2103
2104
2105
2106
2107
2108
2109
2110
2111
2112
2113
2114
2115
2116
2117
2118
2119
2120
2121
2122
2123
2124
2125
2126
2127

Forslagstiller: Åsane Arbeiderparti

61.Kulturskoletilbud

Åsane Arbeiderparti vil ha en attraktiv og god kulturskule i Åsane. Kulturskolens elevtall i Åsane bydel er lavt sammenlignet med andre bydeler. Vi ønsker å utjevne forskjeller med hovedfokus på barn og unges behov.

Åsane Arbeiderparti vil ha

- Bedre og større lokaler til undervisning, planlegging, øving og administrasjon i Åsane
- Tilgang til lokaler i det nye kulturhuset (ikke bare det frivillige kulturlivet).
- Elever må slippe å reise med to og tre busser for å komme til undervisningslokalene
- Markedsføre kulturskolen med en tydelig profil
- Tid til faglig fordypning og mulighet for tverrfaglig arbeid for lærere

Partistyrets innstilling: Oversendes bystyregruppen.

Forslagsstiller: Fana Arbeiderparti

62.Parkeringsnorm i nye boligprosjekter

Parkeringsnormer for nye bygg og prosjekter skal settes lavt. Hovedargumentet er klimautfordringen og behovet for å redusere biltrafikken. Intensjon er god og har bred støtte i de fleste partier. Men det hender av og til at selv om intensjonene er aldri så gode og nødvendige hender det at en går for langt.

Ett eksempel: Ved Råstøl sykehjem ble antall parkeringsplasser redusert fra rundt 30 til 19 for tilslutt å bli 15. Dette er bekymringsfullt. Med ansatte i helkontinuerlig skiftarbeid, med eldre som skal på besøk og som ikke bor nær bybanen eller er vant til å bruke den, med mange forskjellige profesjoner som skal inn på sykehjemmet, leger fysioterapeuter - er 15 plasser altfor lavt.Folk kommer med bil uansett og finner mulige og umulige parkeringsplasser i nabolaget. Fremmedparkering er ikke ønsket. Det vil gi farlige trafikksituasjoner i et boområde med mange barn.

Forslag: Fana Arbeiderparti mener en bør differensiere parkeringsnormen på nye byggeprosjekter. Noen bør få en høyere parkeringsdekning enn andre, jfr eksempel over. I tillegg til å begrense bilkjøring med å redusere antall parkeringsplasser bør en i større grad legge til rette for biler med ikke fossilbasert drivstoff. En må ta i betraktning mulighet for fremmedparkering med de ulemper det medfører når en reduserer parkeringsnormene. Eldres rett til å delta i samfunnet skal være et moment diskusjonen.

Partistyrets innstilling: Oversendes bystyregruppen.

2128 **Forslagsstiller: Fana Arbeiderparti**

2129 **63.Byfjellsgrensen**

2130

2131 Byggegrensen mot byfjellene i Bergen kommune regulerer hvor langt opp det er lovlig å
2132 bygge. Det er noen år siden denne grensen ble satt, og det er på tide å vurdere om den bør
2133 revideres.

2134

2135 I den miljøsituasjonen vi opplever i verden nå, er det viktig at man reduserer behovet for
2136 reise til skole, arbeid og fritid mest mulig. Det ville derfor vært av stor betydning om man
2137 kunne bygge flere boliger nær Bergen sentrum. Det ville uten tvil redusere behovet for
2138 lange forflytninger innen kommunen.

2139

2140 Det ville også være en fordel om unge familier kan finne boliger nærmere sentrum og ikke
2141 som i dag bli tvunget til å bosette seg i omegns-kommunene. Bergen kommune går glipp av
2142 mange skattekroner på grunn av denne utflyttingen.

2143

2144 Forslag: Fana Arbeiderparti foreslår at byrådet setter ned et utvalg for å vurdere
2145 byfjellsgrensen. Formålet er å se på muligheten av å finne områder hvor
2146 bebyggelsesgrensen kan flyttes for å frigi tomteland uten for store ulemper for natur og
2147 estetikk.

2148

2149 **Partistyrets innstilling:** Byfjellene i Bergen er også viktige for friluftsliv og trening. Vi vil
2150 derfor ha en byfjellsgrense som lager en naturlig avgrensing mellom bebyggelse og naturen,
2151 og som sikrer byfjellene også for fremtidige generasjoner.

2152 **Oversendes bystyregruppen.**

2153

2154

2155 **Forslagsstiller: A-Stud**

2156 **64.Elbilfordeler tilknyttet boligsoneparkering må reduseres**

2157

2158 I forskrift om offentlig parkering § 3-8a står det at "Elektrisk og hydrogendrevet motorvogn
2159 kan, på plass der det er innført avgiftsparkering etter § 2, parkeres uten at det betales
2160 avgift".

2161

2162 Intensjonen med paragrafen er god, og innført for å få flere til å kjøre elbil, som i sin tur gir
2163 lavere lokale utslipp. Teksten har likevel en utfordring som nå aktualiseres for fullt i Bergen.

2164

2165 Boligsoneparkering er et tiltak for å redusere antallet parkerte biler innen et gitt område, for
2166 å unngå trengsel i tråd med fortetting. Med andre ord er ikke dette et miljøtiltak, og det er
2167 derfor rart at man dermed skal skille på hvilket drivstoff motorvognen nytter når den står
2168 parkert.

2169

2170 I Bergen kommune har man innført parkometer i enkelte boligsoner, slik at man ved
2171 spesielle behov har anledning til å parkere i en fremmed boligzone. Dette er bra, men gir en
2172 ekstra utfordring da dette automatisk gir elbiler og hydrogenbiler gratis adgang til å parkere i
2173 boligsoner, siden det da er innført avgiftsparkering slik det fremkommer i forskriften over.

2174

2175 Det kan være svært frustrerende for bileiere, som har betalt for parkering utenfor hjemme
2176 sitt, å oppleve at parkeringsplassen deres er tatt av en annen bileier som står gratis. Dersom
2177 også elbil-førere må betale for parkering, kan det føre til at dette problemet minsker.

2178

2179 Arbeiderpartiet ønsker

- 2180 • at biler med alternativt brensel, som strøm eller hydrogen, betaler 50% for parkering
2181 i boligsonene.

2182

2183 **Partistyrets innstilling: Oversendes bystyregruppen.**

2184 I strid med gjeldende politikk. Saken bør bli tatt opp i forbindelse med nytt
2185 kommunevalgprogram 2019-2023

2186

2187

2188 **Forslagstiller: A-Stud**

2189 **65.Grønne byrom**

2190

2191 Grønne, åpne områder er bra for både miljøet og bybildet. I Bergen har vi vært flinke til å
2192 skape åpne byrom, men disse er stort sett hellelagte, grå areal uten noe særlig funksjon. Vi
2193 foreslår derfor at det skal plantes mer trær, gress og annen vegetasjon i byen. Dette vil både
2194 skape en hyggeligere atmosfære, rom for aktivitet og bedre luftkvaliteten.

2195

2196 Arbeiderpartiet ønsker

- 2197 • at Bergen kommune legger føringer om at det ved utarbeiding av nye åpne plasser,
2198 og oppgraderinger av eksisterende åpne areal, skal tilføres vesentlig innslag av
2199 beplantning. Dette gjelder både når det er i regi av kommunen og av private aktører.

2200

2201 **Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes bystyregruppen.**

2202

2203

2204 **Forslagstiller: Fyllingsdalen Arbeiderparti**

2205 **66.Demens og under-behandling**

2206

2207 Arbeiderpartiet i Bergen vil i kommende periode arbeide for at underbehandling av
2208 demenssyke og andre på alders- og sykehjem ikke skal forekomme.

2209

2210 Det samme gjelder underernæring av eldre. AP i Bergen vil i perioden jobbe for å endre
2211 tidspunkt for bespisning, forskyve måltider slik at beboere rekker å bli sultne og blir mer
2212 aktiv slik at de sover bedre. Dette vil også bety en forbedring for ansatte ved alders- og
2213 sykehjem.

2214

2215 <https://www.dagensmedisin.no/artikler/2017/01/09/behov-for-retningslinjer-for-behandling-av-sykehjemspasienter/>

2216

2217

2218 **Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes bystyregruppen.**

2219

2220

2221 **Forslagstiller: Arna Arbeiderpartilag**

67. Trafikksikringstiltak i krysset Orfallet/Gaupåsvegen

I forbindelse med skolebruksplanen har bystyret vedtatt å legge ned Haugland skole og flytte elevene til Ytre Arna skole, samt ligge ned ungdomstrinnet på Ytre Arna skole og flytte det til Garnes ungdomsskole. I dag er skoleveien mellom Haugland og Ytre Arna delt av farlig vei (Orfallet) der tungtransport krysser skoleveien hele dagen.

Arna Arbeiderpartilag ber byrådet sikre at nødvendige trafikksikringstiltak i krysset Orfallet/Gaupåsveien kommer på plass før Haugland skole avvikles og elevene overføres til Ytre Arna skole.

Begrunnelse: Det er en forutsetning at elevene skal ha en trygg skolevei slik at de kan gå eller sykle til skolen. Arna Arbeiderpartilag mener at det raskt må få satt i utarbeidelse et overordnet reguleringsplanforslag for trafikksikkerhet og at område og skoleveien skal prioriteres med nødvendig tiltak. Som for eksempel en gangtunnel under veien.

Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes bystyregruppen.

Forslagstiller: Fana Arbeiderparti

68. Kommunalt utstyrlager

Interessen for trening og friluftaktiviteter er økende i samfunnet. Ulike aktører, både helseinstitusjoner, frivillige organisasjoner og andre gjør et imponerende arbeid for at alle som vil og kan skal kunne oppleve gleden over å holde kroppen i form og å være ute i naturen. En rekke undersøkelser og praktisk erfaring viser en sammenheng mellom trening, aktivitet og god helse. Det er bevist at fysisk aktivitet har god innvirkning på psykisk velvære, og at fysisk aktivitet gir velvære og overskudd.

Den mestringsfølelsen det gir for eksempel å nå en fjelltopp og mestre ulike vær – og føreforhold har overføringsverdi til dagliglivet. Derfor er det viktig at dårlig råd ikke skal bli et hinder – spesielt for barn og unge - som ønsker å delta i friluftaktiviteter, som skidager på skolene og lignende.

Som en løsning på dårlig økonomi blant enkelte foreldre kan man se for seg en utlånsordning der brukerne kan låne det de mangler for å kunne dra på tur i all slags vær. Vi tenker på friluftsutstyr som vind- og vanntette klær, fiskestenger, skisko, slalåmsko, telt, stormkjøkken, kart og kompass, sekker og annet som er nødvendig for å kunne drive et aktivt friluftsliv.

Fana Arbeiderparti vil at kommunen utreder mulighetene for å opprette – og drifte et kommunalt utstyrlager for friluftsutstyr og helårsbekledning til friluftinteresserte med trang økonomi.

Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes bystyregruppen.

Forslagsstiller: fra Fana Arbeiderparti

69. Lekeplasser for barn i Bergen sentrum

Bergen sentrum kan med enkle midler gjøres mer attraktiv for barnefamilier, både fastboende og besøkende. Satsing på lekeapparater og lekemuligheter er en billig måte å gjøre byen mer attraktiv for småbarnsfamilier. Vi tror at et levende bymiljø med lekemuligheter for barn og unge vil bidra til økt handel og trivsel i Bergen sentrum.

Fana Arbeiderparti vil at Bergen kommune utreder mulighetene for å bygge en eller flere lekeplasser med bevegelsesapparater for barn sentralt i Bergen sentrum. Lekeplassene kan med fordel integreres som en del av en aktivitetsløype for barnefamilier i sentrum.

Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes bystyregruppen.

Forslagsstiller: Laksevåg Arbeidersamfunn

70. «Jobbe hjemme» som miljøtiltak mot høy luftforurensing i Bergen sentrum.

Å sørge for at byen vår er en god by å leve i for alle innbyggere og besøkende er hele byens ansvar. Dette innebærer at vi som innbyggere, offentlige institusjoner og privat sektor, i felleskap må bidra til å gjøre byen vår god å leve i for alle. Dersom vi alle bidrar litt, vil vi alle få en helsegevinst ved at vi unngår at byen får dager med høy luftforurensing.

Byrådet i Bergen presiserer selv i sak om innføring av høye beredskapstakster på dager med høy luftforurensing, at tiltaket vil slå sosialt spesielt skjevt ut. Samtidig er det viktig at vi som parti klarer å etablere tiltak som kan redusere forurensingen i Byen vår, av miljø- og helsemessige grunner.

Problemet med for høy forurensing i Bergen bunner i for mange biler på veien. Årsaken til at vi har mange biler på veien er fordi arbeidstakere har behov for biltransport til og fra jobben. Ikke alle arbeidstakere jobber i gå avstand fra jobb eller har tilgang på et godt kollektivtilbud. Mange av de som jobber i byen vår, bor i andre kommuner. I tillegg er det slik at mange av byens ansatte har fått tildelt barnehageplass i andre bydeler enn den de bor i.

Dagens teknologi gjør det mulig for mange å utføre sine arbeidsoppgaver hjemme i fra. De fleste som jobber i offentlig administrasjon har mulighet til å koble seg på nettverket som de har på jobben via bærbare jobb PC eller direkte via nettet. Tilsvarende er mulig i privatsektor. Vi kan som by redusere bilbruken på dager med høy luftforurensing og frigjøre bussplasser til dem i offentlig og privat sektor som har jobber som ikke kan utføres hjemme i fra, ved å koordinere et «jobbe hjemme i fra» beredskap i offentlige sektor. Bergen kommune har flere store Statsinstitusjoner og en Fylkeskommune som har kontorfasilitetene sine i Bergen sentrum. I tillegg kommer Bergen kommune egne avdelinger som holder til i Bergen sentrum.

Bergen kommune, Hordaland Fylkeskommune og Statlig sektor kan, i samarbeid med tillitsvalgte, utarbeide beredskapsplaner for ansatte som får «jobbe hjemme dager» i de dagene forurensingen i Bergen nærmer seg kritiske nivåer. Det kan åpnes for at de i privat sektor som ønsker å bli omfattet av ordningen kan slutte seg til.

2316
2317 Ordningen med hjemmekontor som et generelt tiltak miljøtiltak i Bergen kommune ut over
2318 dager med høy luftforurensing bør også vurderes. Ordningen med hjemmekontor som
2319 miljøtiltak er blant annet prøvd ut i Cardiff County som ligger i Wales. Hjemmekontor som
2320 miljøtiltak i Bergen kommune vil kunne bedre luftkvaliteten i Bergen gjennom hele året. I
2321 tillegg kan kommunen få besparelser knyttet til behov for færre kontorer.

2322
2323 Forslag:
2324 Laksevåg Arbeidersamfund ber byrådet etablere et samarbeid mellom arbeidsgivere i
2325 offentlig sektor i Bergen, knyttet til å etablere en ordning der administrative ansatte «jobbe
2326 hjemme i fra» på de dager der luftforurensingen i Bergen er høy.

2327 En slik ordning innarbeides i beredskapsplanen for Bergen kommune.
2328 Arbeiderpartiet i Bergen ber byrådet om å foreta en beregning på hvor mange i offentlig
2329 sektor som kan inngå i en slik ordning, etter informasjon fra offentlige institusjoner i Statlig
2330 sektor, Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune. Ut i fra beregninger av tiltakets
2331 mulige reduksjon av biltrafikken på dager med høy forurensing, reduseres
2332 beredskapstaksten tilsvarende.

2333
2334 Arbeiderpartiet i Bergen ber Byrådet om se på om det er mulig å innføre Hjemmekontor som
2335 et generelt miljøtiltak for Bergen kommune.

2336
2337 **Partistyreets innstilling: Intensjonene støttes. Oversendes bystyregruppen og**
2338 **fylkestingsgruppen.**

2339

2340

2341 **Forslagstiller: Fyllingsdalen Arbeiderparti**

2342 **71.Psykisk helse for barn og unge**

2343

2344 Arbeiderpartiet vil fortsette arbeidet med å styrke barn og unges psykososiale helse. Flere
2345 lærere fra første barnetrinn i skolen, samt flere helsesøstre i skolen på barne- og
2346 ungdomstrinnet er viktig og skal styrkes videre. I media leser vi at Hordaland har landets
2347 dårligste dekning av skolehelsesøstre.

2348

2349 Ungdomstiden er tøffere enn noen gang før. Det stilles krav på alle kanter om at en skal
2350 være vellykket fra A til Å. Barn og unge får knapt utvikle seg i sitt tempo og her har vi som
2351 samfunn sviktet. Vi som voksne må ta de grep som er nødvendige for at våre barn og unge
2352 ikke sliter med psykiske plager allerede i barneårene og videre inn i voksenlivet.

2353 Arbeiderpartiet vil jobbe for mindre målstyring og fremme kreativiteten og praktisk arbeid i
2354 større grad enn til nå.

2355

2356 **Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes bystyregruppen og**
2357 **fylkestingsgruppen.**

2358

2359

2360

2361 **Forslagstiller: Fyllingsdalen Arbeiderparti**

72.Bybanen og tilrettelegging for å reise kollektivt

Bybanen er ryggraden i det fremtidige kollektivnettet i Bergen. Med utbyggingen til Fyllingsdalen over Minde åpnes det en ny transportkorridor hvor reiser i dag tar lang tid både med buss og bil. Arbeiderpartiet mener det er viktig å utrede videre utbygging vestover mot Loddefjord for å ytterligere dra nytte av utbyggingen til Spelhaugen. Det er også viktig å opprettholde et godt busstilbud slik at buss og bane utfyller hverandre på best mulig måte.

Ikke alle deler av byen har like god kollektivdekning, og mange steder er det vanskelig og dyrt å bygge ut et fullverdig kollektivtilbud. Det er derfor viktig at det bygges innfartsparkering i alle bydeler og ved viktige kollektivknutepunkt, slik at alle får muligheten til å reise kollektivt. For å gjøre kollektivtilbudet lett tilgjengelig er det viktig at holdeplassene blir utformet slik at de er lett tilgjengelig og innbydende for alle, spesielt på stamlinjene. I en by som Bergen er det også viktig at skurene gir ly for vær og vind og blir tilpasset passasjermengden.

Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes bystyregruppen og fylkestingsgruppen.

Forslagstiller: Fyllingsdalen Arbeiderparti

73.Matebusser inn til innfartsparkeringer i alle bydeler knyttet til bussterminaler og bybane

Innfartsparkering blir viktig for at flere skal ønske å reise kollektivt. Det forutsetter at også de som av ulike grunner, som bosted og levering i barnehage etc, må ha muligheter til å reise kollektivt. Det vanskeliggjøres ved at en ikke kan parkere i nærhet av bussterminaler. Andre som ikke bor ved eller i nærhet/eller kjører bil, må også ha mulighet til å komme raskt frem til nærmeste buss/bane terminal. Arbeiderpartiet vil jobbe for gode innfartsparkeringer samt matebusser knyttet opp mot kollektivterminaler i alle bydeler.

Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes bystyregruppen og fylkestingsgruppen.

Forslagstiller: Fyllingsdalen Arbeiderparti

74.Innfartsparkering ved Skarphaugen i Fyllingsdalen

Tidligere vedtak om innfartsparkering ved Skarphaugen ønskes fortsatt nært knyttet opp til Bybanen til Fyllingsdalen. Arbeiderpartiet vil arbeide for at en kan få innfartsparkering ved Skarphaugen.

Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes bystyregruppen og fylkestingsgruppen.

2408 **Forslagstiller: Arna Arbeiderpartilag**

2409 **75.Espeland fangeleir**

2410
2411 Espeland fangeleir mangler ca. 300.000,- i 2017 for å gå i balanse! I tillegg har Espeland
2412 fangeleir også stor utviklings potensiale. Derfor trenger Espeland fangeleir solid og stabil
2413 offentlig støtte for å både beholde en bærekraftig museumsdrift og utvikle leiren til å bli et
2414 verdifullt kompetansesenter for akademika, forskning, kursvirksomhet, skole, kulturformål,
2415 etc.

2416
2417 Arna Arbeiderpartilag støtter økt tilskudd fra Bergen kommune og Hordaland
2418 fylkeskommune til stiftelsen Espeland fangeleir.

2419
2420 Begrunnelse:

2421 Espeland fangeleir, er det eneste bevarte, helhetlige anlegget av til sammen 470 tyske
2422 fangeleirene i Norge fra 2. verdenskrig. I sitt slag er den også en av de best bevarte i hele
2423 Europa. Veien til anlegget og alle murene i leiren ble bygget av serbiske krigsfanger. (27 ble
2424 skutt på Ulven for de var for svake for å sendes til Nord Norge)
2425 Fangeleiren ble påbegynt i 1942, og januar 1943 ble den tatt i bruk som transitleir for
2426 norske politiske fanger og motstandsfolk. Totalt var det 2026 fanger innenfor
2427 piggtrådgjerdet. Av disse ble 627 fanger videresendt til Grini, og minst 378 ble sendt til
2428 Tyskland. 24. kom ikke tilbake! Fra 1945 til 1948 satt det norske landsvikere på Espeland.
2429 Deretter ble samtlige tyske krigsforbrytere med langtidssdommer internert i leiren frem til
2430 1952, da Sivilforsvaret overtok anlegget frem til 1990- tallet. 30. januar 2015 overtok
2431 stiftelsen Espeland fangeleir hele leiren uten økonomisk kompensasjon fra staten, og uten
2432 tilstrekkelig tilskudd fra Bergen kommune og Hordaland fylkeskommune.

2433
2434 **Partistyrets innstilling: Støtter intensjonen i forslaget og ber stiftelsen søke om å bli**
2435 **konsolidert med et av de konsoliderte museene i regionen. Oversendes bystyregruppen**
2436 **og fylkestingsgruppen.**

2437
2438
2439 **Forslagstiller: A-Stud**

2440 **76.Praktiske bybaneutforming**

2441
2442 Bybanen har i dag flere mindre, men viktige utfordringer. Vognene er fulle når flest
2443 mennesker bruker dem, det renner vann av de flate takene, og det danner seg unødig kø
2444 siden stoppene står så nær vognene. Alt dette kan utbedres og Arbeiderpartiets Studentlag
2445 mener at fylket bør oppfordre de direkte ansvarlige aktørene til å utbedre disse forholdene
2446 når nye strekninger skal åpnes, og når eksisterende vogner og stopp skal pusses opp.

2447
2448 Konkret bør det lages en mild helling på takene, slik at vannet renner av i bakkant av
2449 stoppene, og en list som hindrer vannet fra å renne ned akkurat over hovedinngangspartiene
2450 til stoppene.

2451
2452 Videre bør setene inne i vognene tas bort, og det bør installeres benkerader langs sidene på
2453 vognene og dermed øke kapasiteten betraktelig etter modell fra Asia/London osv.

2454

2455 Til slutt bør det sikres at det er større avstand mellom selve infrastrukturen på hvert enkelt
2456 stopp og banen, og at taket utvides tilsvarende slik at det blir mindre oppstyr når folk skal av
2457 og på banen og dermed raskere av- og påstigning.

2458

2459 Arbeiderpartiets studentlag i Bergen ønsker:

- 2460 • At korrekt myndighet går i dialog med relevante aktører for å sikre maksimal kapasitet
- 2461 på bybanen, også når dette vil gå på bekostning av komfort.
- 2462 • At korrekt myndighet går i dialog med relevante aktører for å sikre at vann ikke samles
- 2463 opp på toppen av bybanestoppene.
- 2464 • At korrekt myndighet går i dialog med relevante aktører for å sikre at det er tilstrekkelig
- 2465 plass mellom infrastruktur og bane til å få en optimal personflyt ved simultan på- og
- 2466 avstigning.

2467

2468 **Partistyrets innstilling: Oversendes fylkestingsgruppen.**

2469

2470

2471 **Forslagstiller: A-Stud**

2472 **77.11 mnd. studiestøtte og utbygging av studentboliger**

2473

2474 Lik rett til utdanning er en grunnpilar i det norske utdanningssystemet, og en forutsetning
2475 for et samfunn med like muligheter for alle. En god studentfinansiering, flere studentboliger
2476 og gode velferdsordninger er sentrale forutsetninger for å ha reell lik rett til utdanning. Disse
2477 tilbudene vil også være med å redusere sosiale forskjeller og skape sosial mobilitet.

2478

2479 Studiefinansieringen i Norge har siden rundt år 2000 hatt en negativ utvikling sammenlignet
2480 med lønnsutviklingen, og i dag er mange studenter avhengig av foreldrenes økonomiske
2481 hjelp under studietiden. Med utgangspunkt i Sifo sitt referansebudsjett for forbruksutgifter
2482 og SSB sin levekårsundersøkelse blant studenter har Norsk Studentorganisasjon (NSO) i 2015
2483 beregnet at gjennomsnittsstudenten går drøye kr 3800,- i minus hver måned. For de med
2484 foreldre som av ulike grunner ikke har mulighet til å hjelpe, vil de være mye mer avhengig av
2485 arbeid som tar nødvendig tid fra lesingen. Dette er en utfordring for prinsippet om lik rett til
2486 utdanning.

2487

2488 Vi i studentlaget stiller oss bak Arbeiderpartiets opptrapping mot 11 måneders studiestøtte,
2489 men ønsker også at studiestøtten skal knyttes til G-regulering for at studiestøtten skal følge
2490 lønnsutviklingen.

2491

2492 Boutgifter er studentenes klart største utgift. Den historiske oversikten viser at
2493 dekningsgraden for studentboliger har stått mer eller mindre stille de siste årene, mellom
2494 13-15 % fra 1993 i følge "Studentboligundersøkelsen 2015" til NSO. Flere studentboliger er
2495 et sentralt virkemiddel for å styrke studentøkonomien og sikre studenter tilpassede
2496 boforhold under studietiden, samtidig som dette vil lette på det private boligmarkedet.

2497

2498 Arbeiderpartiet ønsker:

- 2499 • å fullføre opptrappingen mot 11 måneders studiestøtte
- 2500 • å knytte studiestøtten til Grunnbeløpet i folketrygden (G-regulering), og binde
- 2501 støtten til minimum 1,5 G

- 2502 • å bygge flere studentboliger, med vekt på studiestedene med størst behov. Det bør
2503 være et langsiktig mål om en 30 % studentboligdekning, og at boligbyggingen trappes
2504 opp med et årlig nivå på 3000 boliger frem til dette målet er nådd.
2505 • at det stilles sentrumsnære tomter til disposisjon for utbygging av studentboliger

2506
2507 **Partistyreets innstilling:**

2508 **Forslagets 3 første kulepunkt vedtas, det siste avvises.**

2509 **Oversendes årsmøtet i HAP.**

2510 Gjeldende vedtak (årsmøtet 2016): kommunen stiller tomter til disposisjon for utbygging av
2511 studentboliger i områder som ligger nær studiestedene i kommunene og i tilknytning til sentra med
2512 god kollektivbetjening.

2513
2514
2515 **Forslagstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

2516 **78.Miljøkrav til kraftregulanter**

2517
2518 Vannkraft er en omfattende og viktig næring, som i stor grad er eid av staten eller
2519 kommunen. Kraftregulerte vassdrag er vanlig i Norge, og man har i mange tilfeller av nye
2520 konsesjoner til regulant gitt miljøkrav. Flere av disse kravene er utdaterte, bla kravet om at
2521 man skal ha potensiell god tilstand i vassdraget som reguleres.

2522
2523 Etter vannforskriften kreves det at man skal ha god økologisk tilstand i vassdragene våre.
2524 Dette er også gjennomførbart i de regulerte vassdragene også. Gjennom CEDREN-prosjektet
2525 er det vist at man kan ha god tilstand og samtidig få ut kraft.

2526
2527 Det ble i CEDREN utviklet teknologi og metoder som fikk ut kraft, men som samtidig tar
2528 hensyn til livet i vassdraget. I henhold til EUs vandndirektiv er vi i tillegg pliktig til å ha god
2529 miljøtilstand i vassdragene våre, både de regulerte og de vernede.

2530 Arbeiderpartiet bør stille krav til alle, som driver som regulanter av vassdrag, at det
2531 opprettholdes god miljøtilstand i vassdragene.

2532
2533 Bergen bystyre vedtok 15. juni 2016 følgende

**Bergen bystyre behandlet saken i møtet 150616 sak 141-16 og fattet følgende vedtak til
interpellasjon nr 20:**

1. Bystyret ber byrådet sørge for at Bergen Kommune er en ansvarlig eier som balanserer
utbyttekrav og miljøkrav.
2. BKKs miljø- og forskningsengasjement i Cedren og i LIV-prosjektet anerkjennes og
roses. Bergen kommune støtter dette arbeidet fullt ut, og vil be BKK om fortsatt å gi dette
arbeidet høy prioritet for å nå mål om kraftproduksjon god miljøtilstand i vassdragene.

2534
2535 Arbeiderpartiet mener at alle kraftregulanter skal pålegges krav om at det opprettholdes god
2536 miljøtilstand i tilhørende vassdrag.

2537
2538 **Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.**

2539
2540
2541 **Forslagstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

79. Forbud mot aggressiv lånereklame

Daglig er vi offer for en stadig større markedsføring for lån og kreditter i ulike media og/eller i postkassen. Terskelen for å bli innvilget kreditt eller lån er svært lav og i mange tilfeller blir det ikke stilt krav til sikkerhet for lånet. Pengebeløpene blir bortimot kastet etter deg med en skyhøy rente som maskeres med lave månedsbeløp og med lovnad om raske penger.

Spesielt unge mennesker kan få en svært vanskelig start på livet dersom de ender opp med betalingsproblemer. Dette er både umoralsk, uetisk og rammer sårbare grupper. Samtidig tjener utlånerne seg rike på de samme gruppene.

Tall fra Norges nest største inkassoselskap, Kredinor, viser at folk mellom 18-25 år har økt gjelden sin med nesten 70 prosent på ett år.

Arbeiderpartiet ønsker at det settes inn tiltak i form av lovreguleringer for å stanse flommen av lånereklame gjennom;

- forbud mot å oppsøke forbrukeren personlig uten at vedkommende selv har bedt om det
- forbud mot å reklamere for hvor enkelt og raskt det er å få seg et lån
- forbud mot lånereklame på Facebook og andre sosiale medier

Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.

Forslagstiller: A-Stud

80. Alle studenter skal ha tilgang på studentombud

Studentombud er en uavhengig bistandsinstans, som studenter kan kontakte i saker som angår deres relasjon til institusjonen. Dette tilbudet skal være et lavterskeltilbud, og studentombudet skal ha juridisk kompetanse. Studentombudet avgjør ikke saker, men skal sørge for at saker får en korrekt og forsvarlig behandling, og at studentenes rettigheter blir ivarettatt. Et studentombud kan hjelpe med å finne muligheter i en gitt situasjon, hjelpe til med utforming av klager, bidra til å løse konflikter på laveste nivå og svare på spørsmål om studenters rettigheter og plikter. Tilbudet er gratis, og det er uforpliktende å ta kontakt.

Vi ser en stadig økende andel studenter som får et studentombud tilknyttet sin institusjon, men det er fremdeles mange studenter som står uten. Det finnes allerede ordninger som skal sikre studentene og medvirkningsprosesser gjennom universitets- og høyskoleloven, spesielt gjennom § 4-1. Likevel har studenter på individuelt nivå lite støtte når det kommer til rettigheter og klagesaker. Et ombud har muligheten til å ivareta de studenter som opplever å ikke bli hørt i eksisterende kanaler.

Dette er en ordning som fungerer som en ekstra sikkerhet for mange studenter på enkelte studiesteder. Vi mener at ordningen ikke bør hvile på institusjonsstyrets godvilje, men at ordningen blir lovpålagt gjennom universitets- og høyskoleloven.

- 2589 Arbeiderpartiet ønsker
- 2590 • at det skal stadfestes gjennom universitets- og høyskoleloven at alle som studerer i
 - 2591 Norge skal ha tilgang på et studentombud
 - 2592 • at et studentombud skal ha juridisk kompetanse og skal bistå studenter i kontakt
 - 2593 med egen utdanningsinstitusjon

2594

2595 **Partistyreets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.**

2596

2597

2598 **Forslagstiller: A-Stud**

2599 **81.Gjøre "Students at Risk" om til en permanent ordning**

2600

2601 "Students At Risk" er et pilotprosjekt for forfulgte og utsatte studenter som blir hindret
2602 utdanning i sitt hjemland på grunn av sitt politiske engasjement for menneskerettigheter og
2603 demokratiutvikling. I dag er det i underkant av tjue studenter fra land som Zimbabwe, Tyrkia,
2604 Swaziland, Egypt og Syria. Prosjektet, som er initiert av Studentenes og Akademikernes
2605 Internasjonale Hjelpesfond (SAIH), Norsk Studentorganisasjon (NSO) og
2606 Utenriksdepartementet (UD), var i utgangspunktet satt opp for to år. Det er nå besluttet av
2607 UD å utvide ordningen med et tredje opptak høsten 2017.

2608

2609 Studenter spiller en sentral rolle i kampen for demokrati og menneskerettigheter globalt,
2610 men i mange land kan det å benytte seg av retten til å ytre seg, og å være politisk engasjert,
2611 være direkte farlig. I mange land bruker autoritære styresmakter utvisning og
2612 straffeforfølgelse som metoder for å tvinge kritiske stemmer til taushet. Gjennom ordningen
2613 får studentene fortsette å kjempe for demokrati og rettigheter i hjemlandene sine etter de
2614 er ferdige i Norge, men returnerer bedre rustet med fullført utdanning og et internasjonalt
2615 nettverk. Ved å styrke og støtte opp under deres engasjement begrenses ikke hjelpen til
2616 enkelte studentaktivister, men vil gjennom deres kamp nå ut til veldig mange flere.

2617

2618 For å kvalifisere seg til programmet, og for å forhindre en utnyttelse av programmet, er det
2619 satt opp følgende kriterier:

- 2620 • Ordningen gjelder for studenter i land som er mottakere av offisiell utviklingsbistand,
2621 og som over tid aktivt og uten hensyn til egen sikkerhet har involvert seg til fremme
2622 for menneskerettigheter og demokratiutvikling.
- 2623 • Studenten må ha tilstrekkelig akademiske og språklige evner for å fullføre en grad i
2624 landet der de skal studere.
- 2625 • Kandidatene må bli nominert av en av de institusjoner/organisasjoner som er gitt
2626 nominasjonsrett. Disse institusjonene/organisasjonene er valgt ut fra deres
2627 tilknytning til menneskerettighetsfeltet.
- 2628 • Nominerte kandidater må sende inn dokumentasjon på akademiske og språklige
2629 kvalifikasjoner, som valideres av Nasjonalt organ for kvalitetssikring i utdanning.
2630 Kvalifiserte kandidater vurderes så for opptak ved de enkelte deltagende høyere
2631 utdanningsinstitusjoner.

2632

2633 Kandidater som får opptak mottar fullt stipend fra SIU, til dekning av kostnadene ved å
2634 studere i Norge.

2635

- 2636 Arbeiderpartiet ønsker
- 2637 • å innføre Students at Risk (StAR) som en permanent ordning i Norge, for å sende
 - 2638 klare signal om at vi ikke aksepterer å kneble studentaktivister på grunn av deres
 - 2639 engasjement for menneskerettigheter og demokratiutvikling.
 - 2640 • å oppfordre EUs medlemsstater og EU-parlamentet om å støtte oppstart av Students
 - 2641 at Risk på europeisk nivå, gjennom Erasmus+-programmet.

2642

2643 **Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.**

2644

2645

2646 **Forslagstiller: A-Stud**

2647 **82.Kronisk syke må få støtte til fysioterapi**

2648

2649 Kronisk sykdom er en type sykdom som utvikles langsomt, og som er langvarig eller
2650 tilbakevendende. Dagens regjering foreslår egenandelstak 2 (tjenester fra fysioterapeuter og
2651 psykologer) på 1990 kroner i året. Det påvirker 250 000 kronisk syke nordmenn. Astud
2652 mener at dette innskrenker mange menneskers mulighet til å motta nødvendig helsehjelp
2653 for å kunne leve normalt i hverdagen. Mennesker i utsatte arbeidsgrupper hvor kronisk
2654 sykdom har større risiko for å utvikles blir også sterkt rammet.

2655

2656 Gjennom denne ordningen er det særlig kronikere som må betale regningen, og de risikerer
2657 ytterligere helsetap fordi mange av dem er uføretrygdete uten mulighet til betale for
2658 fysioterapi. Kommunene blir også sviktet av regjeringen. Flere kommuner vil ikke lenger
2659 kunne kompensere inntektstapet gjennom egenandeler alene, og er nødt til å kutte i
2660 fysioterapitjenesten fra neste år.

2661

2662 Arbeiderpartiet ønsker

- 2663 • å reversere regjeringens politikk og gi 250 000 nordmenn med kroniske lidelser
- 2664 tilbake retten til behandling hos fysioterapeut uten betaling av egenandeler.
- 2665 • å fremme et vedtak i Stortinget om å beholde diagnoselisten som tillater kronikere fri
- 2666 rett til behandling.

2667

2668 **Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.**

2669

2670

2671 **Forslagstiller: Fyllingsdalen Arbeiderparti**

2672 **83.Krav om forhandlingsrett for pensjonister**

2673

2674 Pensjonistforbundet Hordaland peker på at Pensjonistforbundet har ett hovedkrav som de
2675 ønsker politisk oppslutning om: Forhandlingsrett. De krever å få forhandlingsretten tilbake i
2676 trygdeoppgjøret. Løpende pensjon må reguleres på linje med lønnsvekst.
2677 Pensjonistforbundet ser også at behovet for fordeling mellom grupper er økende. De peker
2678 og på at det er viktig med medinnflytelse og at de tar medansvar.

2679

2680 Begrunnelse:

2681 Nå foregår trygdeoppgjøret som en automatisk regulering, der pensjonistene får et
2682 gjennomsnitt av arbeidstakernes lønnsøkning minus 0,75 %.

2683
2684 Nettopp underreguleringen på 0,75 % blir heftig kritisert av pensjonistene. Sist vår førte den
2685 også til at de mistet kjøpekraft. Det er videre stor muligheter for at underreguleringen vil
2686 gjøre at pensjonistene taper kjøpekraft også i mellomoppgjøret senere i år.

2687
2688 Vi vil og vise til at Pensjonistforbundets leder, Jan Davidsen, mener at dagens trygdeoppgjør
2689 er usosialt, og at regulerings reglene bidrar til at de økonomiske forskjellene mellom
2690 pensjonister forsterkes.

2691
2692 Saken legges frem for årsmøtet i Arbeiderpartiet i Bergen og videre til årsmøtet i Hordaland
2693 Arbeiderparti og fremmes som et av Hordalands forslag til Landsmøtet i Arbeiderpartiet
2694 våren 2017 med formål å bli tatt med i Arbeiderpartiets partiprogram for 2017 til 2021.

2695
2696 **Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.**

2697
2698
2699 **Forslagstiller: Fyllingsdalen Arbeiderparti**

2700 **84.Raus offentlig finansiering av Den norske Kirke og andre tros- og livssynssamfunn.**

2701
2702 Fra 1.1.2017 er skillet mellom stat og kirke som vedtatt i kirkeforliket fra 2008 fullstendig
2703 gjennomført og Den Norske Kirke (DnK) styrer nå seg selv som egen juridisk enhet. Dette
2704 betyr nye muligheter og nye utfordringer for DnK. Kirkeforliket hadde som forutsetning at
2705 DnK skulle være en demokratisk og landsdekkende folkekirke. Skal denne forutsetningen
2706 kunne innfris, krever det en forutsigbar økonomi. Dette var også innarbeidet i kirkeforliket
2707 fra 2008, der regjeringen Stoltenberg og ansvarlig minister Trond Giske var veldig klare på at
2708 DnK (og dermed alle tros- og livssynssamfunn, siden de likebehandlers) skulle ha en raus
2709 offentlig finansiering.

2710
2711 Ved framleggelsen av årets statsbudsjett var denne forutsetningen «glemt» og den blå-blå
2712 regjeringen hadde skjært kraftig i rammebevilgningen til DnK. Med det foreslåtte nivået ville
2713 det være nær umulig for DnK å gjennomføre sitt samfunnsoppdrag som landsdekkende
2714 folkekirke.

2715
2716 Regjeringen arbeider også med en proposisjon om fremtidig finansiering som har mange
2717 alternativer med medlemsfinansiering som alternativ til en offentlig finansiering. Selv om det
2718 kan høres forlokkende ut, vil det også undergrave muligheten for DnK til både å være
2719 demokratisk folkekirke og landsdekkende. Det vil åpne for at de konservative kreftene igjen
2720 strammer grepet om DnK.

2721
2722 Arbeiderpartiet i Bergen ønsker at Arbeiderpartiet skal holde på den opprinnelige tanken i
2723 kirkeforliket om en raus offentlig finansiering av DnK og dermed også det samme for alle
2724 tros- og livssynssamfunn.

2725
2726 **Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.**

2727

2728
2729
2730
2731
2732
2733
2734
2735
2736
2737
2738
2739
2740
2741
2742
2743
2744
2745
2746
2747
2748
2749
2750
2751
2752
2753
2754
2755
2756
2757
2758
2759
2760
2761
2762
2763
2764
2765
2766
2767
2768
2769
2770
2771
2772
2773
2774

Forslagstiller: Fyllingsdalen Arbeiderparti

85.Reversering av endringer i Arbeidsmiljøloven gjort 1. Juli 2015

Endringer i Arbeidsmiljøloven som trådte i kraft 1. Juli 2015 må reverseres

En av endringene som trådte i kraft 1. juli 2015, gjaldt adgang til midlertidig ansettelse i 12 måneder. Midlertidighet gir ikke flere arbeidsplasser, bare større utrygghet for arbeidstakeren. Det fører til usikkerhet mht. om en har jobb etter at den midlertidige ansettelsesperioden opphører og usikkerhet mht. fremtidig økonomi.

Fra Regjeringen.no <<http://Regjeringen.no>> sin nettside: «Endringene i reglene om midlertidig ansettelse innebærer en ny, generell adgang til midlertidig ansettelse uten vilkår i inntil tolv måneder, kombinert med begrensninger, bl.a. karantene og kvote. Arbeidstaker skal ha krav på fast ansettelse etter tre år som midlertidig ansatt på generelt grunnlag og ved vikariater"

Andre endringer gjort i loven på samme tid og som også må reverseres:

- Adgang til mer overtid
- Adgang til lengre arbeidsdager
- Unntak i likebehandlingsprinsippet mellom fast ansatte og innleide fra vikarbyrå.

Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.

Forslagstiller: Fyllingsdalen Arbeiderparti

86.Selektiv mutisme - angstlidelse som i hovedsak rammer barn

Arbeiderpartiet vil arbeide for å kunne gi gode behandlingsmuligheter også for disse barna. Arbeiderpartiet vil bidra til opprettelse av ressurspoliklinikker som kan veilede behandlere i BUP-systemet.

Ved ikke å ta grep og hjelpe disse barna med selektiv mutisme får det alvorlige konsekvenser som tap av liv og selvmordstanker (som mange av disse barna har). For mange betyr det at de vil leve med sosial angst og depresjoner i voksen alder. De som er rammet KAN snakke men KLARER det IKKE i visse situasjoner eller med visse personer. Mye tyder på at tilstanden er underrapportert og at mange barn ikke blir henvist til riktig behandling.

Barna har vanskeligheter med endringer, det er umulig å gå på butikken eller å ta bussen. Å snakke i klassen er helt umulig. Viktig for barn med diagnosen Selektiv Mutisme er at de må oppleve trygghet for å kunne utfordres. Diagnosen er sjelden og blir veldig sent, for noen aldri oppdaget, da kunnskapen er liten i samfunnet generelt.

En som har forsket på disse barna og som ønsker ressurspoliklinikker, er Hanne Kristensen. Hun er barnepsykiater og forsker ved Nic Waals Institutt og RBUP (Regionsenter for barn og unges psykiske helse) Hun har tidligere vært i kontakt med Helsedirektoratet for å drøfte opprettelser av ressurspoliklinikker uten å komme noen vei.

2775
2776 Ved Haukeland Universitetssykehus forsøkte de noe nytt for 2 år siden. De inviterte foreldre
2777 til disse barna til gruppesamtaler. Arbeidet ble ledet av spesialsykepleier Vårin Albrigtsen og
2778 Ine Tømmerås ved avdeling for psykisk helsevern for barn og unge. Foreldregruppen delte
2779 erfaringer og gruppen fungerte som en del av en helhetlig behandling der skole og hjem er
2780 involvert.

2781
2782 Familiegruppen ble en kraftgruppe og møtes fortsatt på egen hånd utenfor sykehuset.
2783 Sammen har foreldrene hjulpet mange barn. Barn med Selektiv Mutisme trenger hjelp. Barn
2784 som f. eks. har en hjertefeil blir sendt videre til spesialist. Barn og unge med Selektiv
2785 Mutisme blir ikke alltid sendt videre til de som har viktig og riktig kompetanse. La oss hjelpe
2786 denne gruppen! Ved å fremlegge dette forslaget blir det satt fokus på diagnosen.
2787 INFO: <https://www.nrk.no/viten/xl/jenta-som-blir-stum-1.13273415>

2788
2789 **Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.**

2790
2791
2792 **Forslagstiller: Arna Arbeiderpartilag**

2793 **87.Forslag vedr. alderstesting av enslige mindreårige asylsøkere**

2794
2795 Arna Arbeiderpartilag mener at den omstridte alderstesting av enslige mindreårige
2796 asylsøkere (EMA) må opphøre inntil at sikrere metoder for alderstesting foreligger.
2797 UDI / UNE må instrueres om at alder på den enslige mindreårige ikke oppgraderes på
2798 bakgrunn av vurderingen i aldersundersøkelsen når eventuell anke behandles for enslige
2799 mindreårige asylsøkere som har fått avslag på sin søknad om beskyttelse, men fått opphold
2800 av humanitære grunner fram til fylte 18 år. Inntil videre stanses all utsending av barn der
2801 den omstridte alderstesting har fått avgjørende betydning for vedtaket.

2802
2803 Begrunnelse: I tilknytning til asylsøknader fra enslige mindreårige, bruker UDI en svært
2804 omstridt alderstest for å fastsette alderen til barnet. Rådet for legeetikk, har også hevdet at
2805 metodene er usikre. Dette resulterer ofte i at fødselsåret oppgraderes med både ett og to år
2806 i forhold til registreringen ved ankomst, stikk i strid med det den enslige mindreårige selv
2807 forteller og oppfatningen fra representant, ansatte ved mottakene og noen ganger fra
2808 intervjuer fra UDI under gjennomføringen av asylintervjuet. Om den enslige mindreårige ikke
2809 får opphold på bakgrunn av behovet for beskyttelse vil man få opphold på humanitære
2810 grunner frem til 18 år. Når UDI oppgraderer alder på bakgrunn fra alderstesting risikerer vi
2811 at de blir sendt tilbake til sitt hjemland mens de fremdeles er mindreårige (barn).

2812
2813 **Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.**

2814
2815
2816 **Forslagstiller: Fiskeri- og forskningsfaglig partilag**

2817 **88.Etablere et maritimt utvalg i Hordaland Arbeiderparti.**

2818
2819 Forslag: Det opprettes et «maritimt utvalg i Hordaland Arbeiderparti» som skal ta initiativer
2820 og utvikle Arbeiderpartiets politikk for de marine næringene og miljøene i Bergen, på
2821 Vestlandet og nasjonalt. Utvalget skal være ansvarlig overfor, og rapportere til Hordaland

2822 Arbeiderparti. Utvalget skal rekruttere blant medlemmer med bakgrunn og interesse for
2823 forsknings-, forvaltningsfaglige og industrielle miljøer i Bergen og på Vestlandet. Utvalget kan
2824 også knyttet til seg ressurspersoner fra aktuelle fagområder ved behov.

2825
2826 Begrunnelse

2827 Vestlandet henter store verdier fra hav aktivitet – olje og gass-, fiskeri- og havbruks- og
2828 rederinæringene – og vårt næringsliv er innrettet mot dette. Vestlandets fremtid ligger
2829 fortsatt i disse næringer. Arbeiderpartiet må engasjere seg enda mer for en bærekraftig
2830 utvikling av de marine næringer. For å sikre et aktivt miljø for politikk utforming vil et
2831 Maritimt Utvalg kunne bidra til dette som en arena for alle med engasjement og interesser
2832 på området.

2833
2834 Utvalget skal i sitt arbeid favne om relevante problemstillinger knyttet til Hav og Kyst både i
2835 et nasjonalt fokus men og i et internasjonalt fokus og etablere og nyttiggjøre seg et
2836 permanent kompetansenettverk fra Vestlandsregionen.

2837 Gjennom arbeidet skal det pekes på utfordringer og fremmes særlige satsninger for den
2838 fremtidige politikk til gagn for en bærekraftig ansvarlig forvaltning og utvikling av hav og
2839 kystressurser til gagn for land og befolkning, miljø og ressurser samt næring og utvikling.
2840 Internasjonalt fremme tilsvarende fremtidsrettet politikk for samarbeid og utvikling mellom
2841 nasjoner for deres virksomhet langs kyst og på hav i internasjonalt farvann

2842
2843 **Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.**

2844
2845
2846 **Forslagstiller: Fiskeri- og forskningsfaglig partilag**
2847 **89.Bistand til U-land på fiskeriforvaltning.**

2848
2849 Forslag: Norge har en fiskeriforvaltning i verdensklasse og bør bidra mer aktivt på dette
2850 området i sitt bistandsarbeid over for u-landene.

2851
2852 Begrunnelse: Det er svært svake forvaltningsregimer i de fleste u-land. Norge har et meget
2853 velutviklet forvaltningssystem og erfaring med å bistå utviklingsland med forskning og
2854 forvaltning. Svært mange land har store mangler og trenger bistand på forvaltning. En
2855 sterkere innsats her vil kunne ha stor påvirkning på forvaltning av verdens fiske ressurser.

2856
2857 **Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.**

2858
2859
2860
2861
2862 **Forslagstiller: Fiskeri- og forskningsfaglig partilag**
2863 **90.Bærekraftig forvaltning av havrommet.**

2864
2865 Forslag: Utøvelse av bærekraftig forvaltning må basere seg på grunnlovens § 112.
2866 Arbeiderpartiet må sikre at regjeringen leverer en årlig melding om status for biologisk og
2867 miljømessig tilstand som en naturindeks i riket, slik det ble institusjonalisert av Stoltenberg II
2868 regjeringen og la det være overordnet økonomiske preferanser. Det internasjonale

2869 havforskningsrådet (ICES) kan gis en rolle i å evaluering av tilstanden. Begrepet bærekraft
2870 bør gis en ensartet definisjon.

2871
2872 Begrunnelse: Ressurssituasjonen for de store viktige villfisk bestander er bedre enn noen
2873 gang. Det kan likevel ikke forventes å kunne øke ressursuttaket betydelig fra dagens nivåer.
2874 Derfor er det særlig viktig at utviklingen innen høsting av marin fisk i sjømatnæringen må ha
2875 større fokus på kvalitet og mindre på volum. Plankton i havet er begrensende faktor for den
2876 grønne åker. Balansert høsting basert på faktisk kunnskap om sammenhenger i
2877 næringskjeden er derfor avgjørende. Dagens forskning og forvaltning blir for fragmentert og
2878 preget av for mye bit for bit forskning og forvaltning. Det må satses betydelig mer på
2879 forskning for å skape et mer helhetlig beslutningsgrunnlag.

2880
2881 **Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.**

2882
2883

2884 **Forslagstiller: Fagbevegelsens partilag**

2885 **91.Fremtidens blodgivning**

2886
2887 I november 2016 anbefalte transfusjonstjenestens kvalitetsråd å løsne på kravene for at
2888 homofile skal få lov å gi blod. Fra å tidligere utelukke MSM permanent endrer nå
2889 helsedirektoratet retningslinjene slik at denne gruppen kan gi blod dersom de avstår fra
2890 samleie i 12 måneder. Fagbevegelsens partilag er positive til denne endringen, og håper at
2891 mange flere vil begynne å gi blod for å kunne imøtekomme den store mangelen av blod på
2892 norske sykehus.

2893
2894 Likevel mener partilaget at det er seksuell adferd fremfor seksualitet som skal være
2895 avgjørende når det kommer til blodgivning. Er du heterofil må du besvare et spørsmål om du
2896 har hatt ny partner de siste 6 mnd. For MSM må du avstå fra sex i 12 mnd. Det har da lite å si
2897 for direktoratet om du har vært i fast forhold både 5 og 10 år, så lenge det er med en mann.
2898 Det er mulig det er behov for en strengere karantene da smitterisikoen er høyere enn hos
2899 heterofile, men kriteriet må være adferd, og ikke ramme de som lever i et stabilt og
2900 langvarig forhold.

2901
2902 Forslag: Det må være seksuell atferd, og ikke seksualitet som er avgjørende for om du er en
2903 egnet kandidat for blodgivning.

2904
2905 **Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.**

2906
2907
2908

2909 **Forslagsstiller:**

2910 **92.Varig tilrettelagt arbeid- VTA**

2911
2912 Dagens regjering ønsker å overføre ansvaret for varig tilrettelagt arbeid (VTA) fra stat til de
2913 enkelte kommunene og har allerede startet opp et prøveprosjekt vedrørende dette.
2914 Regjeringen kan ikke love økt bevilgning for å sikre flere tilpassede arbeidsplasser.

2915

2916 Mange personer med utviklingshemninger ønsker å jobbe, men får det ikke. I 2012 manglet
2917 5000 plasser og vi frykter at dette tallet ikke blir lavere i 2017.

2918 Både Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU) og Arbeidsgiverforeningen for Vekst - og
2919 attføringsbedrifter (ASVL) er negativ til å flytte ansvaret over til kommunene. De frykter at
2920 kommunene vil bli fristet å bygge store boligenheter med tilhørende dagsenter og ikke
2921 prioritere tilrettelagt arbeid for de som ønsker dette. En doktorgrad fra NTNU, «Arbeid,
2922 dagaktivitet, livskvalitet og utviklingshemning» fra 2015, peker på at brukere med tilbud på
2923 kommunale aktivitetssentre har lavere livskvalitet enn de som har et arbeidstilbud. Dette
2924 viser at et dagsenter ikke kan erstatte en tilrettelagt arbeidsplass.

2925
2926 Det er ikke lovpålagt å skaffe utviklingshemmede en tilpasset arbeidsplass, noe som øker
2927 faren for at kommuner ikke kommer til å prioritere dette.

2928 Med dagens ordning har brukerne trygghet og forutsigbarhet, og den enkelte kommune
2929 avgjør ikke om får noe meningsfullt å fylle dagene med eller ikke. Da er det ikke økonomien
2930 til hver enkelt kommune som avgjør om man får noe meningsfullt å fylle dagene med eller
2931 ikke. Det er staten som pr i dag har ansvar for alle arbeidsmarkedstiltak, så hvorfor skal
2932 denne ene gruppen overføres til kommunene?

2933
2934 Forslag: Arbeid til alle må også gjelde de svake gruppene og Fana AP ønsker derfor å fremme
2935 et forslag om å beholde dagens ordning, hvor staten har det overordnede ansvaret. Det er
2936 også viktig at bevilgningen til denne type oppgaver øker, slik at denne gruppen ikke blir holdt
2937 utenfor arbeidsmarkedet. De ønsker og behøver sosialisering og muligheten til å kjenne på
2938 en mestingsfølelse.

2939

2940 **Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.**

2941

2942

2943 **Forslagsstiller: fra Fana Arbeiderparti**

2944 **93.HPV-vaksine til alle**

2945

2946 HPV (humant papillomavirus) er den vanligste seksuelt overførbare infeksjonen. Omtrent 70
2947 prosent av oss blir smittet i løpet av livet, og det er like mange kvinner som menn som
2948 smittes. De fleste som smittes av HPV-infeksjon merker ikke noe fordi infeksjonen vanligvis
2949 ikke gir symptomer og går over av seg selv. Noen typer HPV-virus kan imidlertid gi
2950 kjønnsvorter og celleforandringer som øker risikoen for livmorhalskreft for kvinner. Viruset
2951 øker også risikoen for andre typer kreft hos både kvinner og menn, deriblant kreft i skjede,
2952 ytre kjønnsorganer, endetarm og svelg. Ifølge Kreftregisteret får årlig ca. 480 kvinner og
2953 menn kreft som kan tilskrives HPV-viruset, hvorav menn utgjør i overkant av 20 prosent av
2954 tilfellene.

2955

2956 Siden 2009 har HPV-vaksine blitt tilbudt alle jenter ved 12-årsalder gjennom
2957 barnevaksinasjonsprogrammet. Fra 2016-2018 gjennomføres det i tillegg et
2958 opphenningsprogram for unge kvinner, der kvinner født i 1991 eller senere får tilbud om
2959 gratis vaksine. Gutter og menn som ønsker vaksinen må derimot ut med en kostnad på
2960 nesten 4000 kroner.

2961

Menn som kun har sex med kvinner som har fått HPV-vaksine vil ha indirekte nytte av at kvinnene er vaksinert. Men mange andre oppnår ikke beskyttelse av at unge jenter vaksineres, for eksempel menn som har sex med menn, menn som foretrekker eldre kvinner og menn som drar til utlandet. I tillegg er det mer effektivt å bryte smittekjeden i begge ledd istedenfor bare å vaksinere ett kjønn, mens guttene fortsatt kan spre smitten. Dette er argumenter for at også guttene bør vaksineres.

HPV-vaksinasjon av gutter støttes av blant andre Kreftforeningen og Folkehelseinstituttet. Nasjonalt råd for prioritering i helsetjenestene vedtok 2.6.2016 å anbefale at HPV-vaksinasjon også skal inngå i barnevaksinasjonsprogrammet for gutter.

Fana Arbeiderparti vil at:

- HPV-vaksinasjon av gutter innføres i barnevaksinasjonsprogrammet på lik linje med vaksinasjonen av jenter
- Det vurderes om en skal supplere dette med et opphentingsprogram for unge gutter tilsvarende det som for øyeblikket pågår for jenter født i 1991 eller senere
- Den kommunale helsestasjons- og skolehelsetjenesten må få tilført tilstrekkelig med ressurser til å kunne håndtere en slik endring
- Parallelt med omlegging til HPV-vaksinasjon av alle kjønn må det forskes på vaksinens effekt på HPV-relaterte kreftformer hos menn

Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.

Forslagsstiller: Bergen AUF

94.HPV-vaksine til alle

HPV (humant papillomavirus) er den vanligste seksuelt overførbare infeksjonen. Omtrent 70 prosent av oss blir smittet i løpet av livet, og det er like mange kvinner som menn som smittes. De fleste som smittes av HPV-infeksjon merker ikke noe fordi infeksjonen vanligvis ikke gir symptomer og går over av seg selv. Noen typer HPV-virus kan imidlertid gi kjønnsvorter og celleforandringer som øker risikoen for livmorhalskreft for kvinner. Viruset øker også risikoen for andre typer kreft hos både kvinner og menn, deriblant kreft i skjede, ytre kjønnsorganer, endetarm og svelg. Ifølge Kreftregisteret får årlig ca. 480 kvinner og menn kreft som kan tilskrives HPV-viruset, hvorav menn utgjør i overkant av 20 prosent av tilfellene.

Siden 2009 har HPV-vaksine blitt tilbudt alle jenter ved 12-årsalder gjennom barnevaksinasjonsprogrammet. Fra 2016-2018 gjennomføres det i tillegg et opphentingsprogram for unge kvinner, der kvinner født i 1991 eller senere får tilbud om gratis vaksine. Gutter og menn som ønsker vaksinen må derimot ut med en kostnad på nesten 4000 kroner.

Menn som kun har sex med kvinner som har fått HPV-vaksine vil ha indirekte nytte av at kvinnene er vaksinert. Men mange andre oppnår ikke beskyttelse av at unge jenter vaksineres, for eksempel menn som har sex med menn, menn som foretrekker eldre kvinner og menn som drar til utlandet. I tillegg er det mer effektivt å bryte smittekjeden i begge ledd

istedenfor bare å vaksinere ett kjønn, mens guttene fortsatt kan spre smitten. Dette er argumenter for at også guttene bør vaksineres.

HPV-vaksinasjon av gutter støttes av blant andre Kreftforeningen og Folkehelseinstituttet. Nasjonalt råd for prioritering i helsetjenestene vedtok 2.6.2016 å anbefale at HPV-vaksinasjon også skal inngå i barnevaksinasjonsprogrammet for gutter.

Bergen AUF vil at:

- HPV-vaksinasjon av gutter innføres i barnevaksinasjonsprogrammet på lik linje med vaksinasjonen av jenter.
- Det vurderes om en skal supplere dette med et opphentingsprogram for unge gutter tilsvarende det som for øyeblikket pågår for jenter født i 1991 eller senere.
- Den kommunale helsestasjons- og skolehelsetjenesten må få tilført tilstrekkelig med ressurser til å kunne håndtere en slik endring.
- Parallelt med omlegging til HPV-vaksinasjon av alle kjønn må det forskes på vaksinenes effekt på HPV-relaterte kreftformer hos menn.

Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.

Forslagstiller: Bergen AUF

95.Sosialpedagoger i skolen

Hver dag sliter mange ungdom med å komme seg opp av sengen og yte på skolen. Både når det kommer til det sosiale og det å lære, møter ungdom ofte på store utfordringer. Bergen AUF mener derfor at alle videregående skoler og ungdomsskoler skal ha en ordning med en gruppe sosialpedagoger som kommer elevene i møte. En slik ordning har de allerede på Nordahl Grieg VGS kalt "Dristige hjerter". Denne gruppen er til for å komme elevene i møte og kan på utrolig mange måter tilby en bedre skolehverdag. Hovedsakelig skal de fokusere på hvordan man kan få alle elever til å trives på skolen. Trivsel på skolen kan for veldig mange bety forskjellen på om de fullfører skolen eller ikke. Derfor må trivsel være vår viktigste oppgave. Bergen AUF skal derfor sette krav på økt sosialpedagoger for økt trivsel.

Bergen AUF vil:

Gi økt støtte til videregående skoler og ungdomsskoler for ansettelse av sosialpedagoger.

Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.

Forslagstiller: Forslag fra Bergen Arbeidersamfund

96.Endring av ligningsverdi på sekundærbolig

Boligprisene i Norge, og formue plassert i sekundærbolig har de siste årene vært økende. At ligningsverdien til sekundærboliger er 80 % av den antatte markedsverdien er et incentiv for fortsatt boligspekulasjon.

3056 Arbeiderpartiet i Bergen mener:
3057 • For å hindre boligspekulasjon og prisvekst bør ligningsverdien av sekundærbolig være
3058 lik antatt markedsverdi.
3059

3060 **Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.**

3061

3062

3063 **Forslagstiller: Forslag fra Bergen Arbeidersamfund**

3064 **97.Endring av kompetansekravet i matematikk for inntak til lærerstudier**

3065

3066 Antallet ukvalifiserte lærere i skolen øker, og flere lærerutdanninger har et stort antall ledige
3067 studieplasser etter kompetansekravet i matematikk, som innebærer at søkerne må ha
3068 karakteren 4 eller bedre, ble innført. På enkelte grunnskolelærerutdanninger står 70 % av
3069 plassene åpne. Når antallet åpne studieplasser og ukvalifiserte lærere øker samtidig som
3070 Norge trenger flere lærere i årene fremover er det et regnestykke som ikke går opp. Å
3071 utdanne flere kvalifiserte lærere må prioriteres fremfor et krav om karakteren 4 i
3072 matematikk.

3073

3074 Arbeiderpartiet i Bergen mener:

3075 • For å sikre nok kvalifiserte lærere i fremtiden må kompetansekravet i matematikk
3076 endres og sidestilles med kravet i norsk, som innebærer en karakter på 3 eller bedre.

3077

3078 **Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.**

3079

3080

3081 **Forslagstiller: Forslag fra Bergen Arbeidersamfund**

3082 **98.Eksamensavgift for å ta videregående eksamen som privatist**

3083

3084 I 2015 økte, etter påtrykk fra fylkeskommunene, stortinget eksamensavgiften for
3085 privatisteksamen. Satsene økte fra kr400 til kr1000 for første gangs avleggelse av eksamen
3086 og 800 til 2000 for 2.gangs avleggelse. Bakgrunnen for dette var nok at fylkeskommunen
3087 bruker mye ressurser på å sette opp eksamensplasser for elever som ikke dukker opp.
3088 Denne endringen har en uheldig virkning for deler av norsk arbeidsliv. I Norge finnes det en
3089 del yrker man kan utføre som ufaglært, men hvor det finnes fagbrev. I disse yrkene er det
3090 vanligvis mulig å ta fagbrev gjennom å melde seg opp til fagprøven. Forutsetningen for dette
3091 er at man har jobbet med alle felt som ligger innen læreplanen for lærlingtiden og at man tar
3092 videregående eksamen for det aktuelle fagyrket som privatist.

3093

3094 For Arbeiderpartiet bør det være viktig at ufaglærte får mulighet til å øke sin kompetanse og
3095 formalisere den kompetansen de allerede har. Den drastiske økningen i eksamensavgiften,
3096 spesielt for de som ikke klarer det på første forsøk, rammer de som allerede er dårligst stilt i
3097 norsk arbeidsliv. Mange er usikre på om de klarer å sette seg tilbake på skolebenken, og
3098 gjennomføre en skoleeksamen etter å ha vært mange år i arbeidslivet. Den økte kostnaden,
3099 med ytterlig økt kostand om en ikke skulle klare det på første forsøk fungerer som en
3100 terskel. Tanken bak økningen var nok at eksamensavgiften i større grad skulle fungere etter

3101 selvkostprinsippet. Det bør likevel ikke være et problem at det offentlige støtter avleggelse
3102 av eksamen hvis dette fører til at flere får økte kompetanse og produktivitet i arbeidslivet.

3103

3104 Arbeiderpartiet i Bergen mener:

- 3105 • at satsene for oppmelding til videregående eksamen som privatist bør senkes,
3106 spesielt med tanke på 2.gangs avlegging av eksamen.

3107

3108 **Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.**

3109

3110

3111 **Forslagstiller: Forslag fra Bergen Arbeidersamfund**

3112 **99.Gjeninnfør fri rett til fysioterapibehandling for mennesker med kroniske lidelser**

3113

3114 Kommunene har fått redusert sine inntekter gjennom statsbudsjettet, og kan derfor fra 2017
3115 innføre egenandeler på fysioterapibehandling. I mange kommuner innføres nå egenbetaling
3116 for å kompensere for inntektstapet. Regjeringens endring i kompensasjon rammer
3117 mennesker med kroniske lidelser, uføre og de med lavest inntekt. Før regjeringens
3118 omlegging fikk mennesker med rundt 100 kroniske lidelser fritak for egenandel.
3119 Sykdomslisten, også kalt «diagnoselisten» har lenge høstet kritikk for å være for lite
3120 omfattende. En naturlig konsekvens av dette burde være å se på muligheten for å utvide
3121 sykdomslisten, istedenfor å forkaste den.

3122

3123 Arbeiderpartiet i Bergen mener at:

- 3124 • Inntektstapet for kommunene knyttet til fysioterapibehandling for mennesker med
3125 kroniske lidelser må reverseres.
- 3126 • Det bør vurderes å utvide Sykdomslisten til å inkludere flere diagnoser.

3127

3128 **Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.**

3129

3130

3131 **Forslagstiller: Universitetslaget**

3132 **100.Hele landet må tas i bruk for å øke konkurransekraften og bedre tjenestene**

3133

3134 Fordeling av statlige arbeidsplasser er ikke med på å bygge opp under målet om å styrke
3135 konkurransekraften, bedre kvaliteten i tjenestene og sterke regioner, til tross for at både
3136 erfaring og kunnskap viser til det motsatte. Etablering av TV2 utenfor Oslo har bidratt til å
3137 utvikle NRK og Norge har den sterkeste allmennkringkasting i Europa. Etablering av
3138 Konkurransetilsynet i Bergen har bidratt til at Norge har styrket konkurranserett i academia.
3139 Etter at Sjøfartsdirektoratet flyttet til Haugesund har vi fått et direktorat som har bidratt til
3140 at vi har utviklet en av verdens mest innovative maritime næringer. Allerede før helseklage
3141 ble etablert i Bergen har Universitetet i Bergen utviklet et kurs i erstatningsrett. Alle disse
3142 eksemplene viser hvordan flytting av statlige arbeidsplasser har styrket nasjonale posisjoner,
3143 kvaliteten i tjenester og økt verdiskapning med god bruk av fellesskapets ressurser. Når det
3144 gjelder tilsyn har geografisk avstand til departement og besluttende myndighet betydning
3145 for legitimiteten til beslutninger. Hele landet har ulike fortrinn som bør tas i bruk for å
3146 utvikle landet.

3147
3148 Innstilling: Universitetslaget mener den statlige lokaliseringspolitikken skal medvirke til en
3149 fordeling av statlige arbeidsplasser for å skape vekst og verdiskapning i hele landet. Målet
3150 med lokaliseringspolitikken er å styrke regionale arbeidsmarkeder, bedre kvaliteten i
3151 tjenesteproduksjon og styrke konkurransekraften. Arbeiderpartiet vil ha en aktiv politikk for
3152 utflytting av eksisterende statlige arbeidsplasser i tillegg til vurdering ved nyetablering.

3153

3154 **Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.**

3155

3156

3157 **Forslagstiller: Universitetslaget**

3158 **101.Griegakademiet må fysisk samlokaliseres i Møllendal**

3159

3160 1. januar 2017 ble Kunst- og designhøgskolen i Bergen (KHiB) og Griegakademiet ved
3161 Universitetet i Bergen (UiB) slått sammen til et nytt fakultet for kunst, musikk og design ved
3162 UiB. I løpet av året skal Kunst- og design flytte inn i nye lokalene i Møllendal.

3163

3164 Griegakademiet – Institutt for musikk ble opprettet i 1995, da tidligere Bergen
3165 Musikkonservatorium ble en del av UiB. Instituttet har et sterkt fagmiljø med ulike
3166 kunstneriske disipliner, musikkvitenskap, musikkterapi, musikkpedagogikk og andre
3167 universitetsfag. Griegakademiet er også et sterkt merkenavn for Bergen. Griegakademiet
3168 holder til i gamle Nygård skole. I mange år har det vært arbeidet for et prosjekt med å bedre
3169 fasiliteter innenfor dagens bygningsmasse. Det har vist seg å bli svært dyrt. Når
3170 utdanningsinstitusjonene i Bergen nå har tatt det dristige steget med å etablere et nytt
3171 fakultet for kunst, musikk og design vil en fysisk samlokalisering ha stor betydning for å gi det
3172 nye fakultetet de beste rammebetingelsene for å bli en tydelig aktør både nasjonalt og
3173 internasjonalt. Staten har kjøpt nabotomten i Møllendalsveien.

3174

3175 Innstilling: Universitetslaget mener at nye lokaliteter for Griegakademiet i Møllendal må
3176 prioriteres for at det nye fakultetet for kunst musikk og design skal bli et kraftsenter.

3177

3178 **Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.**

3179

3180

3181 **Forslagstiller: Universitetslaget**

3182 **102.Musikkterapi må bli tilgjengelig for flere for å sikre t likeverdig helsetilbud.**

3183

3184 Politisk er det ønskelig å utvikle flere medikamentfrie alternativer i behandling av rus og
3185 psykisk helse. Helsedirektoratet har i sine anbefalinger gitt musikkterapi høyeste grad av
3186 effekt for behandling og oppfølging av personer med psykoselidelser. Musikkterapi er nylig
3187 også blitt anbefalt for avrusing, behandling og rehabilitering av ruspasienter og personer
3188 med vanedannende legemidler. Musikkterapi er en behandlingsform som mange pasienter
3189 synes er motiverende og ønsker å benytte seg av. Når musikkterapi har dokumentert så høy
3190 effekt, og er etterspurt av pasientene, er det en utfordring at så få får tilbud. Det må settes
3191 inn langt mer offensive tiltak for at tilbudet blir tilgjengelig for alle pasienter som vil ha nytte
3192 av det. Dagens situasjon gir ikke pasientene et likeverdig helsetilbud.

3193

3194 Universitetslaget mener utdanningskapasiteten i musikkterapifaget må økes, og det må
3195 settes inn stimuleringsiltak for å sikre at alle pasientgrupper som vil ha dokumentert effekt
3196 av musikkterapi skal få tilbud om det i tråd med helsedirektoratets anbefalinger.

3197

3198 **Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.**

3199

3200

3201 **Forslagstiller: Universitetslaget**

3202 **102B.Høyere utdanning kan øke kvaliteten med kompetansen til forskningsinstituttene**

3203

3204 For Norge er forskning og utdanning (fou) et viktig konkurransefortrinn. Vi er et av de
3205 landene i verden med størst andel kunnskapsarbeidsplasser i forhold til befolkningen. En
3206 stor andel av forskningen i Norge foregår i instituttsektoren. Dessverre for norske studenter
3207 deltar de fleste forskerne som arbeider for norske forskningsinstitutter ikke i undervisningen
3208 og veiledningen av studentene.

3209

3210 I følge kartlegging foretatt av NIFU utfører forskningsinstituttene nesten ¼ av all forskning og
3211 utvikling i Norge. Rundt halvparten av midlene fra Norges Forskningsråd tildeles til
3212 instituttsektoren. I tillegg henter instituttsektoren inn en betydelig andel av de fou-midlene
3213 som tildeles Norske forskere fra EUs forsknings- og innovasjonsprogram.

3214

3215 Instituttsektoren er også en viktig partner for norsk næringsliv og utfører en rekke
3216 forsknings- og utviklingsoppgaver for Norske og utenlandske selskaper. Det betyr at en stor
3217 andel av de konkurranseutsatte forskningsmidlene går til sektoren.

3218

3219 Instituttene er bredt geografisk lokalisert og har god kontakt med lokalt næringsliv. Derfor
3220 utgjør sektoren viktige høykompetansearbeidsplasser i hele landet. Som et eksempel anslås
3221 det at i Bergen alene gir Uni Research, Christian Michelsen Research, Nansen Environmental
3222 and Remote Sensing Centre, Samfunns- og næringslivsforskning AS, Chr. Michelsen Institute
3223 (CMI), Nasjonalt institutt for ernærings- og sjømatforskning (NIFES), Havforskningsinstituttet
3224 og NOFIMA anslagsvis flere tusen høykompetanse arbeidsplasser.

3225

3226 Norge har en stor andel arbeidstakere med høy utdanning og en økende andel personer med
3227 doktorgrad. Mens universitetene og høyskolene ansatte i 2012 rundt 40% av dem med
3228 avlagt doktorgrad, så var 18% ansatt i instituttsektoren ifølge tall fra NIFU. Andelen
3229 eksterntfinansierte forskningsmidler i Norge har økt noe som har gitt UoH sektoren
3230 konkurranse om de beste talentene og mange av de beste hodene i Norge blitt ansatt i
3231 instituttsektoren. Dette har dessverre medført at en mange av våre fremste forskere blir
3232 utilgjengelig for undervisning og veiledning i UoH-sektoren selv om mange ønsker dette.
3233 Dette medfører at norske studenter i liten grad får ta del i og eksponeres for det som er blitt
3234 vurdert av uavhengige ekspertpanel som noe av den mest samfunnsnyttige og fremragende
3235 forskningen i Norge og forskerne som utføre denne. Vi mener at et lite land som Norge må
3236 benytte alle de talenter og de beste hodene vi har i utviklingen av fremtidige generasjoner
3237 gjennom utdanningen de får på norske universiteter og høyskoler.

3238

3239 Innstilling:

- Arbeiderpartiet skal arbeide for å utrede nye former for samarbeid mellom instituttsektoren og UoH-sektoren til også å inkludere undervisning
- Arbeiderpartiet vil utrede intensivordninger for forskningsinstituttene til å tilby sin kompetanse til undervisning
- Arbeiderpartiet skal arbeide for å sette i gang et pilotprosjekt for ny form for samarbeid mellom forskningsinstituttene og UoH-sektoren.

Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.

Forslagstiller: Universitetslaget

103.Lokalisering av protonbehandlingsanlegg

For mange kreftpasienter vil behandling med en protonstråle utgjøre en stor forbedring i mulig kreftbehandling sammenlignet med tradisjonell fotonbehandling. Dette er særskilt viktig å etablere for yngre pasienter og barn. Per i dag sender Norge noen av disse pasientene til andre land for behandling. Det er nå på tide at Norge gjør investeringen i et eget anlegg slik at alle norske pasienter som har nytte av denne behandlingen kan få den, og få den i Norge. I årets statsbudsjett har stortingsflertallet i utgangspunktet vedtatt at man skal planlegge ett anlegg primært i Oslo, uten at Oslo er nevnt spesifikt, og sekundært to anlegg, da implisitt et i Oslo og et i Bergen. Der ligger også inne en føring på at det første anlegget bør stå ferdig innen 2022. Helseministeren har også uttalt at staten skal stå for egenandelen til helseforetaket i investeringen.

Universitetslaget mener dette er en unødvendig sandpåstrøing i en sak som burde vært vedtatt og satt i gang allerede. Helse Bergen har planene for et anlegg klar. Foretaket har satt av en tomt til et partikkelterapianlegg, og fagmiljøet i Bergen har et stort forskningsprosjekt klart for til å støtte behandlerne for å tilby behandling i verdensklassen dersom helseforetaket får klarsignal fra Regjeringen og Stortinget. Fagmiljøet har også etablert kontakter med de ledende miljøene for protonbehandling i Europa, Holland Proton Centre i Rotterdam, Nederland, og CNAO i Pavia, Italia, Skandinavia, Dansk Center for Partikkelterapi i Århus, Danmark, Skandionkliniken i Uppsala, Sverige og verden, National Institute of Radiological Sciences i Chiba, Japan og UFHealth Proton Therapy Institute, Jacksonville, USA. Helse Bergen har også blant annet samarbeid med Memorial Sloan Kettering Cancer Center, New York, USA, innen stråleterapi og kontakt med fremtredende forskere ved Ruprecht-Karls Universität Heidelberg, Tyskland. Helseforetaket har allerede satt av 1 milliard til å dekke egenandelen. Mesenen Trond Mohn har gitt 250 millioner til byggingen av anlegget, hvis avkastning har blitt brukt til å bygge opp fagmiljøet både klinisk og akademisk de siste årene med bevilgninger til Institutt for Fysikk og Teknologi ved Universitetet i Bergen, Avdeling for ingeniør- og økonomifag ved Høgskulen på Vestlandet og Haukeland Universitetssykehus. Det eneste Helse Bergen trenger er klarsignal fra Regjeringen og Stortinget.

Innstilling:

Universitetslaget mener at det er på tide at Helse Bergen får klarsignal til å sette i gang sine planer for protonbehandlingsanlegg, slik at norske pasienter kan nyte godt av et slikt anlegg

3286 så tidlig som mulig. Universitetslaget mener at det er bare Helse Bergen som er kommet så
3287 langt i planleggingen at fristen på 2022 kan oppfylles.

3288

3289 **Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes årsmøtet i HAP.**

3290

3291

3292 **Forslagstiller: Laksevåg Arbeidersamfunn**

3293 **104.Vedrørende demokratisk behandling av viktige saker**

3294

3295 Laksevåg Arbeidersamfund vil oppfordre styret i Arbeiderpartiet i Bergen å reise presserende
3296 politiske spørsmål, samt aktuelle og prinsipielle saker, opp til diskusjon i partilagene og
3297 representantskapet i god tid før spørsmålene kommer opp til behandling i byråd/bystyre.

3298

3299 **Partistyrets innstilling: Intensjonen støttes, oversendes det nye styret**

3300

3301

3302 **Forslagstiller: Arna Arbeiderpartilag**

3303 **105.Sykkeltog Arna - Bergen**

3304

3305 Sykling til jobben er et viktig klimatiltak. Staten vil bruke hundredevis av millioner på nye
3306 sykkelstier. Tog er også et viktig klimatiltak, og i disse dager bygges det dobbeltspor mellom
3307 Arna – Bergen. I den forbindelse er det ønske om et sykkeltoget mellom Arna og Bergen.

3308

3309 Arna Arbeiderpartilag mener, og spesielt nå i forbindelse med etablering av dobbeltsporet -
3310 at det etableres sykkelvogner der syklene kan transporteres gratis.

3311

3312 Begrunnelse: En kan ikke vente at Arna folk skal sykle rundt Åsane eller gjennom de farlige
3313 Grimesvingene hver dag for å komme på jobb. En kan heller ikke vente at vi skal ta en vanlig
3314 sykkel med på toget. I dag koster det 40 kr dagen for å ha sykkelen med på toget. For den
3315 som jobber vanlig 5-dagers uke blir det en ekstra utgift på 800 kr per måned.

3316 De fleste Arna-folk bor et stykke fra stasjonen og har også et stykke til jobb når de går av
3317 toget i Bergen. Da er det ikke fullgodt å sitte sykkelen igjen i Arna eller på jernbanestasjonen
3318 som det er lagt til rette for. Det geniale er å ta sykkelen med fra dør til dør. Da kan folk som
3319 bor i området Lone-Garnes sykle til Arna på 10 minutter ta toget på 8 minutter og så bruke
3320 10-12 minutter på å komme seg dit en skal enten det er Sandviken, Danmarks plass, Haralds
3321 plass osv.). I Arna kan vi sykle på «gamleveier» og i Bergen er det flere gode sykkeltraseer, og
3322 flere skal det bli. God helse får vi også.

3323

3324 **Partistyrets innstilling: Forslaget vedtas. Oversendes Stortingsgruppen.**

3325

3326

3327 **Forslagstiller: Bergenhus Arbeiderparti**

3328 **106.Etablere et eget Maritimt Utvalg**

3329

3330 Tiltaksforslag: Det etableres et eget regionalt Maritimt Utvalg som en arena for proaktivt
3331 engasjement knyttet til de marine næringer på Vestlandet.

3332
3333 Begrunnelse: Vestlandet henter store verdier fra hav aktivitet – olje og gass-, fiskeri- og
3334 havbruks- og rederinæringene – og vårt næringsliv er innrettet mot dette. Vestlandets
3335 fremtid ligger fortsatt i disse næringer. Arbeiderpartiet må engasjere seg enda mer for en
3336 bærekraftig utvikling av de marine næringer.
3337 For å sikre et aktivt miljø for politikk utforming vil et Maritimt Utvalg kunne bidra til dette
3338 som en arena for alle med engasjement og interesser på området.

3339
3340 **Partistyrets innstilling: Intensjonene i forslaget støttes, men dette eksisterer allerede i**
3341 **dag. Maritimt forum er en slik arena, og bør derfor benyttes slik forslagsstiller**
3342 **beskriver.**

3343
3344
3345 **Forslagstiller: Arna Arbeiderpartilag**
3346 **107.Enhetstakst, forstadsbane, nattog**

3347
3348 Arna Arbeiderpartilag ønsker sterkere påtrykk for gjennomføring av enhetstakst i all
3349 kollektivtrafikk i Bergensområdet. Dette må også inkludere jernbane. Det bør innføres nattog
3350 på strekningen Arna-Bergen (tur-retur) både natt til lørdag og natt til søndag.

3351
3352 Begrunnelse: Etter valget i 2015 har det nye regimet i Hordaland Fylkeskommune gått inn for
3353 innføring av enhetstaksten og også satt av budsjettmidler til dette. Allikevel har det tatt tid
3354 til å få dette gjennomført, og dette ser ut til å bero på en betydelig uvilje fra sentrale
3355 myndigheter samt NSB.

3356
3357 Siden 2007 har det vært enhetstakst på kollektivtrafikken i Bergen kommune, men tilbudet
3358 gjelder ikke for de som tar tog – eller bruker kombinasjon tog og buss/bybane. Det er viktig
3359 og riktig at enhetstakst gjelder ALL kollektivtrafikk i kommunen.

3360
3361 Det er viktig å se på strekningen Bergen-Voss som forstadsbane, og flere av avgangene bør
3362 stoppe for av- og påstigning på de små stoppestedene på strekningen. Dette er viktig for de
3363 som bor i områdene, og som i dag velger å bruke bil. Tog er miljøvennlig og med flere stopp
3364 kan dette få flere over på å benytte seg av kollektivtilbudet i kommunen.

3365
3366 Kollektivtilbudet i Arna bydel på kvelds- og nattestid er ikke tilfredsstillende, spesielt ikke i
3367 helgene. Det er store avstander fra Bergen sentrum til Arna bydel, og særlig når det gjelder
3368 unge/ungdommer er det dyrt å benytte seg av taxi for å komme seg hjem.

3369
3370 **Partistyrets innstilling: Forslaget er i varetatt i tidligere vedtatt politikk. Avvises**

3371
3372
3373 **Forslagstiller: Åsane Arbeiderparti**
3374 **108.Fastsette trasé og stoppesteder for Bybane til Åsane**

3375
3376 Flere nødvendige tiltak i Åsane blir utsatt fordi det ikke er fastsatt trasé og stasjoner for en
3377 fremtidig Bybane til Åsane. For å komme videre med planlegging og igangsetting av

3378 prosjekter i Åsane, f.eks. Kulturhus. Arbeiderpartiet i Åsane at Bybane-traséen med
3379 stoppesteder fastlegges snarest mulig. Åsane

3380

3381 Arbeiderparti vil at

3382 Reguleringsplanen for bybanetrase til Åsane må på plass i 2017.

3383

3384 **Partistyrets innstilling: Forslaget avvises. Dette er allerede ivaretatt i vedtatt politikk.**

3385

3386

3387 **Forslagsstiller: Åsane Arbeiderparti**

3388 **110.Ja til dobbelt statsborgerskap.**

3389

3390 Norge er i dag det eneste landet i Norden som ikke tillater dobbelt statsborgerskap. Trenden
3391 i Europa er også at stadig flere land tillater dette. I et samfunn der stadig flere flytter på seg
3392 rammer dette både norskfødte og innvandrere. Åsane Arbeiderparti mener det er på tide å
3393 fjerne forbudet.

3394

3395 Statsborgerskapet bør ikke være en eksklusiv endestasjon i integrasjonsprosessen, men et
3396 virkemiddel for økt integrering. Ordningen kan øke lojaliteten til det norske systemet; i
3397 stedet for å bli holdt utenfor slipper man til i demokratiet. Mange med permanent
3398 oppholdstillatelse kan heller ikke stemme i sitt opprinnelige hjemland.

3399

3400 Mer enn halvparten av verdens land tillater i dag dobbelt statsborgerskap. Det finnes derfor
3401 også internasjonale regler som ivaretar spørsmål som diplomatisk beskyttelse. For de som i
3402 dag velger å beholde sitt opprinnelige statsborgerskap vil uansett ikke den diplomatiske
3403 beskyttelsen bli mindre ved en endring.

3404

3405 Det er også i Norges interesse at mennesker som reiser ut og tar jobb i utlandet kan forbli
3406 norske borgere selv om de også tar et annet statsborgerskap. Mange av de har kunnskap og
3407 kompetanse og bidra med. Slik situasjonen er i dag vil det være lettere for en utflyttet
3408 svenske å ta jobb i Norge enn en tidligere norsk statsborger.

3409

3410 **Partistyrets innstilling: Avvises, allerede ivaretatt politikk.**

3411

3412

3413 **Forslagsstiller: Bergen AUF**

3414 **112.Barnehage**

3415

3416 Bergen AUF anser barnehager som avgjørende for personlig utvikling og kampen mot
3417 barnefattigdom. Derfor er det ønskelig at den støtten barnehager får blir brukt best mulig.
3418 Mange barnehager får tilbud om å ta med barna for å oppleve kultur og gratis utflukter, det
3419 er da høyst problematisk at barnehagene ender opp med å bruke store summer på reise, når
3420 disse ressursene heller kunne blitt brukt klokere i barnehagen. Dette hindrer barn fra å se og
3421 oppleve kulturtilbud, kulturhistorie og annen viktig arv.

3422

3423 Bergen AUF vil: Gjøre kollektivtransport gratis for barnehager.

3424

Partistyreets innstilling: Intensjonen i forslaget er veldig bra, men den økonomiske kostnaden ved dette gjør det vanskelig å kunne støtte. Forslaget avvises.

Forslagstiller: Laksevåg Arbeidersamfunn

114.Nasjonalt brannmuseum i Bergen

Byrådet har vedtatt opprettelse av et brannmuseum i Bergens gamle Brandstasjon, etter årelang taushet om saken fra forrige byråd. Etter et drøyt år med det nye byrådet, som gikk til valg i fjor bl.a. med intensjon om å etablere et brannmuseum i den gamle brannstasjonen, har bystyret nå bevilget 150.000 kroner til utredning. Dette er bare en begynnelse - summen kan sikkert påplusses et par nuller før museet kan åpnes for publikum.

Den gamle brannstasjonen er en praktfull bygning midt i sentrum av byen. Dens innhold er unikt. – ikke bare i norsk, men også i nordisk, og sannsynligvis også i europeisk sammenheng. Ikke bare finner man utrykningskjøretøyer fra håndkjerre til dagens brannbiler. Annet utstyr så langt tilbake som til 1600-tallet finnes også i samlingene. Noen hevder at Bergen trolig har den flotteste brannhistoriske samlingen i Europa. Dette skulle kvalifisere til at Brannmuseet i Bergen blir et nasjonalt anliggende. Kommunens økonomi er trang, potensielle sponsorer må på banen hvis Bergen Brannmuseum skal kunne realiseres økonomisk. Med et Nasjonalt Brannmuseum i Bergen blir det Staten som tar brorparten av kostnadene.

Med bakgrunn i ovenstående foreslår Laksevåg Arbeidersamfund at Arbeiderpartiet i Bergen, gjennom relevante kanaler, søker nasjonal status for et brannmuseum i Bergen.

Partistyreets innstilling: Forslaget avvises da dette er allerede ivarettatt i eksisterende politikk.

Forslagstiller: Fyllingsdalen Arbeiderparti

115.En fullverdige linje 4 tilbake til Varden

29. juni 2015 sluttet linje 4 å gå til Varden. Det har kommet mange ulike forklaringer på hvorfor dette skjedde:

1. "Spare penger". Samtidig som linje 4 fikk endestopp på Hesjaholtet, ble også tilbudet til beboerne der doblet. De som bor på Varden fikk linje 22 som erstatning. Denne linjen har i dag en rute som mellom Varden og Oasen nesten er identisk med linje 4, men den kjører ikke til sentrum. Skal en videre må en skifte buss på Oasen. Hvor er besparelsen?

2. "Linje 4 til Varden var alltid ment å være midlertidig" (ifølge Skyss sin talsperson). I over 35 år har vi hatt direkte buss til sentrum. Skyss ble etablert for 9 år siden, så her er det mangel på kunnskap, eller så har vi en annen oppfatning av hva ordet midlertidig betyr.

3470 3. "Det blir påstått at det ikke er plass til leddbusser på Varden". Det er heilt feil. Vi har hatt
3471 leddbusser til Varden i flere år uten problemer. Det viser seg imidlertid at doblingen av
3472 busstilbudet til Hesjaholtet skaper plassproblemer fordi bussene «hoper» seg opp der.

3473

3474 Det at Linje 4 ikke kjører til Varden har ført til at pasientkjøring til Legehuset på Varden har
3475 økt med 70%. Skyss vet nok at de ikke har spart penger - snarere tvert imot. Vi føler at det
3476 for Skyss er gått prestisje i dette, og derfor vil de ikke innrømme at å kutte i linje 4 ikke var
3477 noen god ide. La oss få Vardenbussen tilbake!

3478

3479 **Partistyrets innstilling: Forslaget avvises. Forslaget er ivarettatt i tidligere vedtak**
3480 **(årsmøtet i 2016).**

3481

3482

3483 **Forslagstiller: Fyllingsdalen Arbeiderparti**

3484 **116.Servicelinje for transport av eldre og bevegelseshemmede i Fyllingsdalen bydel**

3485

3486 Siden 1998 har det vært et eget rutetilbud; Servicelinjene, i deler av byen for de som har
3487 vanskeligheter med å bruke det ordinære rutetilbudet eller hvor kollektivtilbudet mangler.
3488 Tilbudet har vært rettet mot eldre og andre bevegelseshemmede, men er også åpent for
3489 andre brukere. Rutetilbudet gjør det lettere for disse gruppene å benytte servicefunksjoner
3490 og delta i aktiviteter. Servicelinjene kjører i dag tre ruter i området Landås, Grønnestølen,
3491 Løvstakksiden, Laksevåg, Møhlenpris, Nordnes og, Sandviken.

3492

3493 Hordaland fylkeskommune har ansvaret for driften av servicelinjene som opereres av
3494 Osbuss. Deler av Fyllingsdalen bydel har et godt utbygd kollektivtilbud, men mange kan
3495 likevel ikke nyttiggjøre seg av tilbudet. Det gjelder eldre og andre som pga. nedsatt førerlighet
3496 har problemer med å komme seg på og av bussene, og det gjelder områder som ikke har et
3497 skikkelig kollektivtilbud. For beboerne i Krohnegården, Sælen, Strømme og Knappen og
3498 Bjørge er det i dag et dårlig rutetilbud.

3499

3500 Bydelssenteret Oasen med bank, lege- og tannlegekontorer, apotek, pleie- og
3501 omsorgskontor, helsestasjon og bibliotek i tillegg til handlemulighetene, er vanskelig
3502 tilgjengelig for mange.

3503

3504 En utvidelse av Servicelinjene til Fyllingsdalen vil gi økt mobilitet og muligheter for bydelens
3505 eldre og bevegelseshemmede

3506

3507 Svar fra tidligere "blå" byråd Christine B. Meyer. Byråd for helse og inkludering i 2010:

3508

3509 "Servicelinjene som er etablert i områdene Landås, Grønnestølen, Løvstakksiden, Laksevåg,
3510 Møhlenpris, Nordnes og Sandviken gir et godt tilbud særlig til eldre og bevegelseshemmede
3511 som har vanskeligheter med å bruke det ordinære rutetilbudet eller der hvor det mangler
3512 kollektivtilbud. Servicelinjene drives av Hordaland fylkeskommune ved Skyss.

3513

3514 Et slikt supplerende kollektivtilbud er et svært godt bidrag til å opprettholde god livskvalitet
3515 for brukerne og det bidrar også til at man kan bo lenger selvstendig i eget hjem. Byråden ser
3516 at det kan være behov for å utvide tilbudet til også å gjelde andre bydeler med et økende

3517 andel eldre og vil tak saken opp med Hordaland fylkeskommune med sikte på få til en
3518 utvidelse av ordningen.”

3519

3520 Fyllingsdalen Arbeiderparti krever nå at Servicelinje kommer på plass snarest også i
3521 Fyllingsdalen bydel.

3522

3523 **Partistyrets innstilling: Forslaget avvises. Forslaget er ivaretatt i tidligere vedtak**
3524 **(årsmøtet i 2016).**

3525

3526

3527 **Forslagstiller: Fagbevegelsens partilag**

3528 **117.Redusere eller fjerne moms på reparasjonsjobber**

3529

3530 Vi har i Norge og i store deler av resten av verden utviklet en stadig større del av ”bruk og
3531 kast” mentalitet. Mange kjøper nye mobiler årlig, og Telenor har selv lansert swap hvor du
3532 kan bytte mobilen din hvert år, og du kun betaler et tillegg i abonnementsprisen din.

3533

3534 Samtidig er mange reparasjonsbedrifter i økonomisk trange kår, da få benytter dem og
3535 prisen på et godt håndverk, ikke lenger er ”verdt det”. Hvor mange går for eksempel til
3536 skomaker med de slitte skoene sine? Hvem fikser klær og vesker med hull i?

3537

3538 Vi har for tiden den høyeste ledigheten i Norge på lenge. Fagbevegelsens partilag mener at
3539 Arbeiderpartiet skal jobbe for å redusere eller fjerne momsen på små reparasjoner. Dette
3540 kan gi flere arbeidsplasser, redusere kostnader på avfallshåndtering, samt at det er bedre for
3541 miljøet. I tillegg er det en verdi i seg selv å ta vare på håndverkstradisjoner.

3542

3543 Det er viktig at det settes et maksbeløp på hvor store reparasjoner som er unntatt moms. En
3544 mulig løsning kan være at reparasjoner opp til 5000 kroner er uten moms, mens de under
3545 10000 har halvert moms.

3546

3547 Forslag: Arbeiderpartiet skal innføre en ordning med fjernet eller redusert moms for små
3548 reparasjoner.

3549

3550 **Partistyrets innstilling: Intensjonen om bærekraftig forbruk støttes, men virkemidlene**
3551 **som her foreslås avvises.**

3552

3553

3554

3555

3556 **Forslagsstiller: Fagbevegelsens partilag**

3557 **118.Ta tilbake arveavgiften**

3558

3559 Arveavgiften har vært en god måte å drive omfordelingspolitikk på. Arveavgiften har også
3560 vært et viktig målestokk på størrelse på formuer i landet og således også gitt premisser til
3561 omfordelingspolitikken. Da dagens regjering fjernet denne ordningen bidro det ytterligere til
3562 den ulikheten vi ser øke i Norge. Arbeiderpartiet må jobbe med å innrette denne til et nivå

3563 slik at den vanlige arbeideren ikke blir rammet av avgiften, men at de som sitter på uvanlig
3564 høy formue må bidra mer til fellesskapet gjennom avgiften.

3565
3566 Arbeiderpartiet har en lang tradisjon å rotfeste politikk i kunnskap. Økonomen Thomas
3567 Piketty har fremhevet viktigheten av arveavgift som verktøy for omfordeling og bekjempelse
3568 av ulikhet. Arbeiderpartiet har selv tilnærmet seg Pikettys tankegang i forkant av valget
3569 2015.

3570
3571 Forslag: Arbeiderpartiet må gjeninnføre arveavgift
3572

3573 **Partistyrets innstilling: Forslaget avvises.**

3574
3575
3576 **Forslagsstiller: Åsane Arbeiderparti**

3577 **119.Forbud mot vedfyring i ikke-rentbrennende vedovner**

3578
3579 Åsane Ap mener at det må forbys å bruke ikke-rentbrennende vedovner i Bergen.
3580 Begrunnelsen for dette er at det er gjort, og kommer flere tiltak for biler, men vi mener at
3581 ved å sette inn tiltak mot en av de største forurensningskildene som er ikke-rentbrennende
3582 vedovner vil vi begrense forurensende utslipp fra andre kilder enn bare biler som også er
3583 viktig.

3584
3585 Det er mer enn 20 års siden det ble forbudt å selge ikke-rentbrennende vedovner.
3586 I Bergen er det 25485 ikke-rentbrennende vedovner, 7181 koksovner som ikke er beregnet
3587 for vedfyring og 6504 ildsteder som peis osv. Dette er 2016 tall.

3588
3589 Sintef sier i en rapport at en ikke-rentbrennende vedovn produserer ca. 33 g svevestøv pr kg
3590 ved og en ren brennende vedovn ca. 6 g pr kg ved. I tillegg produserer en rentbrennende
3591 vedovn dobbelt så mye energi, dvs. bruker bare halvparten så mye ved.

3592
3593 1.700 nordmenn dør for tidlig hvert år som følge av svevestøv fra vedfyring, ifølge EEA
3594 (European Environment Agency). I norske byer er vedfyring det viktigste tiltaket man kan
3595 gjøre noe med, sier seniorforsker Christina Guerreiro ved Norsk institutt for luftforskning til
3596 NRK.

3597
3598 Nye beregninger fra det europeiske miljøbyrået viser at rundt 2.000 nordmenn døde for
3599 tidlig i 2012 grunnet luftforurensing. Over 80 prosent av dødsfallene skyldes ikke
3600 nitrogendioksid fra dieserbiler. Det mest finmaskede svevestøvet kommer fra vedfyring
3601 Disse partiklene går ikke bare inn i lungene, de går også over i blodsirkulasjonen og påvirker
3602 det kardiovaskulære systemet (hjerte/blodårer) opplyser Guerreiro. Tall fra Statistisk
3603 Sentralbyrå (SSB) viser at vedfyring er en mye større kilde til svevestøv, enn utslipp fra
3604 vegtrafikk.

3605
3606 Åsane Arbeiderparti vil at
3607 Byrådet snarest utreder hvordan et forbud kan gjennomføres. Forbudet bør komme på plass
3608 innen fem år, videre bes byrådet å videre panteordningen på kroner 5000,-
3609

3610 **Partistyreets innstilling: Forslaget avvises. Viser til vedtak i forslag 49.**

3611

3612

3613 **Forslagsstiller: Fana Arbeiderparti**

3614 **120.Hvitvasking av penger**

3615

3616 Mange milliarder kroner undras fra beskatning hvert år. Dette gjør at skattetrykket mot
3617 resten av befolkningen blir høyere for å opprettholde velferdsstaten.

3618 Kriminelle nettverk omsetter også for store beløp i smuglervarer og narkotika hvor all
3619 betaling av naturlige årsaker, foregår med kontanter. Store pengebeløp smugles også ut av
3620 landet.

3621

3622 Forslag: I kampen mot svart omsetning ber Fana Arbeiderparti om at alle store pengesedler
3623 fjernes fra norsk valuta.

3624

3625 **Partistyreets innstilling: Forslaget avvises.**

3626

3627

3628 **Forslagsstiller: Fana Arbeiderparti**

3629 **121.Seniorgruppen – tiltredende medlem til styret i Arbeiderpartiet i Bergen**

3630

3631 En stor del av de stemmer Ap får ved valg i byen vår kommer fra den eldre garde. Eldre
3632 utgjør også en stadig større del av byens innbyggere. Når styret i Arbeiderpartiet settes
3633 sammen av Årsmøtet, hender det ofte at denne gruppen er sterkt underrepresentert.

3634

3635 Det er uheldig av flere grunner. Det er en kjensgjerning at denne gruppen, sammen med de
3636 yngste, er den gruppen borgere som er mest avhengig av støtte og hjelp fra kommunen.

3637

3638 Fana Arbeiderparti foreslår at Seniorgruppen i partiet får anledning til å foreslå et
3639 tiltredende medlem til styret. Det tiltredende medlemmet får forslagsrett.

3640

3641 **Partistyreets innstilling: Forslaget avvises. Dette forslaget ble behandlet på forrige**
3642 **årsmøte og ble avvist. Alle medlemmer, uavhengig av alder kan stille til verv i styret i**
3643 **AiB**

3644

3645

3646

3647 **Forslagsstiller: Bergen Arbeidersamfund**

3648 **122.Differensierte skjenketider**

3649

3650 Rundt 80% av alle anmeldte voldstilfeller i Norge kan relateres til alkoholpåvirkede

3651 mennesker. Det rusmiddelet som tar liv av flest nordmenn er også alkohol.

3652 Arbeiderpartiet er tilhenger av en restriktiv alkoholpolitikk, og mener at helsemessige

3653 konsekvenser av alkoholkonsum må vektlegges. Samtidig mener vi at det offentlige må legge

3654 til rette for at utelivsbransjen har gode, forutsigbare rammer.

3655

3656 I flere av Norges kommuner stenger samtlige utesteder samtidig. Det skaper uheldige

3657 situasjoner hvor for mange havner i den samme taxi- og matkøen. Vi mener denne

3658 situasjonen bør unngås fordi den er med å bidra til vold og trengsel.

3659

3660 I dag styres skjenkebevilgninger og åpningstider inn til klokken tre av kommunene.

3661 Arbeiderpartiet i Bergen mener at man bør gi kommunene rammer som åpner for mer

3662 differensierte åpningstider.

3663

3664 Arbeiderpartiet i Bergen mener at:

3665 • Nasjonal skjenkestopp klokken 3 fortrinnsvis bør oppheves, alternativt erstattes
3666 med utvidede rammer.

3667 • Kommunene bør forpliktes til å innføre differensierte skjenketider innenfor nye
3668 utvidede rammer.

3669

3670 **Partistyrets innstilling: Forslaget avvises.**

3671